

A KÍNAI DETEKTÍV

Robert van Gulik

A KÍSÉRTETJÁRTA KOLOSTOR

Robert van Gulik

A kínai detektív

A kísértetjárta kolostor

Sorozat Könyvek Kiadó,
Budapest, 2012

Fordította
Wertheimer Gábor

A fordítás alapjául szolgáló kiadás
Robert van Gulik: *The Haunted Monastery*

Borítóterv My Way és Baska Barbara

Copyright © 1961 by Robert van Gulik
Hungarian translation © Wertheimer Gábor, 2012

ISBN 978 963 8961 30 3

TARTALOM

SZEREPLŐK

ELSŐ FEJEZET

MÁSODIK FEJEZET

HARMADIK FEJEZET

NEGYEDIK FEJEZET

ÖTÖDIK FEJEZET

HATODIK FEJEZET

HETEDIK FEJEZET

NYOLCADIK FEJEZET

KILENCEDIK FEJEZET

TIZEDIK FEJEZET

TIZENEGYEDIK FEJEZET

TIZENKETTEDIK FEJEZET

TIZENHARMADIK FEJEZET

TIZENNEGYEDIK FEJEZET

TIZENÖTÖDIK FEJEZET

TIZENHATODIK FEJEZET

TIZENHETEDIK FEJEZET

TIZENNYOLCADIK FEJEZET

TIZENKILENCEDIK FEJEZET

HUSZADIK FEJEZET

UTÓSZÓ

SZEREPLŐK

Állandó szereplők

DI DZSEN-CSIE – járásfőnök Han-jüan hegyvidéki körzetében, ahol a Hajnali Köd-kolostor van

TAO GAN – Di bíró egyik segédje

A bebalzsamozott apát történetében érintett személyek

IGAZ BÖLCSESSÉG – a Hajnali Köd-kolostor apátja

NEFRITTÜKÖR – a kolostor előző apátja

SZUN MING – taoista bölcs, egykori császári tanító, aki visszavonultan él a kolostorban

A jámbor leányzó történetében érintett személyek

PAO ASSZONY – özvegyasszony a fővárosból

FEHÉR RÓZSA – a leánya

CUNG LI – költő

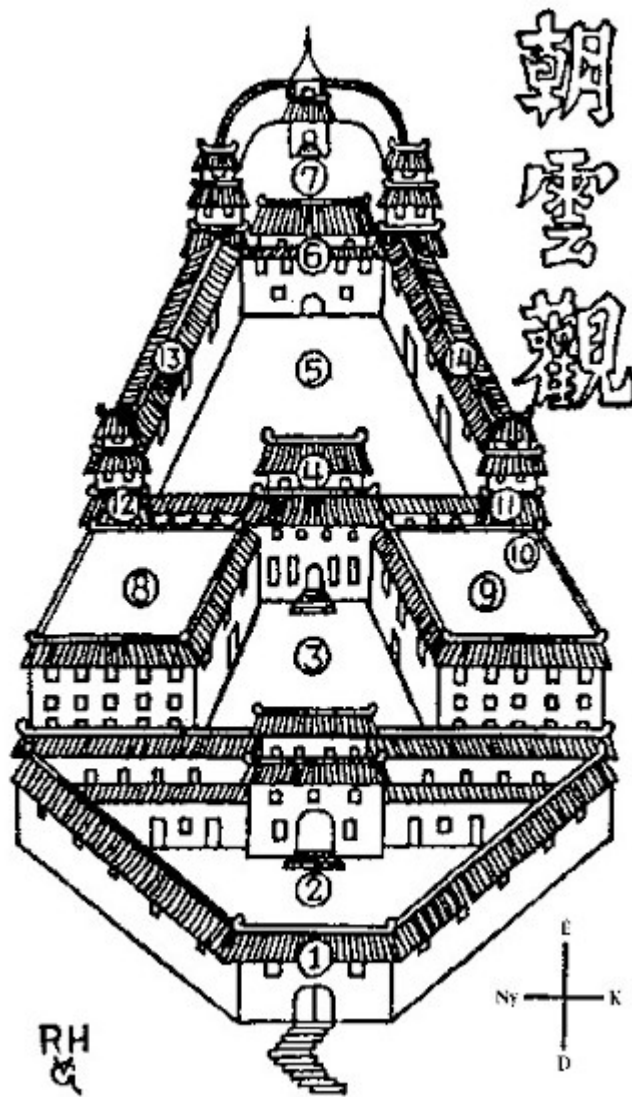
A mogorva szerzetes történetében érintett személyek

KUAN LAI – a színházi társulat vezetője

TING KISASSZONY – színésznő

U-JANG KISASSZONY – színésznő

MO MO-TE – színész

A kolostor vázlatos alaprajza

1. Főkapu 2. Külső udvar 3. Templomudvar 4. Templom 5. Belső udvar
6. Az apát lakrész 7. Szentély 8. Nyugati szárny 9. Keleti szárny
10. Di bíró szobái 11. Raktárhelyiség 12. Szung mester tornya
13. Iszonyat Háza 14. Szerzetesek lakrész

ELSŐ FEJEZET

A régi apátság tornyában megbújó kis szobában a két férfi egy ideig csöndben üldögélt és hallgatta, hogyan tombol a vihar az odakint sötétlő hegyekben. Heves szellőkések rázták meg a tornyot, a jeges szél még a vastag fazsalugáteren is áthatolt.

Az egyik férfi nyugtalanul figyelte a pislákoló gyertyafényt. Egyetlen gyertya égett a szobában, fényétől a két férfi torz árnya a falra vetült. Az egyikük azt kérdezte újra fáradt hangon:

– Miért ragaszkodsz hozzá, hogy ma tegyük meg?

– Mert így döntöttem! – felelte a másik nyugodtan. – Szerinted talán nem a mai ünnepség a legmegfelelőbb alkalom?

– Amikor ilyen sokan vannak? – kérdezte az első férfi kételkedve.

– Csak nem félsz? – szegezte neki a kérdést a társa gúnyosan. – Az előző alkalommal nem féltél, emlékszel?

A másik nem válaszolt. A távoli hegyekben dörgött az ég. Aztán zuhogni kezdett az eső. Az esőcseppek, akár a jégdarabok, úgy verődtek neki a zsalugáternek. A férfi hirtelen megszólalt:

– Nem, nem félek. De meg kell mondanom, hogy annak a mogorva fickónak a képe ismerősnek tűnik. Aggaszt, hogy nem tudok visszaemlékezni, hol és mikor...

– Megijesztesz! – jegyezte meg a vele szemben ülő férfi tettetett udvariassággal.

A másik a homlokát ráncolta, majd folytatta:

– Jó lenne, ha most nem ölnéd meg a lányt. Az emberek esetleg emlékeznek, és gondolkodni kezdenek azon, hogy három...

– Minden a lánytól függ, nem igaz? – A férfi vékony ajka kegyetlen mosolyra görbült. Váratlanul felállt, és így szólt: –

Menjünk vissza, mielőtt feltűnne, hogy távol vagyunk. Nem szabad elfelejtenünk, hogy játszani kell a szerepünket, barátom!

A másik férfi is felállt. Mormogott valamit, de az újabb mennydörgés, amely már egészen közelről szólt, elnyomta a hangját.

MÁSODIK FEJEZET

Han-jüan déli határán, a hegyek lábánál a zuhogó esőben álló Di bíró felkapta a fejét a mennydörgésre, és gondterhelten kémlelte a sötét, szélfúttá égboltot. Közelebb húzódott a kocsihoz, amely a hegyi út fölé magasodó szirtfal alatt állt. Kitörölte az esőt a szeméből, és az előtte álló kocsisok felé fordult, akik szorosan összehúzták magukon a szalma esőköpenyt.

– Mivel ma nem utazhatunk tovább Han-jüanba, bölcsebb lenne a kocsiban töltenünk az éjszakát. Jó lenne, ha hoznátok egy kis rizst vacsorára valamelyik közeli tanyáról.

Az idősebb kocsis még jobban a feje fölé húzta a ponyvát, amely a kocsit fedte és vadul lobogott a szélben.

– Nem biztonságos itt maradni, uram! Ismerem az őszi viharokat a hegyekben, és ez még csak a kezdet! Hamarosan kitör az igazi haddelhadd. Belökheti a kocsinkat az út túloldalán lévő szakadékba.

– Magasan vagyunk a hegyekben – tette hozzá a másik kocsis. – Se egy kunyhó, se tanya nincs itt több mérföldes körzetben, csak a régi kolostor odafent. De te természetesen nem szeretnél...

Villámlott, és éles fény világította meg a vadregényes hegyoldalt. Egy rövidke pillanatra Di bíró elé tárultak a két oldalról magasodó hegyszirtek és a szakadék túloldalán, a meredek hegyi úton álló, vörös színben játszó kolostor épülete. Fűlsiketítő mennydörgés hallatszott, majd ismét teljes sötétségbe borult minden.

A bíró tétovázott. Végül döntésre jutott.

– Ti ketten felmentek a kolostorba – hangzott a kurta utasítás. – Közljétek, hogy itt van a körzet járásfőnöke, és meg akar szállni éjszakára. Küldjenek le néhány világi szerzetest csukott hordszékekkel, hogy felvigyék a feleségeimet és a csomagokat. – Az

idősebb kocsis éppen mondani akart valamit, de Di bíró ráförmedt: – Eriggyetek!

A férfi beletörődve vállat vont. Társával együtt szaporán nekiindult, pillanatokkal később az olajlámpások fénye csak két parányi pontnak tűnt a sötétben.

Di bíró a sötétben tapogatózva kereste meg a leeresztett lépcsőt. Bemászott a kocsiba, és gyorsan behúzta maga után a vászonszárnyat. Három felesége összetekert hálósákokon ült, és mindannyian szorosan maguk köré vonták vastag úti köpenyüket. A szolgálólányok a kocsi hátulsó részében, a zsákok és dobozok között húzták meg magukat. Arcuk sápadt volt a félelemtől, és minden egyes újabb mennydörgés után közelebb húzódtak egymáshoz. A kocsi az esőtől védett ugyan, de a hideg szél még a vastag vásznon is áthatolt.

Miközben a bíró elhelyezkedett az egyik ruhásládán, az első asszony így szólt: – Nem lett volna szabad kiszállnod! Csuromvizes lettél!

– Próbáltam segíteni Tao Gannak meg a kocsisoknak megszerelni az eltört tengelyt – felelte a bíró halovány mosollyal. – De nem lehet mit tenni, ki kell cserélni. És különben is, a lovak fáradtak, és csak most kezdődik a vihar. Itt maradunk éjszakára a Hajnali Kődkolostorban. Ez az egyetlen hely a környéken, ahol emberek laknak.

– Arra a hatalmas, zöld tetős vörös épületre gondolsz a hegyi úton, amelyet akkor láttunk, amikor két hete erre jártunk? – kérdezte a második felesége.

A bíró bólintott.

– Nem kell aggódnod, egészen kényelmesen lesztek – mondta. – Ez a legnagyobb taoista kolostor az egész tartományban, és a vallási ünnepek alkalmával sokan látogatják. Biztos vagyok benne, hogy kényelmes vendégszobáik vannak.

Elvette a törülközőt, amit a harmadik felesége nyújtott neki, és megpróbálta megszáritgatni a szakállát.

– Nagyon jó dolgunk lesz – folytatta az első asszony. – Amíg a fővárosban voltunk, úgy elkényeztettek bennünket a nagybátyád palotájában, hogy egy kis nehézség semmit sem számít. És nagyon érdekes lesz megnézni belülről egy régi kolostort!

– Lehet, hogy vannak szellemek – jegyezte meg a harmadik feleség mosolyogva. Kissé teátrálisan vont a formás vállát.

Di bíró elkomorult.

– Nincs ott túl sok látnivaló – mondta lassan. – Csak egy régi kolostor. A szobánkban fogyasztjuk majd el a vacsorát, és korán nyugovóra térünk. Ha holnap hajnalban, miután a lovászinások megjavították a kocsit, nyomban továbbindulunk, ebédidőre Han-juanba érünk.

– Vajon hogy vannak a gyerekek? – aggodalmaskodott a második asszony.

– Az öreg Hung és a háznagy gondoskodnak róluk – felelte a bíró megnyugtató hangon. Otthoni ügyekről beszéltek néhány percig, mígnem kiáltásokat hallottak odakintről: a férfiak megérkeztek a kolostorból. Di bíró egyik segédjének, Tao Gannak hosszúkas, komor arca jelent meg a kocsi ablakában, és a férfi jelentette, hogy négy hordszék indulásra készen várja a hölgyeket.

Miközben Di bíró három felesége és a szobalányok beszálltak a hordszékekbe, a bíró és Tao Gan felügyelték a világi szerzetesek munkáját, akik támasztékul hatalmas köveket görgettek a kocsi kerekei alá. A kocsisok kifogták a lovakat, és a menet megindult a kanyargó úton, miközben az esőcseppek kíméletlenül záporoztak a hordszékek vászontetejére. Di bíró és Tao Gan a hordszékek mögött cammogott, hiszen már amúgy is bőrig áztak. Az olajospapíresernyőt semmi értelme nem lett volna kinyitni az erős szélben.

Miközben a szakadék fölött ívelő természet építette hídon haladtak át, Tao Gan azt kérdezte:

– Ez nem az a kolostor, bíró úr, ahová el akartál látogatni, hogy nyomozást indíts három fiatal nő halála ügyében? Liu, Huang és Gao, akik tavaly haltak meg.

– De igen – felelte a bíró komoran. – Nem az a hely, ahol szívesen szállok meg az asszonyaimmal. De most nincs más választásom.

Az utat jól ismerő hordszékvívők gyors tempóban másztak fel a magas fák között vezető, kacsaringós és csúszós lépcsőn. Di bíró, bár szorosan a nyomukban maradt, nehezen tudta tartani az iramot. Megkönnyebbülten hallotta, hogy valahol a magasban nyikorogva kinyílik egy kapu. Egy fallal körbevett, tágas udvarba érkeztek.

A hordszéket szállító férfiak felmasíroztak még egy lépcsősoron az udvar hátulso részében, majd egy megfeketedett téglákkal borított boltíves folyosón letették a terhüket. Sáfrány színű csuhát viselő szerzetesek vártak rájuk, kezükben lámpásokkal és füstölgő fáklyákkal.

Di bíró hallotta, hogy a kapu, amelyen bejöttek, hatalmas dörrenéssel becsukódik. Hirtelen megborzongott. Arra gondolt, biztosan meghűlt az esőben. Alacsony, testesebb szerzetes lépett előre, és mélyen meghajolt előtte. Élénk hangon így szólt:

– Légy üdvözölve a Hajnali Köd-kolostorban, bíró úr. Én vagyok a kolostor házfőnöke, szolgálatodra.

– Remélem, váratlan látogatásunk nem okoz kellemetlenséget – felelte Di bíró udvariasan.

– Megtiszteltetés a számunkra, uram! – kiáltott fel a kissé düledt szemű házfőnök, és szaporán pislogott. – Jelenléted emeli eme jeles nap fényét. Kolostorunk alapítását ünnepeljük, ahogy minden évben ezen a napon. Ez a kétszázharmaidik alkalom, bíró úr!

– Nem tudtam – felelte Di bíró. – Kívánom, hogy virágozzék örökké a kolostorotok! – Hideg széláramlat fújt végig a folyosón. A bíró aggodalmas pillantást vetett az asszonyai felé. A hölgyek, a szolgálólányok segítségével, éppen kiszálltak a hordszékekből. –

Kérlek, vezess bennünket a szobáinkba – folytatta Di bíró. – Át kell öltöznünk.

– Természetesen, természetesen! – mondta buzgón a kis termetű házfőnök. – Kövessetek, kérlek. – Keskeny, sötét átjáróba vezette vendégeit, és így folytatta: – Kérlek benneteket, figyeljetek a lépcsőre. A keleti szárnyba viszlek benneteket, kerülőúton. Sok-sok

lépcső lesz, de így legalább nem kell kimennünk, és nem áztok el még jobban.

A házfőnök ment elől, kezében lámpással, amelyet alacsonyan tartott, hogy Di bíró és Tao Gan láthassa a lépcsőt. Egy szerzetestanonc követte őket, hosszú rúdra erősített olajlámpással, utána pedig jöttek Di bíró asszonyai hat világi szerzetessel. Ők cipelték a vendégek táskáit és ládáit a vállukon egyensúlyozott bambuszrudakon. Amikor felértek egy újabb lépcsőn, és befordultak, hirtelen nagy lett a csönd; semmit sem hallottak már az odakint tomboló viharból.

– Biztosan nagyon vastag a fal – jegyezte meg a bíró Tao Gannak.

– Akkoriban még tudták, hogyan kell építkezni! És nem kímélték a költségeket! – Újabb meredek lépcső következett, és Tao Gan hozzátette: – De túl sok lépcsőt építettek!

Miután megmásztak még két emeletet, a házfőnök kitárt egy súlyos ajtót. Hosszú, hideg folyosóra értek, amelyet az időtől megfeketedett fagerendákról lógó lámpások világítottak meg. Jobbjukon vakfal húzódott, bal oldalon keskeny, magas ablakok sorakoztak egymás mellett. Itt már ismét hallatszott, hogy füttyül kint a szél.

– Most a keleti szárny második emeletén vagyunk – magyarázta a házfőnök. – A bal oldali lépcső a földszinti gyűlésterembe vezet. Ha kicsit figyelni méltóztatsz, bíró úr, hallhatod az ott zajló színelőadás zenéjét.

A bíró megállt, és udvariasan fülelni kezdett. Nagyon halkán, de hallani lehetett a lenti dobok dübörgését. Ám a hangot pillanatokon belül elnyomta a zsalugáternek csapódó eső zaja. Egyre nagyobb erőre kapott a szél. Di bíró jóleső érzéssel nyugtázta, hogy fedett helyen van.

– Amott, a sarkon túl vannak a szobáitok – folytatta a házfőnök kissé hadarva. – Bízom benne, bíró úr, hogy nem fogjátok kényelmetlennek találni a szállásokat. Most lekísérem a segédedet a szobájához, az alattunk lévő szintre, ahol van még néhány vendégünk.

A bíró körbepillantott. Az asszonyai és a szolgálólányok éppen felértek a lépcső tetejére, és elindultak a folyosón, ő pedig szorosan a házfőnök nyomában maradt.

Hirtelen egy különösen erős szellőkés feltépte az egyik bal oldalon lévő ablak zsalugáterét, és bevágott a hideg eső. Di bíró bosszúsan felkiáltott, aztán odalépett, és kihajolva megpróbálta elkapni a viharos szélben ide-oda csapódó zsalut, hogy behúzza. De aztán megdermedt.

A szemközti épület ablaka nyitva állt, így a bíró belátott a tőle alig két méterre lévő, gyéren megvilágított helyiségbe. Egy fejre simuló vassisakot viselő férfi széles hátát pillantotta meg; a férfi éppen megpróbált megölelni egy meztelen nőt, aki a jobb karjával eltakarta az arcát, míg a bal karja helyén csak egy csonk lógott. A férfi elengedte, mire a nő hátratántorodott, egészen a falig. Ekkor a szél kitepte a bíró kezéből az akasztót, és a zsalugáter becsapódott. Miután szitkozódva kilökte, nem látott mást, csak a sötét esőfüggönyt.

Mire sikerült behúznia a zsalut, Tao Gan és a házfőnök már odaléptek mellé, és segítettek beakasztani a rozsdás kallantyút.

– Bíró úr, ez az én dolgom lett volna – mondta a házfőnök bocsánatkérően.

A bíró nem szólt semmit. Megvárta, amíg a nők és a csomagokat vivő férfiak arrébb mennek, majd megkérdezte:

– Mi az az épület a túloldalon?

– A raktárhelyiség, bíró úr – felelte a házfőnök. – Jobb lenne, ha...

– Most láttam, hogy az egyik ablak nyitva van – vágott közbe a bíró. – De valaki gyorsan becsukta.

– Ablak? – kérdezett vissza elképedve a házfőnök. – Bizonyára tévedsz, bíró úr! A raktárnak ezen az oldalán nincsen ablak. Csak vakfal. Erre, kérem!

HARMADIK FEJEZET

Di bíró csöndben követte a házfőnököt. Tompa nyomást érzett a szeme mögött, és leszögezte magában, hogy egész biztosan megfázott. Ráadásul a zuhogó eső szürke függönyén keresztül láthatta, amit látott, és csak egy rövidke pillanatra. Úgy érezte, lázas – az sem kizárható, hogy hallucinált. Gyors pillantást vetett Tao Ganra, de a jelek szerint a segédje nem látott semmit.

– Menj, Tao Gan – szólta a bíró –, és öltözz át. Amint kész vagy, gyere vissza.

A házfőnök sűrű hajlongások közepette távozott. Tao Gannal együtt visszament a lépcsőhöz.

A tágas öltözőszobában a bíró első asszonya utasította a szolgálókat, mely ládákat nyissák ki. A két másik feleség felügyelte, ahogy a férfiak izzó szénnel töltik meg a vaskályhát. A bíró nézelődött még egy ideig, azután belépett az ebből a helyiségből nyíló hálószobába.

A tágas szobában csupán néhány régimódi, tömör bútor állt. Bár a vastag függönyt elhúzták az ablak előtt, a vihar mormolása, alig hallhatóan ugyan, de beszűrődött odakintről. A hátsó falnál hatalmas ágy állt, a majdnem mennyezetig érő, faragott ébenfából készült baldachinról nehéz, vastag függöny lógott. A sarokban a bíró megpillantott egy fekete színű fa öltözőasztalt, mellette egy teázóasztalt négy zsámollyal. A méretes vaskályhától eltekintve más nem volt a szobában. A padlót vastag, kifakult barna szőnyeg borította. A hálószoba nem tűnt különösebben barátságosnak, de a bíró úgy gondolta, ha majd ropog a tűz a vaskályhában, és meggyújtják a gyertyákat, valószínűleg egészen kellemes lesz.

Az első asszony utasításokat ad a szolgálóknak

Di bíró odalépett az ágyhoz, és elhúzta a függönyt. Úgy tűnt, van bőven hely neki és három feleségének. A bíró azonban nem szerette, ha mindannyian együtt alszanak. Otthon minden feleségének volt külön hálószobája, és vagy ott töltötte az éjszakát, vagy meghívást kapott a bíró szobájába. Konfucius tántoríthatatlan követőjeként Di bíró úgy gondolta, ez az egyetlen rendjén való megoldás. Tudta, hogy sok férfi az összes feleségével együtt alszik egy hálószobában, de úgy vélte, ez nem helyes. Kikezdi az asszonyok önbecsülését, és nem

segíti, hogy harmonikus légkör legyen a házban. De amikor úton vannak, nincs mit tenni. Di bíró visszament az öltözőszobába, és tüsszentett néhányat.

– Tessék, itt egy puha, vastag köntös – mondta az első asszonya, azután halkabban azt kérdezte: – Adjak borraivalót a világi szerzeteseknek?

– Inkább ne – felelt suttogva a bíró. – Holnap, amikor elmegyünk, hagyunk ajándékot a kolostornak. – Majd hangosabban hozzátette: – Ez a köntös jó lesz!

A második feleség segítette neki átöltözni, miután megmelegítette a ruháját a kályhánál.

– Add ide az új kalapomat – mondta a bíró az első asszonyának. – Most le kell mennem, hogy udvariaskodjam egy kicsit az apáttal.

– Kérlek, térj vissza gyorsan – felelte az asszony. – Készítünk egy forró teát, aztán megvacsorázunk. Jó lenne, ha korán lefeküdnél, nagyon sápadt vagy. Azt hiszem, megfáztál.

– Amint lehet, jövök – ígérte Di bíró. – Igazad van, tényleg nem érzem túl jól magamat. Egész biztosan csúnyán meghűltem. –

Megkötötte fekete övét a derekán, aztán asszonyai az ajtóhoz kísérték.

Tao Gan a folyosón várt a bíróra, a lámpást tartó szerzetestanonccal együtt. Ösztövére segédje kifakult, kék színű hosszú ruhát viselt, fején négyszögletű, elnyútt, fekete bársonysapka ült.

– Az apát a földszinti fogadóteremben vár rád, bíró úr – mondta a szerzetestanonc tiszteletteljes hangon, amikor a lépcsőhöz vezető folyosóra értek. Di bíró megállt, és azt mondta:

– Mindjárt odamegyünk.

A bíró egy darabig nem mozdult, fülelt. Mintha az eső már nem csapott volna akkora zajt, mint korábban. Di bíró odalépett az ablakhoz, amelyen keresztül a különös jelenet tárult a szeme elé, és kinyitotta a zsalut. Csak néhány esőcsepp hullott be a kinti sötétségből. Tömör téglafalat látott szemközt. Kicsit magasabban ott

volt a torony két ablaka, lejjebb pedig a két épületet elválasztó aknáig húzódo vakfal. Megint dörgött az ég. A bíró becsukta az ablakot, és közönyös hangon azt mondta a szerzetestanoncnak:

– Micsoda idő! Vezess bennünket a szemközti raktárhelyiségbe!

A szerzetestanonc elképedve nézett rá.

– De hát az nagyon messze van, uram – mondta bizonytalanul. – Először le kell mennünk két emeletet a két épületet összekötő átjáróhoz, aztán fel két...

– Mutasd az utat! – hangzott az utasítás.

Tao Gan kérdő pillantást vetett a bíróra. De szenvtelen arcát látván, nem tette fel a kérdést, amely már majdnem kibukott belőle.

Csöndben gyalogoltak le a lépcsőn. A szerzetestanonc átvezette őket egy keskeny átjárón, aztán meredek lépcső következett. A lépcső tetején, a forduló közepén négyszögletű kút állt. Indiai tömjén erős illata szűrődött át a kutat körbevevő rácson.

– Odalent van a templomhajó – magyarázta a szerzetestanonc. – Most ugyanazon a szinten vagyunk, ahol a te lakrészed van a keleti szárnyban. – Miután beléptek egy hosszú, keskeny folyosóra, hozzátette: – Ez vezet a raktárhelyiséghez.

Di bíró megállt. Végigsimított hosszú, fekete szakállán, és a jobb oldali falon nyíló három magas ablakra nézett. A párkányuk alig több mint fél méternyire volt a földtől.

A szerzetestanonc kitérte a súlyos ajtót. A két férfi előtt lépett be a téglalap alakú, alacsony mennyezetű helyiségbe. A két gyertya fénye egymásra hányt dobozokra és batyukra vetült.

– Miért égnek azok a gyertyák? – tette fel a kérdést a bíró.

– A szerzetesek rendszeresen bejárnak ide, uram, az álarcokért és színpadi jelmezekért – válaszolta a szerzetestanonc. A bal oldali falat borító nagy famaszkok és pompás brokátruhák hosszú sorára mutatott. A jobb oldali fal előtt fapalc állt, rajta lándzsák, háromágú szigonyok, alabárdok, zászlórudak és egyéb a misztériumjátékhoz szükséges kellékek. A bíró rögtön látta, hogy a két oldalsó falon

nincsen ablak, csak a szemben lévön két kisebb. Úgy érzek, hogy keletre néznek, a kolostor külső falán. A szerzetestanonc felé fordult.

– Várj meg minket odakint!

Tao Gan körbepillantott a helyiségben, közben tűnődve húzogatta a bal arcán lévő szemölcsből kiálló három szőrszálat. Majd halkán megkérdezte:

– Mi a baj ezzel a raktárral, bíró úr?

Di bíró beszámolt neki a különös jelenetről, melynek szemtanúja volt, amikor kihajolt a szemben lévő épület ablakán. – A házfőnök közölte – mondta végül –, hogy ennek a raktárhelyiségnek nincs olyan ablaka, amely arra az épületre nézne, ahol a mi lakrészünk van. De hát mégsem álmodhattam az egészet! A meztelen nő egész bizonyosan már régebben elvesztette a karját, ugyanis vért nem láttam. Mert ha láttam volna, természetesen rögtön a segítségére sietek.

– Nos – mondta Tao Gan –, nem okozhat különösebb gondot, hogy megtaláljunk egy félkarú nőt, nem lehet belőlük túl sok a kolostorban. A szoba bútorzatából láttál valamit, uram?

– Nem. Már mondtam, hogy csak egy pillanatra tárult elém a látvány, nem? – közölte segédjével a bíró mogorván.

– Bármilyen volt is az, ebben a helyiségben kellett történnie – jegyezte meg Tao Gan derűsen. – Megvizsgálom a falat, talán van valahol egy ablak elrejtve a sok lándzsa és lobogó mögött. Esetleg egy vakablak.

Di bíró figyelte, ahogy a segédje munkához lát a polcnál. Tao Gan félretolta a poros lobogókat, és a lándzsák, alabárdok között benyúlva, öklével megkocogtatta a falat. Fürgén és hatékonyan végezte a munkáját, ugyanis amit csinált, hozzátartozott korábbi mesterségéhez. Tao Gan régebben városról városra vándorolt, és csalásból, szélhámoskodásból tartotta fenn magát. Egy évvel korábban, amikor Di bírót kinevezték járásfőnökké Han-jüanba, a férfi segítségére volt egy fölöttébb kellemetlen helyzetben. Azóta a minden hájjal megkent szélhámos jó útra tért, s a bíró szolgálatába állt. Alaposan ismerte az alvilágot, bámulatos ügyességgel fedezett fel

titkos átjárókat és tört fel bonyolult zárat. Tudása nagyon hasznosnak bizonyult a fortélyos bűnözők kézre kerítésében, és számos nehéz ügy megoldásában segített a bírónak.

Di bíró hagyta, hadd tegye Tao Gan a dolgát, és padlóra hányt zsákokat, dobozokat kerülgetve, végigsétált a bal oldali fal mellett. Viszolyogva bámulta a falról lógó groteszk maszkokat. Félig magának, félig Tao Gannak azt mormogta:

– Különös hit ez a taoizmus! Miért van szükség ezekre a nevetséges misztériumjátékokra meg cifra vallási ünnepekre, amikor itt van nekünk Konfucius mester bölcs és kristálytisza útmutatása? Annyit legalább elmondhatunk a taoizmusról, hogy tisztán kínai hit, és nem a barbár Nyugatról importáltuk, mint a buddhizmust!

– Felteszem, a taoistáknak azért kellett kolostorokat építeniük meg ilyen nagy ünnepeket rendezniük, hogy felvegyék a versenyt a buddhista népséggel – jegyezte meg Tao Gan.

Di bíró és Tao Gan a raktárhelyiségben

– Áh! – horkantott fel mérgesen a bíró. Fejfájás gyötörte; a szoba nyirkos levegője még a vastag köntösön is áthatolt.

– Ezt nézd meg, uram! – kiáltott fel hirtelen Tao Gan.

A bíró odalépett hozzá. Tao Gan félrehúzott egy tarka selyemlobogót, amely a falon lógott a helyiség legtávolabbi sarkában, egy régi szekrény mellett. A téglafalat borító gipszvakolat alatt jól kivehető volt egy ablak körvonala.

A két férfi némán meredt a falra. Aztán Tao Gan kissé feszengve a bíró szenvtelen arcába nézett, majd lassan azt mondta:

– Valóban volt itt egy ablak, de már jó ideje befalazták.

Di bíró meglepetten nézett fel. Színtelen hangon így szólt: – Az épület sarka közelében van. Ez pedig azt jelenti, hogy nagyjából szemben van azzal az ablakkal, amelyen kinéztem.

Tao Gan megkopogtatta a falat. Kétség sem férhetett hozzá, hogy igen masszív és tömör. A férfi elővette a kését, és a hegyével lekapart egy kis gipszet a tégláról, amellyel befalazták az ablakot. Ezután a körvonal mentén kivájta a téglák közötti habarcsot. Értetlenül csóválta a fejét, majd némi tétovázás után azt mondta:

– Ez nagyon régi kolostor, bíró úr. Gyakran hallom, hogy az emberek arról beszélnek, hogy néha rejtélyes, megmagyarázhatatlan dolgok történnek az ilyen helyeken. Réges-régen lejátszódott történések szemtanúi lesznek néhányan, és... – Elhalkult a hangja.

Di bíró a homlokához emelte a kezét. Töprengeni kezdett:

– A férfi, akit láttam, valóban ma már ódivatúnak tűnő sisakot viselt, több mint száz évvel ezelőtt használtak ilyet a katonák... Különös, Tao Gan, nagyon különös. – A bíró elgondolkodott, és hosszú időn keresztül meredten bámult a téglafalra. Hirtelen szigorúan ránézett Tao Ganra, és így folytatta: – Azt hiszem, láttam egy ugyanilyen jellegű páncélt a falon lógó színpadi jelmezek között. Tessék, itt is van!

Odalépett egy páncélinghez, amely egy sárkányt formázó mellvérttel együtt vicsorgó ördögálarcok alatt bújt meg. Mellette egy pár páncélkesztyű és egy üres kardhüvely lógott.

– Az öltözékhez tartozó kerek sisak hiányzik – állapította meg Di bíró.

– Jó néhány jelmez hiányos.

A bíró oda sem figyelt rá, úgy folytatta:

– Azt nem láttam, hogy a testén mit viselt a férfi. Az volt az érzésem, hogy valami sötétet. Széles volt a háta, és úgy gondolom,

nagyon magas ember lehetett. – A bíró riadtan nézett Tao Ganra. – Te jóságos ég, Tao Gan, lehet, hogy szellemeket látok?

– Lemérem az ablakbemélyedést – mondta Tao Gan.

Amíg a segédje ment, és méricskélt, Di bíró fázósan összehúzta magán a köntösét. Nem érezte jól magát. Előhúzott a ruhaujjából egy selyem zsebkendőt, és megtörülte a szemét. Valószínűleg lázas, állapította meg. Lehet, hogy csak hallucinált?

Tao Gan visszatért.

– Igen, a fal nagyon vastag, több mint egy méter széles, de nincs elég hely egy titkos szoba számára, ahol egy férfi játszodozhat egy meztelen nővel.

– Nem, valóban nincs – felelte Di bíró szárazon.

A régi szekrény felé fordult. A fekete, lakkborítású dupla ajtót két faragott sárkány díszítette: tüzet okádva feszültek egymásnak. Di bíró kinyitotta az ajtót. Üres volt a szekrény, csak néhány összehajtogatott kámzsa árválkodott benne. A két sárkány mintája megisméltődött a szekrény hátsó falán. – Szép régi darab – jegyezte meg a bíró, majd nagyot sóhajtvá hozzátette: – Nos, azt hiszem, egyelőre jobb, ha elfeledkezünk a jelenetről, amelyet láttam, vagy azt hittem, hogy látok, és egy bizonyosan létező problémával foglalkozunk. Három lány halt meg ebben a kolostorban, és ezek a halálesetek bizony tavaly történtek, nem száz éve! Valószínűleg emlékszel, hogy a lány, akit Liunak hívtak, állítólag betegségben halt meg. Huang kisasszony öngyilkosságot követett el, Gao kisasszonnyal pedig halálos baleset történt – legalábbis ezt mondták. Kihasznlom az alkalmat, és megpróbálok információt szerezni az apáttól a három esetről. Menjünk le!

Amikor kiléptek a folyosóra, látták, hogy a szerzetestanonc mozdulatlanul áll az ajtónál, és feszülten figyelve, mereven bámul. Sápadt arcát látva, a bíró azt kérdezte meglepetten:

– Mit csinálsz?

– Azt... azt hittem, hogy van ott... valaki a folyosó végén – hebegte a fiú.

– Te magad mondtad, hogy állandóan járnak errefelé emberek – felelte a bíró ingerülten.

– Egy katona volt – motyogta a fiú.

– Katona?

A szerzetestanonc bólintott. Megint fülelni kezdett, aztán halkán azt mondta:

– Száz évvel ezelőtt sok katona járt erre. Lázadók foglalták el a kolostort, és bevették magukat ide a családjukkal együtt. De jöttek a katonák, és lemészároltak mindenkit, férfiakat, nőket és gyerekeket.

– A bíróra nézett; szeme tágra nyílt a félelemtől. – Azt beszélnek, hogy a viharos estéken, mint amilyen a mostani is, a szellemük itt kísért, és újrajátssza azokat a szörnyűséges eseményeket... Nem hallasz valamit, uram?

Di bíró hegyezte a fülét.

– Csak az eső! – mondta türelmetlenül. – Vigyél le minket, nagy itt a huzat!

NEGYEDIK FEJEZET

A szerzetestanonc átjárók labirintusán keresztül vezette le őket a keleti szárny földszintjére. Odalent tágas folyosó húzódott, két oldalán fa berakásokkal díszített, vörösre lakkozott, magas oszlopok álltak. A fafaragások felhők között viaskodó sárkányokat ábrázoltak. A padlót sötéten-fényesen csillogóra csiszolták a nemeztalpú cipők, amelyek végiggyalogoltak itt az elmúlt hosszú-hosszú évek alatt. Amikor megérkeztek a gyűlésteremhez, Di bíró így szólt Tao Ganhoz:

– Amíg beszélek az apáttal, keresd meg a házfőnököt, és számold be neki a törött tengelyről. Remélem, még ma este ki tudják cserélni.
– Majd suttogva hozzátette: – Próbálj szerezni a házfőnöktől vagy valaki mástól egy alaprajzot erről a komor hangulatú épületről!

A fogadószoba a gyűlésterem bejárata közelében volt. Amikor a szerzetestanonc bevezette, a bíró örömmel nyugtázta, hogy az izzó szénrel teli vaskályha jó meleget csinált a szobában. A pazar brokát falikárpitok bent tartották a meleget.

Magas, vékony férfi emelkedett fel a helyiség hátulsó részében álló díszes pamlagról, és végigsétált a vastag szőnyegen, hogy üdvözölje a bírót. Méltóságteljes jelenség volt: hosszú, sárga brokátköntösének és a vörös lógó bojtokkal díszített napsárga tiarának köszönhetően még magasabbnak tűnt. A bíró észrevette, hogy az apátnak különös, szürke szeme van, amely éppen olyan mozdulatlan, mint a vékony bajusztól és rövid, gyér szakálltól eltekintve sima, aszketikus arca.

A kanapé mellett álló magas háttámlájú karosszékekben foglaltak helyet. A szerzetestanonc teát készített egy vörösre lakkozott asztalon a sarokban.

– Kellemetlen érzéseim vannak – kezdte a bíró –, amiért a látogatásom egybeesik a nagyszabású ünnepséggel. Bizonyára

rendkívül sok vendég van most a kolostorban, nagyon aggódom, kellemetlenséget okoz, hogy itt töltjük az éjszakát.

Az apát mereven nézett rá. Bár a tekintetét ráirányította, a bírónak az a furcsa érzése volt, hogy valójában befelé figyel. A férfi felhúzta hosszú, görbe szemöldökét. Halk, száraz hangon válaszolt:

– Látogatásod a legkisebb mértékben sem okoz kellemetlenséget. Szerény kolostorunk keleti szárnyának második és harmadik emeletén több mint negyven vendégszoba van, de persze egyik sem elég jó ahhoz, hogy egy olyan előkelő vendéget szállásoljunk el benne, mint járásfőnök urunk!

– A lakrészünk módfelett kényelmes! – sietett megnyugtatni az apátot Di bíró. Elfogadta a csésze forró teát, amelyet a szerzetestanonc nyújtott feléje két kézzel, tiszteletudón. Most már lüktető fejfájás gyötörte, és nehezebbé esett feltenni az ilyenkor szokásos érdeklődő jellegű, udvarias kérdéseket. Úgy döntött, rögtön a tárgyra tér. – Amikor elfoglaltam a hivatalomat Han-jüanban, szerettem volna a lehető leghamarabb ellátogatni ebbe a híres kolostorba. Ám halasztást nem tűrő hivatalos ügyek okán egész nyáron kénytelen voltam Han-jüanban maradni. Amellett, hogy okukok útmutatásaidból, és megcsodálom ezt az érdekes, régi épületet, azt terveztem, hogy felvilágosítást is kérek tőled.

– Állok szolgálatodra, bíró uram. Milyen információra volna szükséged?

– Szeretnék néhány részletet megtudni a tavaly történt három halálesetről – felelte a bíró. – Csak hogy lezárhassam az aktákat.

Az apát intett a szerzetestanoncnak, hogy elmehet. Miután becsukódott az ajtó a fiatalember mögött, az apát rosszállóan mosolyogva így szólt:

– Több mint száz szerzetes él itt, bíró úr, és akkor még nem beszéltünk a világi szerzetesekről, szerzetestanoncokról és a néha néha erre járó vendégekről. Mivel az emberi élet időtartamának korlátai az égben határozatnak meg, az emberek megbetegszenek és meghalnak – itt éppen úgy, mint bárhol máshol. Mely halálesetekre vonatkozik a kérdésed, bíró úr?

– Nos – válaszolta Di bíró –, amikor a hivatalomban áttekintettem az aktákat, az ebből a kolostorból érkezett halotti bizonyítványok másolatai között nem kevesebb mint három olyat találtam, amelyet három lány elhalálása után állítottak ki. Felteszem, hogy majdani apácává avatásuk miatt jöttek ide. –

Amikor látta, hogy az apát összevonja a szemöldökét, kurta mosollyal hozzátette: – A nevükre és egyéb részletekre nem emlékszem. Utánanéztem volna mindennek, mielőtt idejövök, de hát ez a mostani látogatás a véletlennek köszönhető... – Nem fejezte be a mondatot, várakozón nézett vendéglátójára.

Az apát lassan bólintott.

– Azt hiszem, ismerem az eseteket, bíró úr. Igen, érkezett hozzánk egy ifjú hölgy a fővárosból, egy bizonyos Liu kisasszony, aki tavaly megbetegedett itt. A nagy tudású Szun mester kezelte személyesen, de...

Az apát hirtelen elhallgatott, és a pillantását az ajtóra kapta. Di bíró megfordult a székében, hogy megnézzé, ki jött be, de már csak azt látta, hogy becsukódik az ajtó.

– Ezek a pimasz színészek! – kiáltott fel az apát mérgesen. – Eszükbe sem jut kopogni, csak úgy berontanak! – A bíró meglepett arckifejezését látván, gyorsan folytatta: – Szokásunk szerint felfogadtunk egy hivatalos színészekből álló társulatot, hogy segítsenek a szerzeteseknek színpadra állítani a misztériumjátékokat, amelyeket az ünnep alkalmával adnak elő. Az előadások közötti szünetekben légtornász- és zsonglőrmutatványokkal, s hasonlókkal szórakoztatják a közönséget. Hasznukat vesszük, de semmit sem tudnak a kolostorokban érvényes szabályokról, arról, hogyan kell viselkedni. – Pálcájával dühösen a földre csapott, és végül kijelentette: – Legközelebb nem vesszük igénybe a szolgáltatásaikat!

– Igen – mondta Di bíró –, most már emlékszem, hogy a Liu családnevű lány halálát elhúzódó betegség okozta. Hogy minden információ bekerüljön az aktákba, meg szabad kérdezni, ki végezte a boncolást?

– A házfőnökünk, bíró úr. Képzett orvos.

– Értem. Az egyik lány pedig öngyilkosságot követett el, nem igaz?

– Szomorú ügy – felelte az apát, és nagyot sóhajtott. – Fölöttébb értelmes lány volt, de nagyon könnyen felizgatta magát. Hallucinációk gyötörték. Nem is lett volna szabad befogadnom, de hát annyira buzgó volt, és a szülei ragaszkodtak hozzá... Egy este Huang kisasszony nagyon zaklatott lett, és mérget vett be. A holttestet visszavittük a családnak, így a lányt a szülőföldjén temették el.

– És a harmadik? Úgy rémlik, az is öngyilkosság volt, nem?

– Nem, szerencsétlen baleset történt, bíró úr. Gao kisasszony is tehetséges fiatal lány volt, nagyon érdekelte a kolostor története. A templomban és az ahhoz kapcsolódó épületekben töltött sok időt. A délkeleti torony legfelső szintjén kihajolt a korláton, de a korlát nem tartotta meg, és szegény lány belezuhant a kolostor keleti oldalán húzódó vízmosásba.

– Boncolási jegyzőkönyvet nem csatoltak az iratokhoz – jegyezte meg a bíró.

Az apát szomorúan csóválta a fejét.

– Nem, bíró úr – mondta lassan. – Keresni sem próbáltuk a holttestet. A vízmosás alján húzódó szakadék több mint háromszáz méter mély. Még senkinek sem sikerült lehatolnia oda.

Csönd áll be. Némi idő eltelte után a bíró megkérdezte:

– Abból a toronyból esett le, amelyet a raktárhelyiségre építettek? Ebben az esetben pontosan szemben van a keleti szárnyal, ahol a lakrészünk van.

– Pontosan. – Az apát belekortyolt a teájába. A jelek szerint úgy gondolta, ideje befejezni a beszélgetést. Ám Di bíró nem mozdult, hogy távozzon. Hosszú oldalszakállát simogatta egy ideig, majd azt kérdezte:

– Jelenleg nem tartózkodnak apácák a kolostorban, ugye?

– Nem, szerencsére nem – felelte az apát, arcán parányi mosollyal. – Enélkül is van bőven elég dolgom. Ám mivel ez a hely,

természetesen érdemtelenül, nagy tiszteletet élvez a tartományban, számos család, melynek lányai vallási elhivatottságot éreznek, ragaszkodik hozzá, hogy itt történjék az apácává avatás. Néhány héten keresztül útmutatásokat kapnak, aztán apácaként távoznak a tartomány valamelyik zárdájába.

Di bíró tüszentett egyet. Miután selyemkendőjével megtörülte a bajszát, nyájasan így szólt:

– Nagyon köszönöm a magyarázatot! Nyilvánvalóan te is tudod, pusztá formalitás, hogy fel kell tennem ezeket a kérdéseket. Fel sem merült bennem, hogy szabálytalanságok történtek a kolostorban.

Az apát ünnepélyesen bólíntott. A bíró felhörpintette az utolsó korty teát, és folytatta:

– Az előbb említetted Szun mestert. Véletlenül nem a híres tudós és író, Szun Ming az, aki néhány évvel ezelőtt császári tanítóként szolgált a palotában?

– De bizony ő az! Szun mester jelenléte nagy megtiszteltetés a számunkra. Mint tudod, bámulatos pályafutást mondhat magáénak. Éveken keresztül megyefőnökként szolgált, és azután vonult vissza, hogy mindkét felesége elhunyt. Később kinevezték császári tanítónak. Amikor távozott a palotából, három fia felnőtt már, és hivatali pályára lépett, ő pedig úgy döntött, hátralévő éveit metafizikai kutatásainak szenteli, és ezt a kolostort választotta lakhelyéül. Immáron két esztendeje él itt. – Az apát lassan bólíntott, majd jól látható elégedettséggel folytatta: – Rendkívüli megtiszteltetés ez kolostorunknak. És a legkevésbé sem él visszavonultan. Nagy örömünkre szolgál, hogy minden érdeklí, ami a kolostorban történik, és rendszeresen részt vesz a szertartásainkon. Így tökéletesen ismeri minden gondunkat, problémánkat, és bőséggel ellát bennünket értékes tanácsaival.

Di bíró rosszkedvűen nyugtázta magában, hogy kénytelen lesz felkeresni ezt a magas rangú személyt.

– A kolostor melyik részében van a lakhelye? – tette fel a kérdést.

– A rendelkezésére bocsátottuk a nyugati tornyot. Hamarosan találkozni fogsz vele, ugyanis ő is megtekinti az előadást. Találkozol

majd Pao asszonnyal is, a jámbor özvegyel a fővárosból. Néhány napja érkezett a lányával, Fehér Rózsával, aki egyházi pályára készül. Aztán itt van még Cung Li, a neves költő, aki már néhány hete a kolostorunkban lakik. Több vendégünk nincs. Néhányan lemondták a látogatásukat a zord időjárás miatt. És aztán itt van még Kuan Lai színtársulata – de hát ez az alja népség nyilván nem érdekel téged, bíró úr.

Di bíró mérgesen fújta ki az orrát. Mindig is méltánytalannak érezte, hogy az emberek általában tisztességtelen foglalkozásnak tartják a színészmesterséget, s lényegében kiközösítik a színészeket és színésznőket. Emberségesebb magatartást várt volna az apáttól.

– Meglátásom szerint a színészek fontos feladatokat látnak el. Alacsony költségen megfelelő szórakozást nyújtanak a köznépnek, és vidámságot hoznak gyakorta szürke életükbe. Ráadásul a történelmi játékok megismertetik az embereket nemzetünk múltjával. Hadd jegyezzem meg, hogy ilyen hozadéka nincs a ti misztériumjátékaitoknak.

Az apát hűvösen válaszolt:

– Misztériumjátékaink inkább allegorikus, semmint történelmi jellegűek. Az igazságot hirdetik, és ezért semmiképpen sem hasonlíthatók a közönséges színházi előadásokhoz. – Hogy élet vegye válaszának, mosolyogva hozzátette: – De azért remélem, úgy találod majd, nem teljességgel hiányoznak belőlük a történelmi elemek. Az álarcok és jelmezek, melyeket a színészek magukra öltenek, több mint száz éve készültek itt, a kolostorban, és igazi értékes régiségek. Engedd meg, hogy most a gyűlésterembe vezesselek, bíró úr. Az előadás dél óta tart, az utolsó jelenetek következnek. Utána egyszerű, szerény vacsorát szolgálunk fel az ebédlőben. Őszintén remélem, bíró úr, hogy megtisztelsz bennünket a jelenléteddel.

Di bíró a legkevésbé sem örült annak, hogy végig kell majd ülnie egy hivatalos vacsorát, de mint annak a körzetnek a járásfőnöke, amelyben a kolostor volt, nem utasíthatta vissza az invitálást.

– A legnagyobb örömmel fogadom el a meghívást! – felelte kedélyesen. Felálltak, és az apáttal együtt az ajtóhoz sétáltak.

Amikor kiléptek, az apát gyorsan végigpillantott homályba boruló folyosón mindkét irányban. Úgy tűnt, megkönnyebbülten nyugtázta, hogy egy teremtet lélek sincs a folyosón. Udvariasan odavezette a bírót egy magas, kétszárnyú ajtóhoz.

ÖTÖDIK FEJEZET

Beléptek a hatalmas terembe, ahol dobok, cintányérok s metsző hangon szóló vonós hangszerek fülsiketítő lármája fogadta őket. A zenekar szerzetesekből állt, akik egy kis emelvényen foglaltak helyet, a színpadtól balra. A terem megfeketedett mennyezetét magas, vastag oszlopok tartották, ezek között ült a több mint száz szerzetes. A több tucat lampion fénye megcsillant a sárga csuhákon.

A szerzetesek tisztelettudón felálltak, amikor az apát végigvezette Di bírót a terem közepén. Helyet foglalt egy magas háttámlájú, faragott ébenfa széken, és intett a bírónak, hogy üljön a jobbára. Az apát balján lévő harmadik szék üresen maradt. Megjelent a házfőnök, és tudatta az apáttal, hogy Szun mester elment, de hamarosan visszajön. Az apát bólintott. Utasította a házfőnököt, hogy hozzon gyümölcsöt és frissítőket.

Di bíró kíváncsian fordult a vörös lampionokkal megvilágított színpadon zajló pazar látványosságok felé. A közepén díszes fatrónus állt, ezen foglalt helyet egy aranydíszekkel ékesített vörös és zöld köntöst viselő nő. Magasra tűzött kontyában megannyi papírvirág, kezében zöld nefritjogart tartott. Nem lehetett kétséges, hogy ő a taoista Nyugati Paradicsom tündérr királynője.

Nyolc – hét nő és egy férfi – hosszú pazar hímzett selyemköntösbe öltözött alak lassú táncot lejtett a királynő előtt a komoly, ünnepélyes zenére. A taoista panteon nyolc halhatatlanjának szerepét játszották.

– A két nő apáca? – kérdezte a bíró.

– Nem – felelte az apát. – A királynőt Kuan társulatának egy színésznője játssza, Ting kisasszony, ha jól tudom. A játékok közötti szünetben egészen kiváló akrobatikus táncot adott elő, és csészékkel meg tálakkal zsonglórkodott. A virágtündért Kuan felesége alakítja.

Di bíró egy darabig figyelte még az előadást, de meglehetősen unalmasnak találta. Arra gondolt, talán nincs a legmegfelelőbb hangulatban. Lüktető fejfájás kínozza, keze-lába jéghideg volt. A színpad túlsó oldalán lévő páholyra pillantott. Három oldalról farács vette körbe, így az odabent helyet foglaló két nőt nem láthatta a közönség. Az egyikük testes, erősen kifestett hölgy volt, gyönyörű damasztruhában; a másik egy fiatal lány, szintén feketében, de ő egyáltalán nem viselt festéket az arcán. Csinos, szabályos arca volt, de a szemöldöke vastagabb annál, mint ami előnyös egy hölgynek. Mindketten feszült figyelemmel nézték az előadást. Az apát követte Di bíró pillantását.

– Pao asszony és a lánya, Fehér Rózsa.

A bíró megkönnyebbülten látta, hogy a nyolc halhatatlan lejön a színpadról, majd utánuk a királynő is, akit apródoknak öltözött szerzetestanoncok vezettek. A zene elhallgatott, miután a hatalmas gong megkondult, s hangja visszhangzott a teremben. Elismerő mormogás hallatszott a szerzetesek felől. Di bíró megint tüszentett; úgy érezte, rettentő huzat van.

– Remek előadás! – jegyezte meg az apát felé fordulva. A szeme sarkából látta, hogy Tao Gan fellép az emelvényükre. A férfi Di bíró széke mögé állt, és azt suttogta:

– A házfőnök nem ért rá, de beszéltem az alamizsnás szerzetessel, uram. Azt állítja, hogy nincs alaprajza a kolostornak.

Di bíró bólintott. Ismét csönd lett a gyűlésteremben. Erős felépítésű férfi jelent meg a színpadon; változékony színészarca arca széles volt. Csak Kuan lehetett az, a társulat igazgatója. Mélyen meghajolt az apát felé, majd tiszta hangon bejelentette:

– Az apát úr engedélyével most, ahogy szoktuk, rövid allegorikus játékkal fejezzük be előadásunkat. Az üdvösségre törekvő emberi lélek megpróbáltatásait ábrázolja. A tévelygő szegény lelket U-Jang kisasszony játssza. A Tudatlanság zaklatja, szerepében egy medve. Köszönöm szépen!

A közönség meghökkent morajlását elnyomta a gyászos zene, a hosszú trombiták panaszosan visszhangzó füttyülése. Széles ujjú fehér

köntösbe öltözött karcsú lány lépett fel a színpadra, és lassú táncba kezdett. Körbe-körbe forgott, köntösének ujja és vörös kendőjének vége szinte lebegett a levegőben. Di bíró a lány erősen kifestett arcára meredt, aztán megpróbálta újra megnézni a színpad másik oldalán lévő páholyban ülő fiatal nőt. De a testes hölgy éppen előrehajolt, így a bíró nem láthatta a lányát. Megdöbbenve szólt oda Tao Gannak:

– Ez nem színésznő, hanem Pao kisasszony, a lány, aki ott ült a páholyban!

Tao Gan lábujjhegyre állt.

– Egy fiatal nő ott ül, bíró úr – mondta. – Egy meglehetősen kövér hölgy mellett.

Di bíró a nyakát nyújtogatta, hogy még egyszer megnézhesse a páholyt.

– Igen, ő az – felelte lassan. – De olyan ijedtnek tűnik, mintha kísértetet látott volna. Vajon ez a színésznő miért próbál ennyire hasonlítani Pao kisasszonyra? Talán...

Elhallgatott. Félelmetes harcosnak öltözött, jól megtermett férfi jelent meg a színpadon. Fekete színű, feszes ruhája kihangsúlyozta ruganyos, izmos testét. A vöröslő fények megcsillantak a sisakján és hosszú kardján, amelyet ördögi gyorsasággal pörgetett. Vörösre festett arcán keresztben fehér csíkok húzódtak.

– Ezt a férfit láttam a meztelen lánnyal – suttogta Di bíró Tao Gannak. – Hívd ide az igazgatót!

A harcos kiválóan értett a kardforgatáshoz. Miközben körbetáncolta a lányt, néhányszor feléje csapott a hosszú karddal. A lány minden alkalommal kecses könnyedséggel lépett arrébb. Aztán a férfi közelebb húzódott hozzá, fürgén mozogva a dob ritmusára. Kardját a lány feje fölé emelte, és villámgyorsan lecsapott vele; a kard pengéje csak milliméterekkel kerülte el a lány vállát. Éles kiáltás hallatszott a hölgyek páholyából. Di bíró odapillantott: Pao kisasszony felállt, és a korlátot szorítva, rémülten figyelte a két alakot a színpadon. Az édesanyja mondott neki valamit, de úgy tűnt, a lány nem hallja.

A bíró ismét a színpad fel fordult.

– Egyetlen rossz mozdulat, és baleset történik! – mondta aggodalmasan az apátnak. – Ki ez a fickó?

– Egy Mo Mo-te nevű színész – válaszolta az apát. – Egyetértek, veszélyes, amit csinál. De most már óvatosabb.

A harcos valóban nem támadott újra a lányra. Távolabb lépett tőle, és bonyolult akciókat mutatott be. Vörösre festett arca hátborzongatóan csillogott a lámpák fényében.

Tao Gan visszatért, és bemutatta a bírónak Kuan Lai urat, a színtársulat igazgatóját.

– Miért nem jelentetted be, hogy Mo Mo-te is fellép az allegorikus játékban? – kérdezte tőle a bíró élesen.

Kuan mosolygott.

– Gyakran szoktunk improvizálni, nagytiszteletű bíró úr – felelte. – Mo Mo-te nagyon büszke a kardforgató tudományára, és elvállalta a Kétely szerepét. A tévelygő szegény lelket kínozza.

– Az én ízlésemnek ez már túl sok, majdnem tényleg kínozza – állapította meg Di bíró. – Nézzétek, megint támad!

A lány egyre nehezebben tudta elkerülni a kardcsapásokat. Zihálva szedte a levegőt, arcán a veríték csíkokat vájt a festékbe. A bíró úgy gondolta, valami nincs rendben a bal karjával. A köntös bő ujja miatt nem látta jól, de úgy tűnt, nem tudja használni a bal karját, végig a testéhez szorította. A bíró azt mondta magában mérgesen, az talán még sincs rendjén, hogy félkarú lányokat lát mindenhol. Kiegyenesedett ültében. A harcos ismét suhintott a kardjával, és a táncos köntösének lobogó ujjából levágott egy darabot. Rémségtől kiáltás hallatszott a hölgyek páholyából.

A bíró felpattant, hogy megálljt parancsoljon a színésznek, de abban a pillanatban a lány füttyentett egyet, és egy hatalmas fekete medve jelent meg a színpadon dülöngélő léptekkel. Óriási fejét a harcos felé fordította, aki gyorsan a színpad sarkába húzódott. Di bíró visszaült a helyére.

A medve morgott, és nehéz fejét rázva lassan odacammogott a lányhoz. Úgy tűnt, amaz fél, köntöse jobb ujjába rejtette az arcát. A medve még mindig feléje tartott. A zene elhallgatott, halotti csönd ereszkedett a gyűlésteremre.

– Ez a fenevad meg fogja ölni! – mondta a bíró mérgesen.

– A medve U-Jang kisasszonyé, bíró úr – felelte Kuan megnyugtatóan. – A nyakörvére erősített láncot a színpad hátsó részében álló oszlophoz kötözték.

A bíró nem szólt semmit. Egyáltalán nem tetszett neki, ami történt. Észrevette, hogy Pao kisasszony visszaült a helyére; úgy tűnt, már nem érdekli az előadás. De még mindig nagyon sápadt volt az arca.

A harcos bemutatott még néhány kardvágást, aztán eltűnt. A medve lassan járkált a lány körül, aki most lábujjhegyre állva, gyors táncba kezdett.

– Hová ment az a fickó? – kérdezte a bíró Kuantól.

– Minden bizonnyal az öltözőnkbe, uram – válaszolta az igazgató.
– Szeretne minél hamarabb megszabadulni a jelmezétől és az arcfestéktől.

– Egy órával ezelőtt is színpadon volt? – hangzott Di bíró következő kérdése.

– A szünet óta ott volt – felelte Kuan mosolyogva. – És végig egy súlyos faálarcot kellett viselnie. A Halál szellemét alakította. Mindenki más elfáradt volna, de ő rettentő erős. Most azért ment színpadra, mert nem tudott ellenállni a kísértésnek, hogy megmutathatja, milyen mesteri módon bánik a karddal.

Di bíró nem hallotta az utolsó szavait. Ismét a színpadra szegezte a pillantását. A medve a hátsó lábára állt. Hatalmas mancsával a lány felé kapott, s közben mérgesen morgott. A lány hátralépett, de az állat bámulatos gyorsasággal követte. A lány a földre zuhant, a medve föléje magasodott, és kitátotta hatalmas száját, melyből hosszú sárgás fogak meredeztek.

A bíró elfojtotta a kiáltását. A lány gyorsan kigördült a hatalmas medve alól, majd kecsesen talpra ugrott. Megveregette az állat fejét, megfogta a nyakörvét, majd mélyen meghajolt. A közönség viharos tapsának közepette levezette a társát a színpadról.

Di bíró megtörülte verítékező homlokát. A nagy izgalomban elfeledkezett a nátháról, de már megint érezte, hogy nagyon kellemetlenül fáj a feje. Fel akart állni, de az apát a karjára tette a kezét, és azt mondta:

– Most pedig Cung Li úr, a költő, előadja az epilógust!

Egy sima arcú, ravasz ábrázatú fiatalember állt meg az üres színpad közepén. Meghajolt, aztán zengő, dallamos hangon beszélni kezdett:

*Jóemberek és érdeemes asszonyok! Nemes nagyurak!
Szerzetesek, világi testvérek, és akit még nem avattak fel!
Ahányan csak nyájasan végignéztétek szerény művünket,
E felkavaró mesét, melyben egy tévelygő szegény lélek
Csatát vesztett a Kétely és a Tudatlanság ellen,
Ezt üzenem néktek:
Ne csüggedjete az úton, mely a célhoz elvezet!
Bármely hosszan szője is ármányát a Sötétség hatalma,
A Tao igazsága mindőtöket kárpótolja legvégül.
Halljátok most bicegős versben kifejtve a fennkölt szózatot:
Széztúz minden gonoszt az Igazság együtt a Tiszta Ésszel,
Míg ördögfünek gyilkos virága önmagától vész el
Az örök fényben végre felszakad a hajnali köd, s jó napot!^[1]*

Ismét mélyen meghajolt, és távozott a színpadról. A zenekar rákezdett a fináléra.

Di bíró kérdő pillantással nézett az apátra. A Hajnali Köd-kolostorban az utolsó sor baljóslatúan, sőt gorombán hangzott. Az apát ráförmedt az igazgatóra:

– Hozzák ide ezt a költőt! – Aztán a bíróhoz fordult: – Pimasz csirkefogó!

Amikor a fiatalember ott állt előttük, az apát nyersen nekiszegte a kérdést: – Mi szükség volt az utolsó sorra, Cung úr? Sikerült megmérgezned vele az ünnep emelkedett hangulatát.

A fiatalember fölöttébb nyugodtnak tűnt. Kihívó pillantással nézett az apátra, aztán mosolyogva így válaszolt:

– Az utolsó sorra? Én azt hittem, hogy az utolsó előtti sorral akadnak majd gondok. Tudod, nem olyan egyszerű ám menet közben kitalálni a rigmusokat.

Az apát már éppen válaszolni akart mérgesen, de Cung békésen folytatta:

– A rövidebb versekkel persze könnyebben boldogul az ember. Itt van például ez:

*Egy apát van fent a teremben
Egy meg lent a veremben
Ketten vannak összesen
Az egyik prédikál a szerzeteseknek.
A másik meg a férgeknek.*

Egy költő gúnyt úz egy taoista apátból

Az apát dühösen toppantott. Rángatózott az arca. Di bíró arra számított, mindjárt elfutja a pulykaméreg. De végül sikerült erőt vennie magán. Így szólt hűvösen:

– Most elmehetsz.

Felállt. A bíró észrevette, hogy remeg a keze. Di bíró néhány udvarias szóval elbúcsúzott tőle.

Miközben a kijárat felé tartottak, a bíró azt mondta Tao Gannak:

– Most bemegyünk a színészek öltözőjébe. Beszélnem kell ezzel a Mo Mo-te nevű fickóval. Tudod, hol az öltöző?

– Igen, bíró úr, ugyanazon a szinten, ahol az én szobám, az egyik oldalfolyosón.

– Sosem láttam még ilyen labirintust – mormogta Di bíró. – És mi ez a képtelenség, hogy nincs alaprajz? Törvény írja elő, hogy kell lennie alaprajznak!

– Az alamizsnás szerzetes azt állítja, hogy a kolostornak a templomon túli része zárva van, oda csak az apát léphet be meg a felszentelt szerzetesek. És azt a részt nem lehet lerajzolni. Az alamizsnás szerzetes szerint is furcsa, hogy nincs alaprajz, hiszen hatalmas ez a kolostor. Néha még maguk a szerzetesek is eltévednek.

– Képtelen egy helyzet – mondta a bíró kedvetlenül. – Mivel a palota némi érdeklődést kegyeskedik mutatni a taoista vallás iránt, ezek az emberek azt hiszik, hogy a törvények felett állnak. És azt beszélik, hogy a buddhista befolyás egyre erősödik az udvarban. Nem tudom, melyik a rosszabb a kettő közül.

Di bíró bement a folyosó túlsó végén lévő hivatali helyiségbe. Közölte az ott dolgozó szerzetessel, hogy miután átöltözött, szeretné, ha egy szerzetestanonc elvinné Szun mesterhez. Tao Gan kölcsönvett egy lámpást a szerzetestől. Az iroda előtt vártak, míg a gyűlésteremből mindenki eltávozott.

– Nézd ezeket az erős, egészséges fiatalembereket! – szólalt meg a bíró savanyú ábrázattal. – A társadalom iránti kötelességüket kellene teljesíteniük: megházasodni és gyerekeket nevelni.

Tüsszentett.

Tao Gan aggodalmas pillantást vetett rá. Kiegyensúlyozott embernek ismerte meg a bírót, aki akkor is csak ritkán mutatta ki az érzelmeit, ha felmérgeződött valamin. Megkérdezte:

– Tudott kielégítő magyarázatot adni az apát a három halálesetre, amely itt történt a kolostorban?

– Nem, a legkevésbé sem! – hangzott a bíró nyomatékos válasza.
– Ahogy sejtettem, több minden is okot ad a gyanúra. Amint

visszatérünk Han-jüanba, minden információt beszerzek majd a halott lányokról a hozzátartozóiktól. Aztán visszajövünk a kolostorba Hung törvénybiztossal, Ma Dzsunggal, Csiao Taival, az írnokokkal és vagy tíz poroszlóval, s alapos nyomozásba kezdünk. És eszem ágában sincs előre bejelenteni a látogatásunkat. Meglepetésnek szánom barátunknak, az apátnak!

HATODIK FEJEZET

Tao Gan elégedetten bólintott, majd azt mondta:

– Az alamizsnás szerzetes előadta ugyanazt a történetet a száz éve itt meggyilkolt emberek szelleméről. Most már tudom, miért fülelt olyan nagyon a szerzetestanonc a folyosón!

– Miért? – kérdezte Di bíró, miközben megtörülte a bajszát.

– Azt mondják, uram, hogy ezek a szellemek néha nevetet suttoznak. Ez azt jelenti, hogy ha valaki meghallja a saját nevét, hamarosan meg fog halni.

– Ostoba babonák! Menjünk fel a színészek öltözőjébe.

Amikor felértek az első lépcsőfordulóra, Di bíró közönyös pillantással benézett a jobbra nyíló, félhomályba boruló folyosóra. Megállt. Fehér ruhát viselő, karcsú lány sietett az ellenkező irányba gyors léptekkel.

– Ez a lány a medvével – mondta a bíró gyorsan Tao Gannak. – Beszélni akarok vele! Mi is a neve?

– U-Jang kisasszony, uram.

A bíró megindult a fehér alak után. Amikor már elég közel volt hozzá, azt mondta.

– Várj egy pillanatot, U-Jang kisasszony!

A lány riadtan felkiáltott, és megpördült. A bíró látta, hogy falfehér az arca és a szeme tágra nyílt a félelemtől. Megint feltűnt neki, hogy mennyire hasonlít Pao kisasszonyra. Így szólt kedvesen:

– Nincs miért félni, U-Jang kisasszony. Csak gratulálni szeretnék az alakításodhoz. Meg kell mondanom, hogy...

– Köszönöm, uram! – szakította félbe a lány halk, kulturált hangon. – Sietnem kell, mert...

Nyugtalan pillantással nézett a bíró mögé, és már majdnem visszafordult, hogy továbbmenjen.

– Ne szaladj el! – parancsolt rá Di bíró kurtán. – Én vagyok ennek a körzetnek a járásfőnöke, és beszélni akarok veled. Nagyon zaklatottnak tűnsz. Talán az a színész, Mo Mo-te bántott?

A lány türelmetlenül rázta meg kicsi fejét.

– Mennem kell, hogy megetessem a medvémet – mondta gyorsan.

A bíró észrevette, hogy a lány végig a testéhez szorítja a bal karját. Azt kérdezte éles hangon:

– Mi baj van a bal karoddal? Mo megsebesített a kardjával?

– Ó, nem, a medvéim még egyszer régen megkarmolt. De most már tényleg mennem...

– Tartok tőle, hogy bíró uramnak nem tetszettek a verseim – szólalt meg mögöttük egy vidám hang. Di bíró megfordult. Cung Li állt előtte, és túlzott szertartásossággal meghajolt.

– Valóban nem tetszettek, fiatalember! – felelte a bíró bosszúsan.
– Az apát helyében nyomban kidobattalak volna!

Ismét a lány felé fordult, de az már eltűnt.

– Az apát kétszer is meggondolja, hogy kidobasson engem, uram! – jelentette ki a fiatal költő önelégülten. – Néhai atyám, Cung doktor a kolostor patrónusa volt, és a családom még most is jelentős összeggel támogatja a szerzeteseket.

Di bíró végigmérte a költőt.

– Tehát te vagy Cung Fa-mennek, az egykori kormányzónak a fia – mondta. – A kormányzó nagy tudós volt, olvastam a tartományi közigazgatással foglalkozó kézikönyvét. Neki sem tetszettek volna ezek az esetlen fűzfaversek.

– Csak bosszantani akartam az apátot – felelte Cung kicsit szégyenkezve. – Öntelt, fontoskodó alak! Az apám sem tartotta sokra, uram.

– Akárhogy is, a versed rossz ízlésről tanúskodik. És mit akartál mondani azzal a buta rigmussal a két apátról?

– Hát nem hallottál róla, bíró úr? – kérdezte Cung Li álmétkodva.
– Két évvel ezelőtt Nefrittükör, a kolostor előző apátja meghalt. Bebalzsamozták, és most ott trónol a kriptában, az alapító szentélye alatt. Nefrittükör szent ember volt – élteben és holtában is.

Di bíró hallgatott. Épp elég gondja volt, nem hogy még a Hajnali Köd-kolostor apátjainak élettörténetével foglalkozzon. Így szólt:

– A színészek öltözőjébe megyek, úgyhogy nem tartóztatlak tovább.

– Én is oda tartok, uram – felelte a fiatalember tiszteletteljesen. – Megengeded, hogy mutassam az utat?

Hosszú folyosóra értek, melynek mindkét oldalán ajtók nyíltak.

– Itt van valahol U-Jang kisasszony szobája? – kérdezte a bíró.

– Valamivel arrébb – válaszolta Cung. – De én nem mennék be oda nélküle, bíró úr! Az a medve veszedelmes.

– Biztosan a szobájában van a kisasszony – vélte Di bíró. – Nem láttad, amikor odajöttél hozzánk?

– Hát persze hogy nem láttam! – jelentette ki a költő meglepetten. – Hogy lehetett volna ott? Mielőtt feljöttem, odalent beszélgettem vele. Még mindig ott van!

A bíró éles pillantással nézett rá, aztán Tao Ganra pillantott. A segédje a fejét csóválta, hosszú arcán értedem kifejezés ült.

Cung Li bekopogtatott egy ajtón a folyosó vége közelében. Beléptek egy tágas, rendetlen szobába. Kuan Lai és két nő nyomban felállt a kerek asztaltól, és meghajlással üdvözölte a bírót.

Kuan a csinos fiatal lányt Ting kisasszonyként mutatta be – ő volt az a színésznő, aki a Nyugati Paradicsom tündérkirálynőjét játszotta az előadáson. A férfi hozzátette, hogy Ting kisasszony specialitása az akrobatikus tánc és a zsonglörködés. A rosszul öltözött, középkorú asszonyt a feleségeként mutatta be.

Di bíró mondott néhány elismerő szót az előadásról. Az igazgató jól láthatóan el volt ragadtatva attól, hogy egy ilyen magas rangú személy érdeklődik a társulata iránt. Nem tudta, hogy helyel kellene-e kínálnia a bírót, vagy az túlzott merészség volna tán. Di bíró megoldotta a dilemmáját: invitálás nélkül helyet foglalt az asztalnál. Cung Li vele szemben ült le, ahol egy agyag boroskancsó állt az asztalon. Tao Gan a bíró széke mögé lépett. Di bíró megkérdezte:

– Hol van U-Jang kisasszony és Mo Mo-te? Nekik is szeretném kifejezni az elismerésemet. Mo remekül forgatja a kardot, és a kisasszony alakításától a medvével az égnek állt minden hajszálam!

A jelek szerint a bíró kedves szavai nem nyugtatták meg az igazgatót. Annyira remegett a keze, hogy amikor öntött egy pohárka bort a bírónak, kiloccsantott egy kis nedűt az asztalra. Félszegen leült, és így válaszolt:

– Mo Mo-te minden bizonnyal elment a raktárhelyiségbe, hogy visszavigye a jelmezeket, uram. – Az öltözőasztalon kupacban álló, vörös foltos, gyűrött papírokra mutatva hozzátette: – Nyilvánvalóan már járt itt, hogy lemossa a festéket az arcáról. Ami U-Jang kisasszonyt illeti, azt mondta odalent, csak azután jön ide, hogy megetette a medvéjét.

Di bíró felállt, odasétált az öltözőasztalhoz, s úgy tett, mintha csak a fejfedőjét akarná megigazítani a tükör előtt. Szinte mintegy véletlenül odapillantott az összegyűrt papírokra és a kenőcsökkel, festékekkel teli tégelyekre. Megállapította magában, hogy a papírt akár vér is összefoltozhatta. Miután visszaült a helyére, észrevette, hogy Kuan asszony nyugtalan pillantással néz rá. A bíró ivott egy korty bort, és a történelmi játékok színpadtechnikai megoldásairól kérdezte Kuant.

Az igazgató hosszú magyarázatba kezdett. A bíró csak félfüllel hallgatta; közben megpróbált figyelni a többiek között zajló beszélgetésre.

– Miért nem segítettel U-Jang kisasszonynak megetetni a medvét? – kérdezte a költő Ting kisasszonytól. – Biztos vagyok benne, hogy örült volna neki!

– Törődj a magad dolgával! – vetette oda Ting kisasszony. – Foglalkozz a rózsáiddal, jó?

Cung Li ravasz, mosollyal válaszolt:

– Nos, Pao kisasszony ugyancsak csinos lány, költök neki egy verset. Még neked is írtam, drágám. Íme:

*Lehet a szerelem igaz vagy csalfa kéz
A holnap szenvedélye, avagy a tegnapi
De plusz és mínusz ha összeér
Az ember a bőrre se fér
Viszont ha két mínusz összenő,
Az ég lecsap, ez itt a bökkenő!^[2]*

Di bíró körbepillantott. Ting kisasszony arca bíborvörössé vált. Hallotta, hogy Kung asszony felcsattan:

– Fékezd a nyelved, Cung úr!

– Csak figyelmeztetni akartam – felelte Cung Li, a legkevésbé sem zavartatva magát. – Nem ismeritek azt a népszerű dalt, amelyet mostanság énekelgetnek a fővárosban?– Fülbemászó dallamot kezdett dúdolni, a mutatóujjával ütötte az ütemet, aztán halk, kellemes hangon énekelésbe fogott:

*Kétszer tíz év, sehol egy férj?
Van még remény, sohase félj!
Már háromszor nyolc, de üres az ágyad?
Sok didergés vár rád, és még több bánat.^[3]*

Ting kisasszony majdnem dühös megjegyzésre ragadtatta magát, de Di bíró most már közbelépett. Így szólt kimerően a költőhöz:

– Félbeszakítottad a beszélgetésemet, Cung úr. Arról is tájékoztatnom kell téged, hogy roppant gyenge a humorérzésem. Olyan közönségnek tartogasd a szellemességeidet, amelyik jobban

értékeli. – Kuanhoz fordult: – Most mennem kell, hogy átöltözzem a vacsorához. Ne fáradj azzal, hogy kikísérsz!

Intett Tao Gannak, hogy kövesse, kiment a szobából, és becsukta az ajtót a teljesen összezavarodott igazgató orra előtt.

– Mielőtt felmegyek – mondta a segédjének –, megpróbálom megtalálni Mo Mo-tét. Maradj itt, és iszogass még egy kicsit ezekkel az emberekkel. Az az érzésem, hogy fura dolgok történnek itt. Próbáld meg kitalálni, mi folyik ebben a kolostorban. Jut eszembe, mit akart mondani ez a költőcske ezzel a plusszal meg mínusszal?

Tao Gan mintha zavarban lett volna. Megköszöörülte a torkát, és azt felelte:

– Közönséges kifejezések ezek, bíró úr, amiket az utcán használnak. A plusz férfit, a mínusz nőt jelent.

– Értem. Nos, ha U-Jang kisasszony felbukkan, próbáld meg kideríteni, mennyi ideig volt odalent. Nem lehetett egyszerre két helyen!

– Nem kizárt, hogy a költő hazudott, amikor azt mondta, hogy találkozott vele a nagyteremben, uram! És akkor is, amikor úgy tett, mintha nem látta volna, hogy velünk beszél. Igaz, hogy a folyosó keskeny, és mi kettejük között álltunk, de az aligha képzelhető el, hogy ne látta volna a lányt!

– Ha Cung Li igazat beszél – jegyezte meg a bíró –, akkor a lány, akivel a folyosón beszélünk, Pao kisasszony volt bizonyosan, de U-Jang kisasszonynak adta ki magát. De nem, tévedek! A lány, akivel találkoztunk, a testéhez szorította a karját, Pao kisasszony viszont mindkét kezével a korlátba kapaszkodott, amikor megjíedt Mo Mo-te produkciójától. Nem értek semmit! Tudj meg mindent, amit csak lehet, aztán gyere fel a szobámba!

Elvette a lámpást a segédjétől, és elindult a lépcső felé. Tao Gan visszament a színészek szobájába.

Di bíró úgy hitte, emlékszik a raktárhelyiségbe vezető útra. Miközben felment a lépcsőn a következő épületben, érezte, hogy sajog a háta és a lába. Vajon a megfázás miatt van, tűnődött

magában, vagy azért, mert szokatlanul sokat gyalogol lépcsőkön fel és le. Kuant rokonszenvesnek találta, de Cung Li az a fajta fiatalember volt, akiről azt gondolta, hogy nem sok hasznát veheti. Úgy tűnt, a költő baráti viszonyban van a színészekkel. Minden jel arra utalt, hogy nagyon érdeklődik Pao kisasszony iránt, ám mivel a lány apácának készült, nem sok reményt táplálhatott. Ízetlen klapanciája Ting kisasszonyról arra utalt, hogy a két lány – Ting és U-Jang kisasszonyok – között valamiféle kapcsolat van. De a bíró nem kívánt azzal foglalkozni, milyen erkölcsi normákat követnek ezek az emberek; Mo Mo-te érdekelte.

Nagyon sóhajtott, amikor felért a templomhajó fölötti szinten a huzatos lépcsőfordulóra. A kútból hangok szűrődtek fel: a szerzetesek monoton kántálása. Minden bizonnyal az esti imádkozás folyt.

Befordult jobbra a folyosóra, és meghökkenve látta, hogy nem égnek a fények. De amikor magasra tartotta a lámpását, észrevette, hogy rossz irányba indult. A jobbján nem voltak ablakok, és ez az átjáró lényegesen keskenyebbnek tűnt, mint az, amelyik a raktárhelyiségbe vezetett. Az alacsonyan húzódó szarufákról pókhálók lógtak. Már éppen meg akart fordulni, amikor mormogó hangokat hallott.

Mozdulatlanul állva hegyezte a fülét, s azon tűnődött, vajon honnan jöhet a suttogás. A folyosó elhagyatott volt, és a végén súlyos fémrács zárta le. A bíró elindult visszafelé, de ahogy közeledett a lépcsőforduló felé, a suttogást elnyomta a szerzetesek kántálása. Értetlenkedve ráncolta a homlokát. Visszagyalogolt az átjáró közepéig, és közben figyelte, nincs-e valahol egy ajtó.

Megint hallotta a suttogást, de egyetlen szót sem tudott kivenni. Ekkor hirtelen meghallotta a saját nevét: Di Dzszen-Csie.

Aztán néma csönd lett.

HETEDIK FEJEZET

Di bíró dühösen rángatta a szakállát. Nem szívesen ismerte volna el, mennyire felzaklatta a kísérteties hang. De aztán összeszedte magát. Valószínűleg egy szerzetes beszélhetett róla valamelyik közeli szobában vagy átjáróban. A visszhang néha megrézfálja az embert az ilyen régi épületekben. Ott állt még egy ideig, s fülelt, de nem hallott semmit. A suttogás abbamaradt.

Vállat vont, és visszasétált a lépcsőfordulóhoz. Most már látta, hogy tényleg rossz irányba indult el. A raktárhelyiséghez vezető átjáró a másik oldalon volt. Gyorsan megkerülte a kutat, és most már meg is találta a megfelelő folyosót: megismerte a három keskeny ablakot a jobb oldalon. A raktárhelyiség ajtaja tárva-nyitva állt. Hangok szűrődtek ki odabentről.

Belépett, és csalódottan látta, hogy csak két szerzetes van odabent. Egy nagyméretű vörös bőrláda lakatjával foglalatoskodtak. Mo Mo-te nem volt a raktárhelyiségben, de elég volt csak egy gyors pillantást vetnie a bírónak a jobb oldali falra, hogy lássa, a vasszak ott lóg a helyén a páncéling felett, és a hosszú kardot visszacsúsztatták a hüvelyébe. Az idősebbik szerzeteshez fordult:

– Nem láttátok Mo Mo-tét, a színészt?

– Nem, bíró úr – válaszolta a szerzetes. – De csak most érkeztünk, biztosan elkerültük egymást.

A férfi udvariasan beszélt, de a fiatalabb szerzetes mogorva, barátságtalan arckifejezése nem tetszett a bírónak. A magas, széles vállú fiatalember gyanakvó ábrázattal méregette.

– Szerettem volna kifejezni az elismerésemet, amiért ilyen mesteri módon bánik a karddal – mondta a bíró. Minden jel arra

utalt, hogy a színész visszament Kuan szobájába, és ott pedig Tao Gan szemmel tarthatja.

A bíró elindult a saját lakrészéhez, a keleti szárny harmadik emeletére vezető hosszú útra.

Amikor végre bekopogtatott az öltözőszoba ajtaján, nagyon fáradtnak érezte magát. Az egyik szolgálólány nyitott ajtót. A többiek a vacsorára való rizst főzték a sarokban álló vaskályhán.

Di bíró a hálósobában találta három feleségét: a teázóasztalnál ültek és dominóztak. Amikor felálltak, hogy üdvözljék a bírót, első felesége így szólt elégedetten:

– Éppen idejében érkeztél, hogy játssz velünk még egy partit vacsora előtt.

A bíró sóvárgó pillantással nézett kedvenc játéka darabkáira.

– Bármennyire fájlalom – felelte nem tudok veletek vacsorázni. Részt kellennem a díszvacsorán, amit a vendégek tiszteletére ad az apát. Itt lakik a kolostorban egy egykori császári tanító, nem utasíthattam vissza a meghívást.

– Te jóságos ég! – kiáltott fel az első asszony. – Ez azt jelenti, hogy udvariassági látogatást kell tennünk a feleségénél.

– Nem, a tanító özvegyember. De a vacsora előtt még fel kell keresnem. Vegyétek elő a díszköntösömet.

A bíró zajosan kifújta az orrát.

– Örülök, hogy nem kell felöltöznöm – mondta megkönnyebbülten első felesége. – De milyen kár, hogy te kénytelen vagy ide-oda szaladgálni. Egészen biztos, hogy megfáztál. Nézd, könnyezik a szemed!

Miközben kinyitotta a ruhásládát, és kiterítette az ágyra Di bíró zöld brokátköntösét, a harmadik feleség azt mondta:

– Csinálok neked egy narancshéjas borogatást. Ha a fejed köré tekered, sokkal jobban érzed majd magadat holnap.

– Hogyan mehetnék a díszvacsorára kötéssel a fejemen?! – hördült fel döbbenet a bíró. – Úgy néznék ki, mint egy bolond!

– Ráhúzhatnád a sapkádát, nem? – kérdezte az első asszony gyakorlatiasan, miközben segített átöltözni a bírónak. – Senki sem venné észre!

A bíró erőtlenül mormogva próbált meg tiltakozni, de a harmadik felesége kivett már az orvosságos szekrényből egy marék szárított narancshéjat, és belepottyantotta egy tál forró vízbe. Miután a héj kellően átnedvesedett, a második feleség egy vászonkendőbe tekerte, aztán a három asszony együtt szorosán a bíró fejére kötötte a kendőt. Az első feleség ráhúzta a bársonysapkát, és kijelentette:

– Tessék, egyáltalán nem látszik!

Di bíró köszönetét mondott. Megígérte, hogy nyomban feljön, amint vége a díszvacsorának. Amikor az ajtóhoz ért, megfordult, és hozzátette:

– Mindenféle emberek járnak erre ma este, úgyhogy zárjátok be az ajtót, és csak akkor nyissátok ki, ha a szolgálólányok meggyőződtek róla, ki akar bejönni.

Bement az öltözőszobába, ahol Tao Gan már várta. A bíró utasította a szolgálókat, hogy menjenek át a hálóba, és szolgáljanak fel teát az asszonyoknak, majd leült Tao Gannal a sarokban lévő asztalhoz, és azt kérdezte halkán:

– Odament a színész Kuan szobájába? Én pont elkerültem.

– Nem – felelte Tao Gan. – Valahol máshol kell lennie. De nem sokkal az után, hogy elmentél, bejött U-Jang kisasszony. Ha nincs kifestve, nem hasonlít Pao kisasszonyra, bár ugyanolyan szabályos, ovális az arca. Azt hiszem, Pao kisasszonnyal találkoztunk a folyosón. Biztosan emlékszel, hogy halk, kellemes hangon beszélt, U-Jang kisasszony viszont meglehetősen nyers és kissé rekedtes. És ugyan nem állíthatom, hogy nagyon értek a nőkhöz, de azt hiszem, az a lány, akivel találkoztunk valamelyest kerekdedebb volt, mint U-Jang kisasszony, aki csupa csont.

– De a lány, akivel találkoztunk, nem használta a bal karját, éppen úgy, mint U-Jang kisasszony. Miről beszélt?

– Úgy tűnik, nem túl beszédes. Csak akkor élénkült fel egy kicsit, amikor bevontam a beszélgetésbe, amit Ting kisasszonnyal folytattunk az akrobatikus táncokról. Csak úgy mellékesen szóba hoztam, hogy Cung Li találkozott U-Jang kisasszonnyal odalent. Mire ő annyit mondott savanyúan, hogy a költő unalmas ember. Szóba hoztam, hogy nem tetszett neked, milyen hirtelen tűnt el beszélgetés közben. Éles pillantással nézett rám, és valami olyasmit felelt, hogy a medvéje sok figyelmet igényel.

– Valaki a bolondját járhatja velünk! – kiáltott fel a bíró, és mérgesen rángatta a szakállát. – Mit mondott Mo Mo-téről?

– Úgy tűnik, furcsa, kiszámíthatatlan szokásai vannak. Egy hónapra csatlakozik a társulathoz, aztán megint eltűnik. Mindig a gonosztevő szerepét játssza, és Kuan úgy véli, jó esély van rá, hogy ettől előbb-utóbb ingerlékeny lesz az ember. Az a sejtésem, hogy Mo nagyon kedveli Ting kisasszonyt, de az nem kér belőle. Ezért Mo rettenetesen féltékeny U-Jang kisasszonyra. Az a gyanúja, hogy a két lány között van valami, ahogy arra Cung Li is utalt a versében. Kuan is úgy gondolja, hogy kicsit túl messzire ment a kardtánccal, de hozzátette, hogy mivel ott van a lánynak az a fenevad medvéje, senkitől sem kell félnie. Az az állat úgy követi a gazdáját és úgy engedelmeskedik neki, mint egy öleb, de U-Jang kisasszonyon kívül senki sem mer a közelébe merészkedni. Nagyon vad tud lenni.

– Bosszantó rejtély – mormogta a bíró. – Tegyük fel, hogy U-Jang vagy Pao kisasszony éppen menekült Mo Mo-te elől, amikor találkozunk vele a folyosón. Tegyük fel továbbá, hogy a színész veszedelmes, dühöngő őrült. Ez egybevágna azzal a különös jelenettel, amelyet az ablakon keresztül láttam. Ebben az esetben biztosan Mo Mo-te volt az a férfi, de ki lehetett a lány, akit megtámadott? Ki kell derítenünk, vannak-e jelenleg más nők is a kolostorban azokon kívül, akikről már tudunk.

– A parancsod nélkül nem mertem kérdezősködni a félkarú nőről, uram – mondta Tao Gan. – De szerintem nincs itt más nő, csak Kuan asszony meg a két színésznő, és persze Pao asszony a lányával.

– Ne feledd, hogy még csak kis részét láttuk a kolostornak – mondta a bíró. – Csak a jó ég tudja, mi folyik ott, ahová nem engedik be a látogatókat! És még csak egy hevenyészett alaprajzunk sincs erről a helyről! No mindegy, most felkeresem Szun mestert. Te menj vissza a színészekhez. Ha ez a rejtélyes Mo Mo-te felbukkan, tapadj rá, mint egy pióca, és menj vele a díszvacsorára. Ott találkozunk.

A folyosón egy szerzetestanonc várakozott a bíróra.

– Ki kell mennünk, hogy eljussunk a nyugati toronyba? – kérdezte Di bíró. Még mindig zuhogott, az esőcseppek nagy zajjal verték a zsalugátert, és a bíró nem szerette volna összevizezni az ünnepi köntösét.

– Ó, nem, uram! – felelte a szerzetestanonc. – A nyugati szárnyba megyünk a templom fölött vezető átjárón.

– Újabb lépcső! – mormogta a bíró.

NYOLCADIK FEJEZET

Újra megtették a bíró számára immáron ismerős utat a templomhajó fölötti lépcsőfordulóhoz. Innen a szerzetestanonc a raktárhelyiséghez vezető átjáróval szemben lévő hosszú, egyenes folyosón indult el, amelyet csak egy törött lámpás világított meg.

Miközben a fiú mögött lépkedett, Di bírónak hirtelen kényelmetlen érzése támadt: mintha valaki figyelte volna a háta mögül.

Megállt, és a válla fölött hátrapillantott. Valami sötétet látott elsuhanni a folyosó végén. Lehet, hogy egy szerzetes szürke csuhája volt. Továbbindult, és megkérdezte a szerzetestanonctól:

– A szerzetesek is gyakran használják ezt az átjárót?

– Ó, nem, uram! Csak azért választottam, mert így nem kell kimennünk az esőbe. Akinek a nyugati toronyban van dolga, a csigalépcsőn szokott felmenni, az ebédlő előtt.

Amikor egy négyzet alakú terembe értek az épület nyugati oldalán, a bíró megállt, hogy megpróbáljon tájékozódni kicsit.

– Ez hová vezet? – kérdezte, egy keskeny ajtóra mutatva a jobbán.

– Az Iszonyat Házába lehet eljutni arrafelé. A központi udvar bal szárnyán van, a templom fölött. De a szerzetestanoncok nem léphetnek be oda.

– Azt gondoltam volna, hogy az Iszonyat Házának elrettentő hatása van arra, aki megnézi: visszatartja a bűnök elkövetésétől – jegyezte meg Di bíró. Tudta, hogy minden nagyobb taoista kolostorban van egy ilyen épületrész, ahol a pokol tíz ítélőszéke által kiszabott büntetéseket mutatják be aprólékos részletességgel falfestményeken, illetve agyag- és faszobrokon.

Felmentek néhány a lépcsőt, és a szerzetestanonc figyelmeztette Di bírót:

– Légy óvatos, uram! A mester szobája előtti lépcsőfordulón éppen javítják a korlátot. Kérlek, maradj szorosan mögöttem.

Amikor megálltak a vörösre lakkozott magas ajtó előtt, Di bíró látta, hogy a korlát egy része valóban hiányzik. Lenézett a sötét aknába. Nagyon mélynek tűnt.

– Erről a lépcsőről beszéltem az előbb, a nyugati szárny aljához vezet – magyarázta a szerzetestanonc. – Három emelettel lejjebb indul, az ebédlőnél.

Di bíró átnyújtotta neki nagyméretű, vörös színű névjegykártyáját. A szerzetestanonc bekopogtatott.

Öblös hang szólt, hogy lépjenek be.

A négy fényes, falikaron égő gyertya által megvilágított szobában egy magas férfi ült a hatalmas íróasztal mögött, amelyet könyvek és papírok borítottak, és olvasott. A szerzetestanonc mélyen meghajolt, és letette a névjegykártyát az íróasztalra. Szun mester rápillantott, majd gyorsan felállt, és előrejött, hogy üdvözölje a bírót.

– Te vagy hát körzetünk járásfőnöke! – mondta mély, zengő hangon. – Légy üdvözölve a Hajnali Köd-kolostorban, Di!

A bíró meghajolt, karját tisztelettudón összefonta köntöse bő ujjában.

– Ki most méltóságod előtt áll, remélni sem merte, hogy egy balszerencse folytán, mely utazás közben érte, megadatik neki a régen várt lehetőség, és tiszteletét teheti előtted.

– Hagyjuk ezeket az üres formalitásokat, Di – mondta Szun derűsen. – Foglalj itt helyet, az íróasztalom előtt, amíg én összerendezem a papírokat. – Visszaült a karosszékébe, és így szólt a szerzetestanonchoz, aki már kiöntött két csésze teát. – Köszönöm, fiam, most elmehetsz. Majd én magam gondoskodom a vendégről.

Miközben az illatos jázmineát kortyolgatta, a bíró jobban szemügyre vette vendéglátóját, aki gyorsan rendet rakott az előtte heverő papírok között. Olyan magas volt, mint a bíró, de erősebb

felépítésű. Vastag nyaka félig eltűnt izmos, széles vállában. Di bírótudta, hogy Szung mester már legalább hatvanéves, de kerek, pirosposzsgás arcán egyetlen ránc sem látszott. Állát rövid, ősz szakáll fedte, ezüstös színben játszó haját magas homlokától szorosan hátrafésülte nagy, kerek fején. Mivel immáron visszavonult, fejfedőt nem viselt. Bajszát egészen rövidre nyíratta, de szemöldöke dús és bozontos volt.

Külső megjelenésében is minden arra utalt, hogy figyelemre méltó személyiség.

Di bírót beleolvasott a falon függő papírtekercsekre írott taoista bölcsességekbe. Szun végül félretolta a már rendbe rakott papírokat. Átható tekintettel meredt a bíróra, és azt kérdezte:

– Említetted, hogy balszerencse ért utazás közben. Remélem, semmi komoly nem történt.

– Ó, nem, uram. Két hétig voltam a fővárosban, és ma kora reggel indultunk útnak egy ponyvatetős kocsin, hogy visszatérjünk Hanjüanba. Azt reméltük, hogy még vacsora előtt hazaérünk. De nem sokkal az után, hogy átjutottunk a járás határán, nagyon rosszra fordult az idő, s amikor már itt voltunk a hegyekben, a közelben, eltörött a kocsi tengelye. Ezért kellett menedéket kérnem a kolostorban. Holnap reggel utazunk tovább. Úgy hallom, ezek a viharok nem tartanak sokáig.

– Neked balszerencse, de nekem éppen ellenkezőleg! – mondta Szun mosolyogva. – Mindig szívesen beszélgetek fiatal, rátermett hivatalnokokkal. Már korábban el kellett volna jönnöd, Di! Ez a kolostor a körzetedben van.

Di bíró meglátogat egy magas rangú személyt

– Hanyagság volt a részemről, uram! – felelte nyomban a bíró. – Az igazság az, hogy problémák adódtak Han-jüanban, és...

– Hallottam róla! – szakította félbe Szun. – Jó munkát végeztél ott, Di. Ami azt illeti, megakadályoztad, hogy súlyosan megzavarják a békét.

Di bíró főhajtással nyugtázta a dicsérő szavakat. Így folytatta:

– Egészen biztosan hamarosan vissza fogok térni, hogy további bölcs útmutatásokat kaphassak méltóságodtól. – Mivel a nagy tudású és sokat tapasztalt férfiú láthatóan barátságos hangulatban volt, a bíró arra gondolt: meg kellene próbálnia tisztázni a félkarú és meztelen nő problémájának legalább egy szempontját. – Vehetem a bátorságot, hogy a tanácsodat kérjem egy különös élménnyel kapcsolatban, amelyben alig egy órája volt részem?

– Hát hogyan! Mi történt, és hol?

– Ami azt illeti – kezdte Di bíró kissé feszengve –, nem tudom pontosan, mi történt. Amikor felmentem a számunkra kijelölt lakrészbe, egy rövidke pillanatra egy olyan jelenetet láthattam, amely minden bizonnyal száz évvel ezelőtt zajlott le, amikor a katonák lemészárolták a lázadókat. Lehetséges ez?

Szun hátradőlt a karosszékében. Így szólt komoly arccal:

– Nem állítanám, hogy lehetetlen, Di. Hát nem fordul elő gyakran az emberrel, hogy amikor belép egy üres szobába, egészen biztosan tudja, hogy valaki járt ott néhány pillanattal korábban? Képtelen lenne megmagyarázni, csak érzi. Azt jelenti, hogy az az illető, aki korábban ott járt, valamit otthagyt magából. Pedig nem csinált semmi különösét, csak megnézett egy könyvet, vagy írt egy levelet. Na most, tegyük fel, hogy ugyanez az ember erőszakos halállal meghalt ebben a szobában. Aligha kétséges, hogy arra számíthatunk: a végzetes pillanat rettenetes érzései átjárják annak a helyiségnek az atmoszféráját, olyannyira, hogy évekig ottmaradnak. Ha egy különösképpen érzékeny személy, vagy olyasvalaki, aki rendkívüli módon érzékennyé vált, mert éppen nagyon fáradt, belép oda, érzékelhet valamit. Véleményed szerint ez az érvelés magyarázatot adhat arra, amit láttál, Di?

A bíró lassan bólintott. A jelek szerint Szun sokat gondolkodott már efféle kérdéseken. A magyarázat nem győzte meg, de azt elfogadta, hogy ezzel a lehetőséggel is számolni kell. Így szólt udvariasan:

– Valószínűleg igazad van, uram. Tényleg nagyon fáradt vagyok, ráadásul meg is fáztam az esőben. Ilyen állapotban...

– Megfáztál? – vágott közbe Szun. – Én harminc éve nem fáztam meg. De nagyon szigorú szabályok szerint élek. Körültekintő gondossággal táplálom a szervezetemet.

– Hiszel abban a taoista tanban, mely szerint ebben az életben elérhető a halhatatlanság? – kérdezte Di bíró némiképp csalódottan.

– Természetesen nem! – felelte Szun utálkozva. – Minden ember halandó, de persze az utódaiban tovább él. Az emberi életet néhány évtizedre korlátozzák az égben, és meddő próbálkozás minden kísérlet arra, hogy kitoljuk a korlátokat. Arra kell törekednünk, hogy ezt a rövid életet testi és szellemi egészségben éljük le. Ezt úgy érhetjük el, hogy természetesebb módon élünk, mint ahogy megszoktuk. Kiváltképp az étrendünkre kell odafigyelnünk. Nagyon ügyelj rá, Di, milyen ételt veszel magadhoz!

– Konfucius követője vagyok – mondta a bíró –, de a legteljesebb mértékben elfogadom, hogy a taoizmusban is mély bölcsességre lelhetünk.

– A taoizmus ott folytatja, ahol Konfucius abbahagyta – jelentette ki Szun mester. – A konfucianizmus megmutatja, hogyan viselkedjen az ember egy társadalom tagjaként. A taoizmus magyarázatot ad arra, mi az ember kapcsolata az univerzummal – melynek ez a társadalom csak az egyik része.

Di bíró nem volt éppen olyan hangulatban, hogy elmélyült filozófiai vitát folytasson. De úgy érezte, nem mehet el anélkül, hogy ne próbálna meg két kérdést tisztázni. Illő módon várt néhány pillanatig, majd azt kérdezte:

– Elképzeldhetőnek tartod, uram, hogy nem a kolostorhoz tartozó személyek bejussanak ide, és idebent kószáljanak? Amikor a szerzetestanonc idehozott, olyan érzésem volt, hogy követnek bennünket. Egész pontosan akkor, amikor az idevezető folyosón haladtunk.

Szun mester fürkésző pillantással nézett rá. Elgondolkodott egy időre, majd váratlanul azt kérdezte:

– Szereted a halat?

– Igen, szeretem – felelte a bíró meghökkenve.

– Tessék! A hal ártalmas a szervezetnek, drága barátom. Renyhe lesz tőle a vérkeringés, és ez hatással van az idegekre. Ezért látsz és hallasz olyan dolgokat, amelyek nincsenek. Azt hiszem, neked rebarbarára van szükséged. Megtisztítja a vért. Utána fogok nézni, szép gyűjteményem van orvosi könyvekből. Emlékeztess rá holnap délelőtt. Részletes étrendet készítek neked.

– Köszönöm, uram. Nem szívesen zaklatlak ezzel, de nagyon hálás lennék, ha felvilágosítanál egy olyan problémáról, amely sok fejtörést okozott nekem. Nem egyszer hallottam embereket arról beszélni, hogy taoisták, vallási indítékok ürügyén, orgiákat tartanak titokban, és fiatal nőket arra kényszerítenek, hogy vegyenek részt ezeken az orgiákon. Van bármi igazság is ezekben az állításokban?

– Természetesen egyetlen szó sem! – kiáltott fel Szun mester. – Mi közük lehetne a taoistáknak az ilyen orgiákhoz, Di?! Képtelenség!
– Felállt, és hozzátette: – Ideje lenne lemennünk. A díszvacsora mindjárt kezdődik, az apát biztosan vár már bennünket. Hadd figyelmeztesselek, nem túl elmélyült tudós, de jó szándékú ember, és fölöttébb hatékonyan irányítja a kolostor életét.

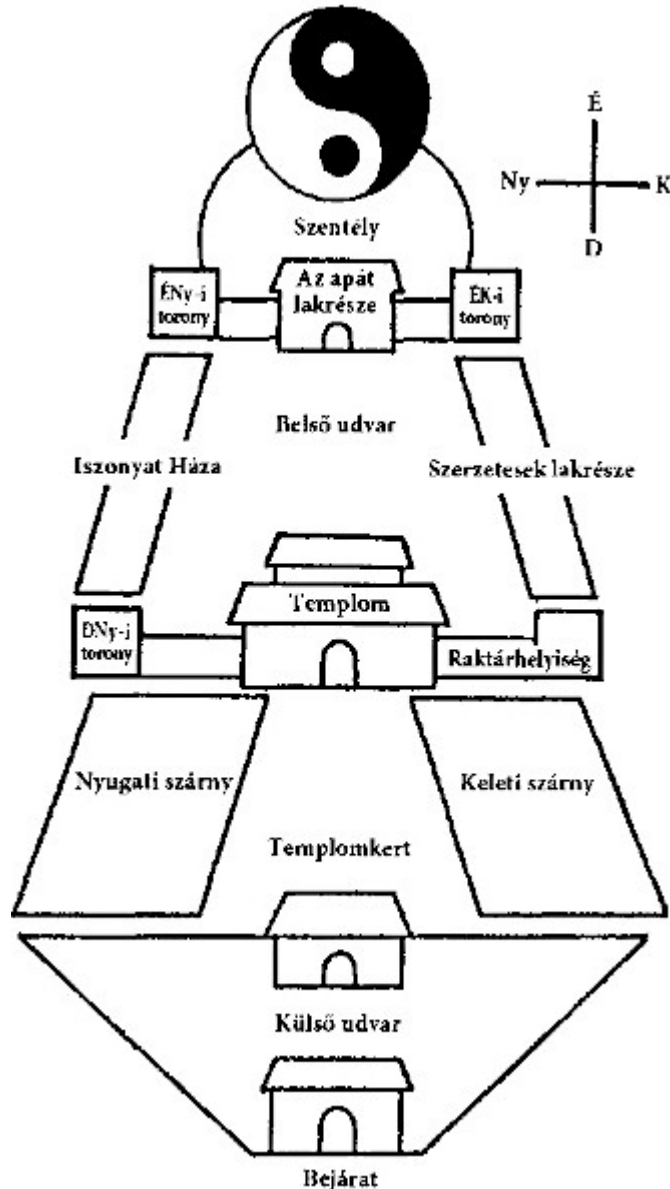
– Igencsak nehéz feladat lehet – jegyezte meg Di bíró, miközben ő is felállt. – Ez a kolostor olyan, mint egy kisebb város! Szeretném kicsit jobban megismerni, de azt közölték velem, hogy nincs alaprajza, és a templomon túli rész zárva van a látogatók előtt.

– Micsoda badarság! Csak a hiszékeny tömegek kábítására szolgál! Magam sem tudom, hányszor mondtam már az apátnak, hogy az előírások szerint lennie kell alaprajznak. A hivatalosan elismert imaházakra, templomokra, kolostorokra vonatkozó szabályzat 28. cikkelye rendelkezik erről. Nézd, Di, egy pillanat alatt segítek neked tájékozódni. – Szun mester odasétált a falhoz, és rámutatott egy ott függő papírtekercsre. Így folytatta: – Én magam csináltam ezt az ábrát. Tényleg nagyon egyszerű. Akik kétszáz évvel ezelőtt felépítették a kolostort, azt akarták, hogy az alaprajz az univerzumot ábrázolja, s ugyanakkor az embert mint az előbbi miniatúr másolatát. A teljes épületegyüttes körvonala ovális, ami az

őseredetet jelképezi. Délre néz, és négy szintre épült a hegyoldalba. A keleti oldal mentén végig egy vízmosság húzódik. Nyugaton van az erdő. Na mármost! A külső udvartól indulunk, amely háromszög alakú, körülötte vannak a konyhák, az istállók és a világi szerzetesek, valamint a szerzetestanoncok lakrésze. Itt van aztán a templomudvar, két oldalán egy-egy háromszintes, hatalmas épület. A nyugati szárny földszintjén van az ebédlő, a második szinten a könyvtár, a harmadikon pedig az irattár, illetve a házfőnök és az alamizsnás szerzetes lakrésze. A keleti szárny földszintjén vannak az irodák és a gyűlésterem, ahol éppen most folyik a misztériumjátékok előadása. Az első és a második szinten helyezik el a látogatókat. Te és a családod is ott lettetek elszállásolva, nem igaz?

– De igen – válaszolta a bíró –, a második szint északkeleti sarkában vagyunk. Két tágas, kényelmes szobát kaptunk.

– Remek. Menjünk tovább. A templomudvar végében ott áll maga a templom – van ott néhány szép, régi szobor, érdemes megnézni mindet. A templom mögött találjuk a belső udvart, minden sarkában egy toronnyal. Most itt vagyunk, a délnyugati toronyban, amit a rendelkezésemre bocsátottak. Az udvartól balra az Iszonyat Háza – ez csak a köznép ijesztgetésére jó, Di! –, jobbra a felszentelt szerzetesek szálláshelye, a kapun túl pedig az apát magánlakrésze. És végül itt van ez a kör alakú rész, a szentély. Összefoglalva: egy háromszög, két négyzet, egy négyzet és egy kör, ebben a sorrendben. Mindegyik formának misztikus jelentése van, de ezzel most nem foglalkozunk. A lényeg az, hogy most már tudsz tájékozódni. Van még persze több száz átjáró, folyosó, lépcső, amelyek összekötik az épületeket, de ha észben tartod ezt az ábrát, nem tudsz eltévedni.

– Köszönöm, uram! – hálálkodott Di bíró. – Milyen épületek vannak a szentélyben?

– Csak egy kis pagoda, amelyben az alapító szent hamvait őrzik.

– Senki sem lakik a kolostornak abban a részében?

– Természetesen nem! Magam is elmentem oda, és nincs semmi más ott, csak a pagoda és körben a fal. De mivel ezt tartják a legszentebb helynek, nem foglaltam bele az ábrába, nehogy megsértsem a jó apátot. Egy félkörrel helyettesítettem, amit ott láthatsz az ábra tetején – a világegyetem működésének taoista jelképe ez. A két őserő közötti kölcsönhatásokat mutatja, a természet

örök ritmusát, amit taónak hívunk. Nevezheted ezt a két erőt fénynek és sötétségnek, pozitívnak és negatívnak, férfinak és nőnek, napnak és holdnak, válassz bátran. A kör azt mutatja, hogy amikor a pozitív a legalacsonyabb pontjára ér, egybeolvad a negatívval, s amikor a negatív a zenitre jut, természetesen átváltozik pozitívvá. A taoizmus alapvető tana egyetlen jelképben kifejezve, Di!

– Mi a jelentése a két pontnak a két félben? – kérdezte Di bíró, és saját maga is meglepődött azon, mennyire érdeklő a válasz.

– A pozitív magában foglalja a negatív csíráját, és fordítva. Vonatkozik ez minden természeti jelenségre, a férfira és nőre is. Nyilván tudod, hogy minden nőben ott van a férfi.

– Ez bizony igaz – mondta a bíró eltűnődve, majd hozzátette: – Úgy rémlik, láttam valahol egy kört, amely vízszintesen van kettőbe vágva. Van ennek valamilyen speciális jelentősége?

– Nem tudok róla. A kettéosztó vonalnak függőlegesnek kell lennie. No, ne várakoztassuk tovább az apátot. Öreg barátom nagyon ragaszkodik a formalitásokhoz. – Miközben kísérták a szobából, Szun gyorsan hozzátette: – Figyelj, hová lépsz, a korlát el van törve. A világi szerzeteseknek kellett volna megjavítaniuk, de azt állítják, hogy az ünnepségre való készülődés miatt nem volt idejük. Á, ezek csak a napot lopják! Tessék, kapaszkodj a karomba, én nem félek a magasságtól!

KILENCEDIK FEJEZET

Együtt mentek le a csigalépcsőn. Hívős és nyirkos volt a levegő. Di bíró örült, amikor végre beléptek az ebédlőbe, mert a jó néhány vaskályhának köszönhetően kellemes meleg fogadta őket.

A kis termetű házfőnök idegesen pislogva üdvözölte őket. Rettenetesen igyekezett, hogy éppen olyan udvarias legyen Szun mesterrel, mint Di bíróval. Az ebédlő túlsó végébe vezette a két férfit, a központi asztalhoz, ahol az apát már várt rájuk. Di bíró azt akarta, hogy Szun mester üljön az apát jobbára, de Szun tiltakozott, mondván, ő csak egy visszavonult tudós, akinek nincsen hivatali rangja, és a bírót, a császári kormányzat képviselőjét illeti meg a díszhely. A bírónak végül engednie kellett, és a három férfiú helyet foglalt. A házfőnök, az alamizsnás szerzetes és Cung Li egy kisebb asztalhoz ültek le mellettük.

Az apát felemelte a poharát, és köszöntötte két előkelő asztaltársát. Ez volt a jel a négy hosszú asztalnál helyet foglaló szerzeteseknek, hogy a kezükbe vehetik a pálcikát, és ezt gyorsan meg is tették. Di bíró észrevette, hogy Kuan Lai, a felesége és a két színésznő egy külön asztalnál ülnek az ebédlő bejáratánál, ahol Tao Gan is csatlakozott hozzájuk. Mo Mo-tét sehol sem látta a bíró.

Gyanakodva nézett a száraz sült halra, amit az apát a tányérjára tett. A ragadós mazsolás rizs sem ígért sok jót. Egyáltalán nem volt éhes. Hogy titkolni próbálja, milyen érzést keltett benne az étel látványa, megjegyezte:

– Úgy tudtam, hogy a taoista kolostorokban nem fogyasztanak halat és húst.

– Nagyon szigorúan betartjuk a kolostorokra vonatkozó szabályokat – válaszolta az apát mosolyogva. – Tartózkodunk az alkoholtól – a boroskupámban tea van. De a tiédben nem! E

tekintetben kivételt teszünk nagyra becsült vendégeinkkel, de a vegetáriánus étrendhez mereven ragaszkodunk. A hal szójasajtból készült, az pedig, ami sült csirkének látszik, nem más, mint liszt szezámolajjal összekeverve.

Di bíró megrémült. Nem volt ugyan nagy ínyenc, de szerette tudni, mit eszik. Rábírta magát, hogy megkóstoljon egy falatot a szójasajtból készült halból, és majdnem megfulladt. Látván, hogy az apát várakozó pillantással néz rá, nyomban azt mondta:

– Nagyon finom. Remek szakácsaitok vannak!

Gyorsan a poharáért nyúlt, és a meleg rizsbor egyáltalán nem esett rosszul. A műhal a tányérjáról szomorúan bámult rá összeszáradt szemével, ami valójában egy parányi aszalt szilva volt. Valamiért a bebalzsamozott apát jutott az eszébe róla Di bírónak.

– A díszvacsora után szeretném megnézni a templomot. És a kriptát is a szentély alatt, hogy elmondhassak egy imát az elődöd lelkéért.

Az apát letette a rizsestalát, és így válaszolt lassan:

– Örömmel körbevezetnélek a templomban, bíró úr. De sajnálatos módon a kriptát a száraz évszak bizonyos napjain nem lehet kinyitni. Ha most kinyitnánk, esetleg nyirkossá válna odalent a levegő, és ez fölöttébb kedvezőtlenül hatna a bebalzsamozott test állapotára. A beleket természetesen eltávolították, de néhány belső szerv, amely a testben maradt, oszlásnak indulhat.

Az a kevéske étvágya a bírónak, amit sikerült valamiképpen kierőszakolnia magából, nyomban elszállt, miután végighallgatta a részletes beszámolót. Gyorsan ivott még egy kupa bort. A borogatás valamelyest csillapította lüktető fejfájását, de minden porcikája sajgott és enyhe hányingert érzett. Irigykedve nézett Szun Mingre, aki jó étvággal lakmározott. Miután az utolsó falatot is megette, megtörülte a száját egy forró kendővel, amelyet az egyik szerzetestanonc nyújtott neki oda, és azt mondta:

– A néhai apát, Nefrittükör, tehetséges ember volt. Alaposan ismerte a bonyolult szövegeket, gyönyörű volt a kézírása, és remekül festett állatokat meg virágokat.

– Szeretném látni a munkáit – mondta Di bíró udvariasan. – Gondolom, a könyvtárban vannak a kéziratok és festményei.

– Nem – felelte az apát –, sajnos nincsenek. Úgy rendelkezett, hogy minden festményét és írását temessük el vele együtt a kriptába.

– Dicséretes szerénység! – jegyezte meg Szun mester elismerően. – De most jut eszembe, ott van az utolsó festménye a macskájáról! A falon lóg, a templom oldalfolyosóján. Vacsora után odaviszlek, Di!

A bírót egy cseppet sem érdekelte a néhai apát macskája, és biztosra vette, hogy a templomban rettenetes hideg lesz. De azt mormogta válaszképpen, hogy nagyon örül.

Szun és az apát jó étvágygal láttak neki a sűrű zöldséglevesnek. Di bíró gyanakodva piszkálta pálcikájával a felszínén úszkáló furcsa dolgokat. Képtelen volt rávenni magát, hogy megkóstolja. Lázasan törte a fejét, miről beszélgethetne még a két férfival, és végül sikerült kiötlönie néhány értelmes kérdést a taoista egyház belső működéséről. De jól láthatóan az apátnak nem volt a kedvére ez a téma, és néhány kurta szóval lezárta a kérdést.

A bíró megkönnyebbülten látta, hogy a házfőnök, az alamizsnás szerzetes és Cung Li az asztalukhoz járulnak, köszöntőt mondani az egészségére. Di bíró felállt, és visszakísérte őket az asztalukhoz, hogy vizsgozza a gesztust. A költővel szemben ült le, aki a jelek szerint bőséggel fogyasztott a meleg borból. Arca kivörösödött, és jól láthatóan remek hangulatban volt. A házfőnök tájékoztatta a bírót, hogy két világi szerzetes kicserélte a törött tengelyt. A lovászinások lecsutakolták és megetették a lovakat. Így a magas rangú vendég másnap reggel folytathatja az utazást. Hacsak nem dönt úgy, hogy meghosszabbítja ott-tartózkodását – ami természetesen nagy öröme szolgálna a ház-főnöknek.

Di bíró meleg szavakkal köszönetét mondott. A házfőnök szerényen mormogott valamit, aztán felállt, és távozott az asztaltól.

Miután egyedül maradt a költővel, Di bíró megjegyezte:

– Sehol se látom Pao asszonyt és a lányát.

– A lányát? – kérdezte Cung Li kásás hangon. – Tényleg úgy gondolod, uram, hogy egy ilyen finom, karcsú lány a leánya lehet egy ilyen közönséges, kövér nőszemélynek?

– A múltó évek néha elképesztő változásokat okoznak – felelte a bíró közönyösen.

A költő csuklott egyet.

– Elnézést kérek! Meg akarnak mérgezni a szörnyű ételeikkel. Nem bírja a gyomrom. Hadd mondjam el, bíró úr, hogy Pao asszony nem úrihölgy. A logikus következtetés az, hogy Fehér Rózsa nem a lánya. – A mutatóujját ingatva, lehalkított hangon, szinte cinkosan azt kérdezte: – Honnan tudhatod biztosan, hogy nem kényszerítik? Hogy nem erőszakkal bírják rá, hogy apáca legyen?

– Nem tudhatom biztosan – válaszolta a bíró –, de megkérdezhetem tőle. Hol vannak most?

– Valószínűleg felvitték a vacsorát a szobájukba. Bölcs elővigyázatosság, ugyanis nem szabad hagyni, hogy ezek a buja szerzetesek ezen a rendes lányon legeztessék a szemüket. Ez a kövér nő most az egyszer bölcsen cselekedett.

– A te leplezetlenül bámuló tekintetedtől nem védte meg, barátom! – állapította meg Di bíró.

A költő – nem kis nehézségek árán – kiegyenesedett ültében.

– A szándékaim teljességgel tisztességesek, uram! – jelentette ki megfontoltan.

– Ezt örömmel hallom – felelte a bíró szárazon. – Most jut eszembe: szerettem volna megnézni a kriptát, amiről beszéltél. De az apát arról tájékoztattott, hogy az évnek ebben az időszakában nem lehet kinyitni.

Cung Li hosszan méregette a bírót homályos tekintetével, majd azt kérdezte:

– Tehát ezt mondta neked?

– Te már jártál ott?

Cung Li gyorsan az apát felé pillantott. Azt mondta halk hangon:

– Még nem, de fogok! Szerintem azt a szegény embert megmérgezték! Éppen úgy, ahogy most téged meg engem akarnak megmérgezni. Jól jegyezd meg a szavaimat!

– Részeg vagy! – mondta a bíró megvetően.

– Nem tagadom – felelte Cung nyugodtan. – Csak így maradhat épeszű az ember ebben a halottasházban. De hadd mondjam el neked, uram, hogy az öreg apát nem volt részeg, amikor megírta a levelét az apámnak, az utolsót, mielőtt meghalt... bocsánat, mielőtt az égbe került volna.

A bíró felhúzta a szemöldökét.

– Azt írta ebben a levélben, hogy veszélyben van az élete?

Cung Li bólintott és nagyot kortyintott a borából.

– Mit mondott, ki fenyegeti?

A költő kemény mozdulattal tette le a kupáját az asztalra. Rosszallón csóválta a fejét.

– Hamis vádaskodással bajt hozzak a fejemre? Az még sincs rendjén, hogy erre próbálsz rábírní, bíró úr! Ismerem a törvényt! – Közelebb hajolt a bíróhoz, és azt suttogta baljóslatúan: – Várj, amíg összegyűjtöm a bizonyítékokat!

Di bíró csöndben simogatta a pofaszakállát. A fiatalembert rendkívül ellenszenvesnek találta, de az édesapja nagyszerű ember volt, a hivatali és tudományos körökben egyaránt nagy tiszteletnek örvendett. Amennyiben az apát valóban írt egy ilyen levelet a halála előtt Cung doktornak, az ügyet ki kell vizsgálni.

– A jelenlegi apátnak mi a véleménye? – kérdezte.

A költő ravaszul mosolygott. Vizenyős tekintetét a bíróra függesztve, azt mondta:

– Kérdezd meg tőle magad, bíró úr! Neked talán nem fog hazudni.

Di bíró felállt az asztaltól. A fiatalember nagyon részeg volt.

Amikor visszatért a saját asztalához, az apát így szólt keserűen:

– Látom, Cung úr már megint részeg. Milyen más ember, mint az édesapja volt!

– Mint hallom, Cung doktor a kolostor patrónusa volt – jegyezte meg Di bíró. Ivott egy kortyot az erős teából – az, hogy már felszolgálták, azt jelentette, a díszvacsora mindjárt véget ér.

– Igen, így igaz – felelte az apát. – Rendkívül figyelemreméltó család, bíró úr! A nagyapa kuli volt egy déli faluban. Az utcán ült, a falu iskolájának ablaka alatt, és úgy tanult meg írni, hogy a homokba rajzolta a betűket, amelyeket a tanár a táblára írt. Miután letette az elemi iskolai vizsgákat, néhány bolttulajdonos összeadott pénzt, hogy folytathassa a tanulmányait. A tartományi vizsgán ő érte el a legjobb eredményt. Kinevezték járásfőnöknak, feleségül vette egy elszegényedett család lányát, és amikor meghalt, már megyefőnök volt. Cung doktor volt a legidősebb fia, aki minden vizsgáját dicsérettel tette le, feleségül vette egy módos teakereskedő lányát, és tartományi kormányzóként fejezte be a pályafutását. Bölcsen fektette be a pénzét, és hatalmas családi vagyont halmozott fel.

– Nagyszerű birodalmunk azért fog örökké virágozni, mert minden tehetséges ember, bármilyen legyen is a társadalmi vagy vagyoni helyzete, a legmagasabb funkcióba kerülhet – jelentette ki Di bíró elégedetten. – Visszatérve az elődödre, milyen betegség okozta a halálát?

Az apát letette a serlegét. Lassan válaszolt:

– A néhai apát, Nefrittükör nem betegségben halt meg. Ő maga döntött úgy, hogy távozik, mert azt érezte, hogy elérte a földi élet számára kiszabott határait. Jó egészségben, szellemi ereje teljes birtokában távozott az Áldottak Szigetére. Páratlan, lenyűgöző hatású csoda volt ez, amely mély benyomást gyakorolt mindannyiunkra, akiknek megadatott, hogy a szemtanúi lehettünk.

– Emlékezetes élmény volt, az kétségtelen, Di! – tette hozzá Szun Ming. – Én is jelen lehettem. Az apát összehívta az idősebbeket, helyet foglalt a karosszékében, és lelkesülten prédikált majdnem két órán keresztül. Aztán keresztbe tette a karját, lehunyta a szemét, és elment.

Di bíró bólintott. A léha fiatalember borgőzősen fantáziáit, vagy csak hazug pletykákat adott tovább.

– Az ilyen csodák felkelthetik más szekták irigységét – vélekedett.
– Nem nehéz elképzelni, hogy a fekete csuhás buddhista népségek rosszindulatú pletykák terjesztésére használnák.

– Kitelne tőlük, az egyszer biztos! – állapította meg az apát.

– Mindenesetre – folytatta Di bíró –, ha gonosz emberek aljas vádaskodásokba kezdenének, egy halottkémi vizsgálat hamar bebizonyítaná, hogy minden vád alaptalan.

– Bízunk benne, hogy erre sosem fog sor kerülni – mondta Szun vidáman. – No, itt az ideje, hogy visszatérjek a könyveimhez. –

Miközben felállt, a bíróra nézve hozzátette: – De előbb még megmutatom neked az előző apát macskáját ábrázoló képet. A templom egyik ereklyéje.

Tekercskép a régi apát macskájáról

A bíró elfojtott egy sóhajt. Köszönetet mondott az apátnak a pazar szórakozásért, majd elindult Szun után a kijárat felé. Miközben elment a színészek asztala mellett, gyorsan odaszólt Tao Gannak:

– Várj meg az ebédlő bejáratánál! Hamar itt leszek.

Szun mester végigvezette a bírót az oldalfolyosón, azután bementek a templom nyugati csarnokába.

A hátsó falnál egyszerű oltár állt, négy gyertyával. Szun megfogta az egyiket, és fényét egy brokátkeretezésű, közepes méretű tekercsképre irányította. Egy hosszú szőrű szürke macskát ábrázolt,

amely faragott ébenfa asztal szélén feküdt. Mellette gyapjúgombolyag, mögötte bronztál különös formájú kővel és néhány bambusszal.

– Ez volt az apát kedvenc macskája – magyarázta Szun halkán. – Nagyon sokszor lefestette. Elég jó, nem?

Di bíró úgy vélte, meglehetősen közepszerű amatőr munka, de megértette, hogy értékét a szent emberrel való kapcsolata adja. A félelme beigazolódott: nagyon hideg volt a templomban. – Figyelemre méltó festmény – mondta udvariasan.

– Ez volt az utolsó képe – magyarázta Szun. – A szobájában festette, halála napjának délutánján. A macska többé nem volt hajlandó enni, és néhány nappal később meghalt. És még azt mondják az emberek, hogy a macska nem ragaszkodik a gazdájához! Javaslom, hogy most nézd meg a taoizmus három főistenének szobrát a templom főcsarnokában. A szobrok több mint három méter magasak – egy híres szobrász munkái. Most mennem kell, remélem, holnap reggel még találkozunk, mielőtt továbbindultok.

Di bíró udvariasan elkísérte Szűnt a főcsarnok bejáratához, aztán elindult az ebédlő felé. Mivel a szobrok már kétszáz éve ott voltak, úgy gondolta, ott lesznek még egy ideig. Megnézheti majd őket, amikor egy későbbi időpontban újra elmegy a templomba.

Segédje az ebédlő bejáratánál várt. Halkra fogott hangon jelentette:

– Mo Mo-te még mindig nem került elő, uram. Kuan azt mondta, senki sem tudja megmondani, mikor és hol fog felbukkanni, mert szereti a saját útját járni. Az igazgató és a többiek is elég bőbeszédűek voltak az asztalnál, de nem sokat tudnak arról, mi történik itt, és még kevésbé érdekli őket. De nagyon kellemes volt a vacsora. Hangos szó csak akkor volt, amikor kitört egy kis civakodás a világi szerzetesek asztalánál. Az ebédlőben dolgozó egyik testvér azt állította, hogy a többiek nem tettek elég terítéket az asztalokra. Egy szerzetes panaszkodott, hogy nem kapott tálalást meg pálcikát.

– Azt mondd, hogy nagyon kellemes volt a vacsora? – kérdezte a bíró savanyú ábrázattal. – Csak néhány kupa bort ittam meg egy kis

teát. A többitől felfordult a gyomrom!

– Én nagyon jól bevacsoráztam – jelentette ki Tao Gan elégedett képpel. – És ingyen kaptuk ezt a remek ételt!

Di bíró mosolygott. Tudta, hogy Tao Gan hajlamos a fös vénységre. Az ösztövérférfi folytatta:

– Kuan felhívott a szobájába még néhány pohárka italra, de úgy hiszem, előbb meg kellene találnom ezt a rejtélyes színészt.

– Tedd azt! – mondta a bíró. – Én most felkeresem Pao asszonyt és a lányát. Nem világos előttem, milyen kapcsolatban vannak U-Jang kisasszonnyal. Cung Li azt állítja, hogy Fehér Rózsa nem Pao asszony lánya, és az akarata ellenére kényszerítik, hogy apáca legyen. De a fickó felöntött a garatra. Azt is mondta, hogy az előző apátot meggyilkolták, de érdeklődtem az apátnál és Szun mesternél, s hamar kiderült, hogy a költő badarságokat beszél. Tudod, hol van Pao asszony szobája?

– Az első emeleten, uram. Azt hiszem, az ötödik ajtó a második folyosón.

– Jól van. Találkozzunk Kuan szobájában. Odamegyek, miután elbeszélgettem Pao asszonnyal. Úgy hallom, nem esik az eső, átvághatunk az udvaron, és egyenesen a keleti szárnyba megyünk.

De a csuromvizes szerzetestanonc, aki éppen most jött be, arról tájékoztatta őket, hogy bár valamelyest alábbhagyott a vihar, még mindig esik. Így a bíró és Tao Gan kerülőúton ment, a templom főcsarnokán keresztül, amely most tele volt szerzetesekkel. A keleti szárny földszintjén lévő gyűlésterem előtt váltak el.

Egy lélek sem volt az első emeleten, amikor Di bíró felért. A keskeny, hideg folyosót gyéren világította meg egy-egy lámpás. Nagy volt a csönd, csak a saját brokátköntösének suhogása törte meg.

Már éppen számolni kezdte az ajtókat, amikor mintha suttozó hangokat hallott volna. Megállt, és fülelt. Selyem suhogását hallotta maga mögött, és ugyanakkor édeskés, émelyítő parfümilletet érzett. Meg akart fordulni, de hirtelen éles fájdalom hasított a fejébe, és elsötétült előtte minden.

TIZEDIK FEJEZET

Di bíró első gondolata az volt, hogy hirtelen nagyon beteg lett a náthától. Kegyetlenül fájt a feje, és a gyomrában különös ürességet érzett. Női parfüm enyhe illata terjengett a levegőben. A bíró kinyitotta a szemét.

Döbbsenten bámult a feje fölött lógó kék selyemfüggönyre. Felöltözve feküdt egy idegen ágyban. A fejéhez emelte a kezét, és megállapította, hogy se a fövege, se a borogatás nincs rajta. Hátul a fején hatalmas dudor éktelenkedett. Megtapogatta az ujjaival, és megrándult az arca.

– Igyál ebből egy kortyot! – szólalt meg mellette egy halk hang.

Ting kisasszony hajolt fölé, kezében teáscsészével. Bal karját a válla alá csúsztatta, és segített felülni. Hirtelen forogni kezdett a világ a bíróval. A lány keményen tartotta, és néhány korty forró tea után valamivel jobban érezte már magát. Lassan kezdett világossá válni előtte, mi történt.

– Leütöttek hátulról – mondta, borús pillantással nézve a lányra.
– Mit tudsz erről?

Ting kisasszony leült az ágy szélére. Így válaszolt nyugodt hangon:

– Hallottam, hogy valami nekicsapódik az ajtónak. Kinyitottam, és ott feküdtél eszméletlenül, fejed az ajtófélfának dőlve. Mivel úgy gondoltam, minden bizonnyal meg akartál látogatni, bevonszoltalak és feltettelek az ágyra. Igencsak nehéz vagy, de szerencsére elég erős vagyok. Hideg vízzel dörzsölgettem a homlokodat, amíg magadhoz nem tértél. Ennyit tudok.

Di bíró összevonta a szemöldökét.

– Kit láttál a folyosón? – hangzott kurta kérdése.

- Egy teremtetett lelket sem!
- Lépések zaját nem hallottad?
- Nem!
- Mutasd meg a parfümödet!

Ting kisasszony engedelmesen leakasztotta selyemövééről a brokátszütyőt, és átadta a bírónak, aki rögtön beleszagolt. Édeskés illata volt, de nem olyan émelyítő, mint amelyet a támadás előtti pillanatokban érzett. Újabb kérdést tett fel:

– Mennyi ideig voltam eszméletlen?

– Elég sokáig. Úgy nagyjából két órán keresztül. Már majdnem éjfél van – válaszolta Ting kisasszony, majd durcásan azt kérdezte: – No, mi az ítélet: bűnös vagy nem bűnös?

Di bíró erőtlenül mosolygott.

– Elnézést kérek! – mondta. – Kicsit összezavarodtam. Nagyon kedves tőled, Ting kisasszony, hogy segítettél rajtam. Ha nem teszed, az a gazember, aki leütött, egész biztosan nyomban végzett is volna velem.

– A föveged alatti kötés mentette meg az életedet – állította Ting kisasszony. – Hatalmas csapást mértek rád egy éles tárgygal, s ha nincs rajtad a borogatás, amely jó vastag a narancshéjtől, az ütés betörte volna a koponyád.

– Illó lenne köszönetet mondanom a feleségeimnek – mormogta Di bíró. – Ők ragaszkodtak hozzá, hogy rajtam legyen a borogatás. De először ki kell derítenem, mi áll ennek az aljas támadásnak a hátterében. – Le akart mászni az ágyról, de hirtelen megint elfogta a szédülés, úgyhogy kénytelen volt visszafeküdni.

– Ne ilyen gyorsan, bíró úr! – figyelmeztette Ting kisasszony. – Csúnya sérülést szerezte. Segíték felkelni és beülni abba a karosszékekbe.

Amikor a bíró már ott ült a rozoga asztalnál, Ting kisasszony belemártotta a kendőbe tekert narancshéjat az öltözőasztalon álló mosdótálba. – Visszateszem a fejedre, hamarabb lemegy majd a duzzanat.

Miközben a teát kortyolgatta, Di bíró elgondolkodva figyelte a lány kedves, őszinte arcát. Nem látta különösebben csinosnak Ting kisasszonyt, de kétségkívül bájos teremtés volt. Huszonöt évesre becsülte a korát. A széles, vörös selyemövvel megkötött, egyenes, fekete selyemköntös kiemelte keskeny derekát, kicsi, erős keblét. Teste ruganyos, hajlékony volt, mint általában a képzett akrobatáknak. Miután visszatette a kötést Di bíró fejére, majd a föveget is, a bíró azt mondta:

– Ül le, és beszéljünk egy kicsit, amíg erőre kapok. Mondd el, hogy egy ilyen csinos és értelmes lány miért ezt a hivatást választotta! Nem tartom tisztességtelen foglalkozásnak, de úgy hiszem, hogy egy magadfajta lány könnyen találhatott volna magának jobb életet is.

Ting kisasszony vállat vont. Öntött még egy csésze teát a bírónak, és így felelt:

– Attól tartok, eléggé akaratos, csökönyös természet vagyok. Apámnak van egy kis gyógyszertára a fővárosban, és öt lánygyerekekkel verte meg a sors! Én vagyok a legidősebb, és az apám el akart adni ágyasnak egy gazdag kereskedőnek, akinek pénzzel tartozott. Úgy gondoltam, hogy a férfi undok öregember, viszont a másik lehetőség az lett volna, hogy egy bordélyházba kerülök, de az sem lett volna a kedvemre. Mindig is erős voltam, és élveztem a sportokat, így aztán édesapám engedélyével csatlakoztam Kuan színtársulatához. Kuan kölcsönadta a pénzt, amire apámnak szüksége volt. Gyorsan beletanultam a színészmesterségbe, de akrobatikus táncot is előadok, meg zsonglőrködöm is. Egy év elteltével apám visszafizette a tartozását Kuannak, a kamatokkal együtt. Kuan rendes ember, sosem viselkedett velem tolakodóan, és sosem kényszerített arra, hogy felajánlkozzam a társulat patrónusainak. Úgyhogy maradtam. – Az orrát ráncolva folytatta: – Tudom, az emberek azt mondják, hogy minden színész szélhámos és minden színésznő kurtizán, de biztosíthatlak felőle, hogy Kuan már-már betegesen becsületes és tisztességes. Ami pedig engem illet: nem állíthatom, hogy szent életet élek, de sosem bocsátottam áruba a testemet, és nem is fogom.

Di bíró bólintott.

– Azt mondod, hogy Kuan sosem tolakodott, de mi a helyzet Mo Mo-tével?

– Hát, eleinte próbálkozott, de sokkal inkább azért, mert úgy érezte, férfiként ez a kötelessége, és nem azért, mert tényleg akart. Ezt nyomban megéreztem. De mégis rosszul fogadta a visszautasításomat – sértette az ostoba büszkeségét. Azóta nagyon barátságatlan velem, és ezt sajnálom, mert remekül ért a kardozáshoz, és szívesen felléptem volna vele.

– Nem tetszett, amit U-Jang kisasszonnyal csinált a színpadon – jegyezte meg a bíró. – Szerinted Mo Mo-te olyan férfi, aki örömét leli abban, hogy fájdalmat okoz a nőknek?

– Nem, dehogyis! Heves természetű, de nem gonosz vagy rosszindulatú. Elhiheted nekem, tudok egyet s mást a férfiakról!

– U-Jang kisasszony is visszautasította?

Ting kisasszony nem válaszolt rögtön. Végül azt mondta lassan:

– Tudod, U-Jang kisasszony nem régen csatlakozott a társulathoz, és...

Elhallgatott. Gyorsan felhörpintette az utolsó korty teát is. Aztán felvett egy pálcikát az asztalról, a levegőbe dobta a csészealjat, elkapta a pálcika végével, majd ügyesen pörgetni kezdte.

– Hagyd ezt abba! – ripakodott rá a bíró. – Megint szédülni fogok. – Miután a lány elkapta a csészealjat, és visszatette az asztalra, hozzátette: – Válaszolj, kérlek, a kérdésekre. U-Jang kisasszony visszautasította Mo Mo-tét?

– Nem kell kiabálnod velem! – válaszolta Ting kisasszony mereven. – Már éppen mondani akartam. U-Jang kisasszony talán a kelleténél kicsit jobban kedvel. Én nem szeretem az ilyesmit, úgyhogy távol tartom tőle magamat. De Mo Mo-te meg van győződve róla, hogy viszonyunk van, ezért féltékeny rá és gyűlöli.

– Értem. Mo Mo-te mióta van a társulatnál?

– Körülbelül egy éve. Szerintem nem is színész, hanem csavargó, ide-oda kóborol az országban, és hol így, hol úgy keresi meg a betevőre valót. Nem hiszem, hogy Mo Mo-te lenne az igazi neve.

Egyszer láttam, hogy az egyik köpenyébe a Liu név van belevarrva, de ő azt állítja, hogy egy zálogházban vette azt a köpenyt. És még valami: biztosan járt már korábban is ebben a kolostorban.

– Honnan tudod? – kérdezte a bíró buzgó érdeklődéssel.

– Már az első napunkon jól kiismerte itt magát. Mind úgy érezzük, hogy hátborzongató egy hely ez, és amikor csak lehet, visszavonulunk a szobánkba, de Mo Mo-te állandóan egyedül kószál mindenfelé, és nem fél attól, hogy eltéved ebben az útvesztőben.

– Legyél vele óvatos – tanácsolta a bíró komoly arccal. – Az is lehet, hogy közönséges bűnöző. U-Jang kisasszony miatt is aggódom.

– Ugye, nem hiszed, hogy ő is bűnöző? – kérdezte Ting kisasszony gyorsan.

– Nem, de úgy érzem, többet kellene tudnom róla.

A bíró várakozó pillantással nézett Ting kisasszonyra. Az némi habozás után belekezdett:

– Megígértem Kuannak, hogy senkinek sem fogom elmondani, de hát te vagy itt a járásfőnök, és így más a helyzet. És nem szeretném, hogy bármiféle gonoszsággal gyanúsítsd U-Jang kisasszonyt. Ő nem színésznő, és nem U-Jangnak hívják. Nem tudom, kicsoda. Csak azt tudom, hogy a fővárosból származik, és jómódú nő. Nagy összeget fizetett Kuannak, hogy ajánlja fel a szolgálatait a kolostornak az ünnepi misztériumjátékokra, és azért, hogy csatlakozhasson a társulathoz arra az időre, amíg itt vagyunk. Arról biztosította Kuant, hogy csak figyelmeztetni akar itt valakit, és ezért szeretne fellépni a medvéjével. Azt is kikötötte, hogy ő dönti el, miként festi ki magát. Kuan nem látta okát, hogy elutasítsa, és mivel ez dupla bevételt jelent a társulatnak, megállapodott vele. Miután megérkeztünk, nem vett részt a próbákon, Kuan, a felesége meg én tanítottuk be ezeket a fafejű szerzeteseket, hogy hogyan mozogjanak a színpadon. Ami azt illeti, Mo Mo-te sem segített valami sokat.

– Mit gondolsz, Mo Mo-te ismerte már U-Jang kisasszonyt korábbról? – tette fel gyorsan a kérdést Di bíró.

– Nem tudom. Amikor együtt vannak, többnyire csak veszekszenek. Egyébként azt észrevettem ma este, hogy U-Jang kisasszony úgy festette ki magát, hogy hasonlítson Pao kisasszonyra. Kuan később meg is kérdezte, miért, de ő csak annyit felelt, hogy tudja, mit csinál. Amikor váratlanul megjelentél Kuannál, nagyon megijedt, mert azt hitte, hogy U-Jang kisasszony valami törvénytelen dologra készül, és te nyomozást indítasz. Ennél többről nem tudok beszámolni, de kérlek, ne mondd el Kuannak vagy a többieknek, hogy beszéltem neked.

Di bíró bólintott. Rosszkedvűen megállapította magában, hogy ez a különös történet csak még jobban összekuszálja a szálakat. Felállt a székből, de hirtelen elfogta a rosszullét. Intett Ting kisasszonynak, hogy szeretne egyedül maradni, aztán eltántorgott a sarokban álló szobaüreszékhez. Kiadott magából mindent.

Miután megmosta az arcát a mosdótálban és megfésülte a szakállát, sokkal jobban érezte magát. Ivott egy csésze teát, aztán odament az ajtóhoz, és behívta Ting kisasszonyt. Most már szilárdan állt a lábán és a fejfájása is elmúlt.

– Elmegyek – közölte a lánnyal mosolyogva. – Köszönöm még egyszer, hogy a segítségemre voltál. Ha bármikor szükséged lenne rám, csak szólj. Megvan az a rossz tulajdonságom, hogy nem felejték.

Ting kisasszony bólintott. Lehajtotta a fejét, és selyemöve csücskét babrálta egy ideig. Majd hirtelen felpillantott, és így szólt:

– A tanácsodat szeretném kérni egy... egy nagyon személyes ügyben. Kicsit kínosan érzem magam, de hát bíróként biztosan sok olyasmit hallasz, amiről nem szoktak beszélni az emberek. Nos, hogy feketén-fehéren megmondjam, nem élveztem annyira a szerelmi kapcsolataimat, amennyire a fiatal lányok szokták. De meg kell vallanom, hogy nagyon vonzódok U-Jang kisasszonyhoz, jobban, mint bármilyen férfihoz valaha is. Állandóan azt mondogatom magamnak, hogy képtelenség, majd elmúlik. Szándékosan kerülöm. De ugyanakkor aggódom, hogy természetemnél fogva alkalmatlan vagyok a házasságra. Nem szeretném boldogtalanná tenni a férfit, aki majd feleségül vesz. Szerinted mit kellene tennem?

Di bíró vakarni kezdte a fejét, de az éles fájdalom hatására nyomban abba is hagyta. Inkább a bajsztát ráncigálta. Végül azt válaszolta:

– Egyelőre nem tennék semmit. Lehet, hogy valójában nem szeretted azokat a férfiakat, akikkel eddig találkoztál, vagy ők nem szerettek téged. De ezeket a futó kapcsolatokat nem lehet a házassághoz hasonlítani. Az intimitás hozzásegít a kölcsönös megértéshez, és ez az alapja a boldog szerelmi életnek. És tegyük hozzá, hogy U-Jang kisasszony kissé rejtélyes lány – ez a körülmény, illetve az, hogy hízeleg az érdeklődése, talán részben magyarázatot adhat rá, miért vonzódsz hozzá. Tarts továbbra is távolságot, amíg nem ismered meg jobban a saját érzéseidet és az ő szándékait. Amíg nem vagy teljesen biztos magadban és a másik félben, nem lenne szabad egyik percről a másikra belevetned magad egy olyan kalandba, amelytől sérülhet az önbecsülésed, és eltorzulhatnak az érzelmeid. Járásfőnökként csak azt tehetem még hozzá, hogy mivel mindketten szabad, felnőtt nők vagytok, a szerelmi életetek nem tartozik rám; a törvény csak akkor avatkozik közbe, amikor kiskorúak vagy függőségben lévők érintettek. Társadalmunk szelleméből és az azt őrző törvényekből következik, hogy mindenki úgy éli a magánéletét, ahogy jónak látja – egészen addig, amíg nem sért másokat és nem befolyásolja károsan a törvényben meghatározott kapcsolatokat.

– Ez a Cung Li mindig kellemetlen megjegyzéseket tesz rám és U-Jang kisasszonyra – mondta Ting kisasszony bánatosan.

– Ne foglalkozz vele, felelőtlen fiatalember. Jut eszembe: van egy elmélete, miszerint Pao kisasszonyt kényszerítik arra, hogy apáca legyen.

– Képtelenség! – kiáltott fel Ting kisasszony. – Egyszer beszélgettem vele kettesben, a szobájában. Nagyon szeretne minél hamarabb beköltözni egy zárdába. Elmesélte, hogy volt egy boldogtalan szerelmi kapcsolata, és ezért akar elvonulni a világi élettől.

– Pao kisasszonyhoz tartottam, amikor megtámadtak – mondta a bíró. – De most már túl késő van. Holnap reggel fogom meglátogatni őket. Mo Mo-te szobája is ezen az emeleten van?

– Igen. – Ting kisasszony számolni kezdett az ujjain. – Ha elfordulsz a sarkon, Mo Mo-te szobája a negyedik jobbra.

– Még egyszer nagyon köszönök mindent – mondta Di bíró, és az ajtó felé fordult. – És ne aggódj magad miatt!

A lány hálásan rámosolygott. A bíró kiment a szobából.

TIZENEGYEDIK FEJEZET

Di bíró gyorsan végigpillantott a folyosón mindkét irányban. Valószínűtlennek tetszett, hogy támadója ott várakozna valahol, hogy még egyszer megpróbálkozzon, de hát sosem lehetett tudni. A folyosón mindenestre síri csend honolt. A bíró, mélyen a gondolataiba merülve, elindult.

Az a gazember Mo Mo-te elég magas és elég erős ahhoz, hogy leüsse. Ami pedig az indítékait illeti: amennyiben tényleg mániákus őrült, aki nőket választ áldozatul, és ha ő volt az a színész, aki berontott az apát szobájába, amikor ketten ott beszélgettek, akkor könnyen lehet, hogy fél. Mégpedig attól, hogy ő, Di bíró vizsgálatot indít a kolostorban meghalt lányok ügyében, és ekképpen fény derülhet arra, mit csinált Mo Mo-te a félkarú nővel – feltéve persze, hogy tényleg látta a jelenetet, és nem csak hallucinált. Mindenesetre meg kell kérdeznie az apától, melyik színész nyitott be a fogadószobába, amikor beszélgettek.

Aggasztotta az is, amit Ting kisasszonytól hallott U-Jang kisasszonyról. A lány nyilvánvalóan úgy festette ki magát, hogy hasonlítson Pao kisasszonyra, még hozzá azért, hogy figyelmeztesse őt vagy az anyját. De vajon mire? U-Jang kisasszony valószínűleg hazudott Kuannak: teljes képtelenség, hogy egy gazdag fővárosi lány egy hatalmas medvét tartson házi kedvencként. Sokkal valószínűbbnek tetszett, hogy U-Jang kisasszony egy vándortársulat tagja, és egy harmadik, egyelőre még ismeretlen személy megbízásából csatlakozott Kuanékhoz. Fölöttébb zavaros az egész.

Szomorúan csóválva a fejét, Di bíró befordult a sarkon. Megállt a balra negyedik ajtó előtt. Bekopogott, de ahogy várta, nem szólt ki senki odabentről. Benyomta az ajtót – nem volt kulcsra zárva. Itt volt a lehetőség, hogy átkutassa Mo Mo-te személyes holmijait.

A nyitott ajtón keresztül egy asztalt látott, rajta gyertyával, a közelében pedig egy nagyobb szekrényt, amelynek nyitva volt az ajtaja. Belépett a szobába, becsukta maga mögött az ajtót, és odament az asztalhoz, s közben a köntöse ujjába nyúlt a taplós dobozáért. Egyszer csak mély morgást hallott a háta mögött.

Megpördült. Az ajtónál, közel a padlóhoz zöld szempárt látott, amely mereven rászegeződött. A szempár lassan felemelkedett, és a bíró érezte, hogy a padlódeszkák megremegnek a lába alatt.

Az ajtóhoz vezető útja el volt vágva. A sötétben tapogatózva megkerülte az asztalt, és kétségbeesetten kereste a szekrényt, amit még az ajtóból látott. Megtalálta, belépett, és behúzta az ajtaját. Egészen közelről hallotta a morgást. Azután azt, hogy karmok kaparják a szekrényt. Még hangosabb lett a morgás.

Di bíró saját magát átkozta a szórakozottságáért. Csak ekkor jutott eszébe – de persze már túl későn –, hogy Ting kisasszony a jobbra negyedik ajtót említette. Ő meg véletlenül az ezzel szemben lévő szobába nyitott be, ami csak U-Jang kisasszonyé lehetett. A lány nem volt ott, az ijesztő fenevad viszont igen.

A kaparászás abbamaradt. A szekrényalj megremegett Di bíró lába alatt, amikor a medve lefeküdt a szekrény elé.

Rendkívül kellemetlen helyzet, állapította meg magában a bíró. U-Jang kisasszony valószínűleg hamarosan megérkezik, és majd kikiabálhat neki a csukott szekrényajtón keresztül. De addig ki van szolgáltatva ennek a félelmetes teremtménynek. Az égadta világon semmit sem tudott a medvék viselkedéséről. Lehet, hogy egyszer csak megpróbálja betörni az ajtót? Az elég masszívnak tűnt, de ha irtózatossá nagy testével a medve nekiront, aligha lehet kétséges, hogy az egész szekrényt apró darabokra töri.

A szekrény üres volt, de így sem volt benne sok hely. A bíró kénytelen volt összegörnyedni, és a szekrény teteje fájdalmasan nekinyomódott a fején díszelgő dudornak. Egyre sűrűbb volt a levegő. Hamarosan fullasztó lesz. Óvatosan résnyire nyitotta az ajtót.

Némi kis friss levegő áramlott be, de ugyanabban a pillanatban mozgolódás támadt odakint, és megrázkódott a szekrény. A medve

baljóslatúan morgott, és megint kaparni kezdte az ajtót. A bíró gyorsan becsukta, és mindkét kezével próbálta tartani.

Átjárta a jeges félelem. Olyan helyzet volt ez, amivel képtelen volt megbirkózni. Az állott levegőtől fájt a tüdeje, testét elborította az izzadság. Ha megint kinyitja kicsit az ajtót, lehet, hogy a medve bedugja a mancsát, és feltépi?

Amikor már éppen arra jutott magában, hogy kénytelen lesz kockáztatni, hallotta, hogy valaki belép a szobába. Így szólt egy zsémbes hang:

– Már megint az egeret kergeted? Mész vissza azonnal a sarokba!

A padló megint megremegett a medve súlya alatt. A bíró kinyitotta néhány centire az ajtót, és megtöltötte a tüdejét friss levegővel. Láta, hogy U-Jang kisasszony gyertyát gyújt. Aztán odalépett az öltözőasztalhoz, fogott egy marék cukrozott gyümölcsöt, és a medve felé hajította.

– Ügyes vagy! – mondta. A medve morgott egyet.

Di bíró megkönnyebbülten sóhajtott fel. Nem volt különösebben a kedvére, hogy méltatlan búvóhelyéről jeleznie kell jelenlétét, de minden jobb annál, mint hogy széttépje az embert ez a rémséges vadállat! Már éppen szóra nyitotta a száját, amikor azt látta zavartan, hogy U-Jang kisasszony kioldja a selyemövét, és türelmetlenül rángatni kezdi a köntösét. A bíró úgy gondolta, meg kell várnia, amíg átöltözik, és felveszi a hálóruháját. Be akarta éppen húzni a szekrényajtót, de hirtelen megállt. Elkerekedett szemmel bámulta a lány csupasz karját. Vékony volt, de jól megmunkált izmok duzzadtak rajta, és a felsőkart fekete szőr borította. A bal karon hosszú, vörös forradás húzódott. A köntös lehullott a földre, és így láthatóvá vált egy fiatal férfi teste.

A bíró szélesebbre tárta az ajtót. Megköszörülte a torkát, és azt mondta:

– A járásfőnök vagyok, tévedésből jöttem be ebbe a szobába. – Mivel a medve dühös morgással elindult feléje, gyorsan hozzátette: – Fékezd meg ezt a fenevadat!

Az öltözőasztalnál álló fiatalember először döbbenten nézett a szekrény felé, majd ráripakodott a medvére. Az állat, még mindig morogva, visszahúzódott a sarokba. A nyakán felállt a szőr.

– Kijöhetsz – mondta a fiatalember kurtán. – Nem fog bántani.

Di bíró kilépett a szekrényből, és odament az asztalnál álló székhez, de közben gyanakodva méregette a medvét.

– Ül le! – mordult fel a fiatalember türelmetlenül. – Mondtam, hogy nem bánt.

– Akkor is azt akarom, hogy tedd rá a láncot – felelte a bíró.

A fiatalember levette a parókáját, aztán odament a medvéhez, és ráakasztotta a nyakörvére a láncot, melynek a másik vége az ablakpárkányból kiálló kampóhoz volt erősítve. Di bíró úgy érezte, soha életében nem hallott még olyan kellemes hangot, mint a lakat kattánása. Helyet foglalt egy bambuszszéken.

A fiatalember bő köpenyt öltött magára. Leült, és azt kérdezte mogorván:

– Na, most, hogy lelepleztél, mihez kezdesz?

– Pao kisasszony fivére vagy, nem igaz?

– De igen. Ám szerencsére az a Pao nevű asszony nem az anyám. Honnan tudtad?

– Figyeltem az alakításodat a színpadon – válaszolta Di bíró –, és feltűnt, hogy Fehér Rózsa nagyon megijedt, amikor Mo Mo-te rád támadt a kardjával, de amit a medve csinált, az egyáltalán nem zavarta. Ez azt jelenti, hogy ismer téged és a medvédet. És most, amikor néhány pillanattal ezelőtt láttam az arcodat, észrevettem a hasonlóságot.

A fiatalember bólintott.

– Mindenesetre csak egy apróbb vétséget követtem el: eljátszottam, hogy a másik nemhez tartozom. És alapos okom volt rá.

– Az lenne a legjobb, ha elmondanád, mi az. Ki vagy te?

– Kang I-te, Kang Vu, a közismert fővárosi rizskereskedő legidősebb fia. Fehér Rózsa az egyetlen húgom. Fél évvel ezelőtt

beleszeretett egy fiatal diákba, de apám helytelenítette a házasságot, és nem volt hajlandó engedélyt adni rá. Nem sokkal később a fiatal fickó leesett a lováról, amikor részegen hazafelé tartott egy mulatságról. Kitorzte a nyakát, nyomban meghalt. A húgomnak majd megszakadt a szíve. Váltig állította, hogy a kedvesének apánk visszautasításától elment az életkedve, és a szüleim felelősek azért, hogy inni kezdett, s így a haláláért. Ebben nincs egy szemernyi igazság sem, mert a fickó már korábban is részeges volt. De próbáljon csak meg valaki egy szerelmes lány észére hatni! Fehér Rózsa bejelentette, hogy egyházi pályára lép. A szüleim mindent megtettek, hogy lebeszéljék erről, de ő csak még makacsabban ragaszkodott a tervéhez. Azzal fenyegetőzött, hogy öngyilkos lesz, ha nem engedik el. Végül beköltözött a fővárosi Fehér Daru-zárdába.

Kang megdörzsölte a felső ajkát, ahol korábban nyilván bajusz lehetett, és szomorúan folytatta:

– Elmentem hozzá néhány alkalommal, és megpróbáltam jobb belátásra bírni. Elmagyaráztam neki, hogy a fiatalember hírhedt volt kicsapongó életéről, és atyánk jogosan ellenezte a házasságot. Csak annyit sikerült elérnem, hogy Fehér Rózsa még jobban megharagudott rám, és többé nem volt hajlandó találkozni velem. Az utolsó alkalommal, amikor ott jártam, az apácafőnöknő közölte velem, hogy Fehér Rózsa távozott a zárdából, és nem tudja, hová ment. Megvesztegettem a kapust, s így sikerült megtudnom tőle, hogy egy bizonyos Pao asszony, egy jámbor özvegy összebarátkozott a húgommal, és elvitte. A szüleim aggódtak, és apám arra utasított, hogy kezdjek nyomozásba. Nagy erőfeszítések árán sikerült kiderítenem, hogy Pao asszony ebbe a kolostorba hozta a húgomat. Úgy döntöttem, utánuk jövök, és még egyszer megpróbálom rávenni Fehér Rózsát, hogy térjen haza. Azért öltöztem színésznőnek, mert tudtam, ha meglát, nem lesz hajlandó szóba állni velem. Szerencsére nem vagyok túl erős testalkatú, és felléptem már műkedvelő színi előadásokon. U-Jang kisasszonyként megkerestem Kuant, és fizettem neki, hogy ajánlja fel a szolgálatait a kolostornak az ünnepi misztériumjátékokra, illetve azért, hogy csatlakozhassam a társulathoz. Az igazgató jóhiszeműen cselekedett, uram, őt nincs

miért vádolnod. A csel bejött. Mo Mo-te akaratlanul jó szolgálatot tett nekem azzal, hogy rám támadott a színpadon. Annyira megijedt a húgom, hogy elfeledkezett minden haragjáról. Az előadás után elszökött Pao asszony mellől, és a színpad mögött gyorsan elmondta nekem, hogy rettenetes helyzetben van. Pao asszony nagyon kedvesen bánt vele, mondhatni, a lányává fogadta. Mivel mélyen vallásos, istenfélő asszony, élete nagy célja, hogy a húgom apáca legyen. Csakhogy itt, a kolostorban Fehér Rózsa megismerkedett egy fiatalemberrel, egy bizonyos Cung úrral. Bár még nem ismeri jól, a találkozás hatására kétségek támadtak benne, vajon tényleg jó döntést hozott-e. Másrészt viszont nem okozhat csalódást Pao asszonynak, aki oly sokat tett érte, és vigasztalta, amikor a családjá ellene fordult. „A családom ellenem fordult” – ilyen szavakra ragadtatta magát, uram! Kértem, jöjjön fel a szobámba, hogy nyugodt körülmények között megbeszélhessük a további teendőket. Azt mondtam neki, hogy vegye le a fekete ruháját, így fehér alsóruhában azt fogják hinni róla, hogy én vagyok az. Így is tett nyomban, és a fekete ruhát bedugta a köntöse ujjába.

Kang megvakarta a fejét, és így folytatta elkeseredetten:

– Épp utána akartam indulni, de véletlenül belefutottam ebbe a bolond Cungba. Miután sikerült megszabadulnom tőle, és felmentem a szobámba, sehol sem találtam a testvéremet. Pao asszony szobájába is benéztem, de senki sem volt ott. Aztán megittunk néhány pohárral Kuan Laival. Éppen most voltam megint Pao asszony szobájában, hátha ébren van valamelyikük. De egyetlen gyertya sem ég, és az ajtó zárva. Holnap majd újra próbálkozom. Ennyit tudok mondani, uram.

Di bíró lassan simogatta a szakállát. Hallott már Kang Vuról, aki valóban közismert kereskedő volt a fővárosban.

– Jobban tette volna, Kang, ha a megfelelő hatóságokra bízod ezt az ügyet.

– Engedd meg, uram, hogy más véleményen legyek. Fehér Rózsa a szüleim beleegyezésével lép egyházi pályára, és Pao asszony széles körű elismertségnek örvend taoista körökben a fővárosban. És tudod, uram, manapság a taoisták nagyon erős befolyással bírnak a

kormányzatban. Apám Konfucius követője, de kereskedőként nem engedheti meg magának, hogy összerúgja a port a taoistákkal – nagyon káros hatással lenne az üzletre.

– Mostantól azonban hagyd rám ezt az ügyet – felelte Di bíró. – Holnap reggel személyesen beszélek Pao asszonnyal és a húgoddal. Megpróbálom rábeszélni, hogy változtassa meg a döntését, és az, hogy érdeklődik Cung úr iránt, valószínűleg segíteni fog. Nem választanám őt a vejemnek, de jó a családi háttere, és idővel derék ember válhat belőle. Változatlanul azt gondolom, hogy a nőknek a házastársi kötelességek teljesítését és a gyermekszülést szabták meg feladatul az égben. Nem támogatom, hogy apáca legyen belőlük, se taoista, se buddhista. Azt mondd el még, hogyan tettél szert erre a rémséges állatra, és miért hoztad ide?

– Szeretek vadászni, uram. Hét éve találtam északon, akkor még kis medvebocs volt. Azóta velem van. Érdekes élmény volt megtanítani táncolni, meg más trükkökre. Nagyon szeret, majdnem úgy kezel, mintha én lennék az apamedve! Csak egyszer okozott nekem sérülést: a mancsával belemart a bal karomba. De ez véletlen volt – meg akart simogatni! A seb begyógyult, csak akkor van baj, ha nyirkos az idő, mint ma is. Ilyenkor kicsit merev a karom. Amikor csatlakoztam Kuan társulatához, magammal hoztam a medvét. Először is azért, mert csak nekem engedelmeskedik, és otthon senki sem tud gondoskodni róla. Másodsorban pedig azért, mert így be tudtunk mutatni egy jó műsorszámot.

A bíró bólintott. Minden apró részlet a helyére került. Azért nem használta a színpadon Kang a bal karját, mert az időjárás miatt merev volt. És amikor ő, Di bíró meg Tao Gan találkoztak Fehér Rózsával a folyosón, azért szorította a testéhez a bal karját, mert a fekete ruha ott volt a köntöse ujjában. És nagyon sietett, hiszen szerette volna elkerülni Pao asszonyt. De a folyosó sarkánál bizonyára találkozott vele, és úgy döntött, másnap reggelre halasztja a beszélgetést a bátyjával.

– Jóformán semmit sem tudok a medvékről – mondta a bíró. – Mit csinált volna, ha te nem jössz? Szerinted szétaprította volna a szekrényt, hogy elkapjon?

– Á, dehogyis! Megvan a magukhoz való eszük, de nem nagyon vállalkozó szelleműek. Nem próbálkoznak olyasmivel, amit korábban nem csináltak – hacsak nem tanítja meg őket az ember. Ezért hagyhatom itt a szobában anélkül, hogy kikötném; eszébe sem jutna, hogy megpróbálja kinyitni az ajtót. Szaglászta meg kaparászta volna a szekrényt, hogy meggyőződjön róla, még mindig ott vagy, aztán leheveredik a földre, és vár, amíg kijössz. Végtelen a türelmük.

Di bíró önkéntelenül is megborzongott.

– Nem falják fel az embereket, ugye? – kérdezte.

– Ennél sokkal rosszabb a helyzet – felelte Kang kényszeredett vigyorral. – Leütik az embert, marcangolni kezdik, aztán játszanak vele, mint macska az egérrel, amíg meg nem hal. Egyszer láttam, mi maradt meg egy vadászból, akit széttépett egy medve. Nem volt szép látvány!

– Te jószágos ég! – kiáltott fel Di bíró. – Milyen kedves játszótárs!

Kang vállat vont.

– Nekem sosem volt velem gondom – mondta. – A húgomat is szereti, bár neki nem engedelmeskedik úgy, mint nekem. De az idegeneket utálja, ideges lesz tőlük. Ilyenkor elég furán viselkedik. Vannak olyan idegenek, akikkel egyáltalán nem törődik: vet rájuk egy pillantást, lefekszik a sarokban, és többé tudomást sem vesz róluk. A jelek szerint te nem ebbe a kategóriába tartozol, uram! De meg kell mondanom, hogy most rossz hangulatban van, mert nem mozoghat eleget. Majd később, néhány órával napfelkelte előtt – csak ekkor van nyugalom ebben a méhkasban – elviszem a szomszédos épület előtti kúthoz. Az épület földszintjén nincsenek se ajtók, se ablakok, és azt a területet jó erős kapu védi. Úgy hallottam, korábban egyfajta börtön volt a szabályok ellen vétő szerzeteseknek. Ott mozoghat egy kicsit, és nem zavar senkit.

Di bíró bólintott, majd azt kérdezte:

– Véletlenül nem láttad Mo Mo-tét, amikor Pao asszonyt meg a húgodat kerested?

– Nem! – felelte Kang mérgesen. – Az a gazember állandóan zaklatja Ting kisasszonyt. Ha nem kéne ragaszkodnom az álruhámhoz, úgy ellátnám a baját, hogy azt megemlegeti! Lehet, hogy magasabb és nehezebb nálam, de én képzett ökölvívó vagyok, elbánnék vele. Gondoskodni fogok róla, hogy távol maradjon Ting kisasszonytól. Ő rendes lány, és a sportban is ügyes. Tud lovagolni, jobban, mint sok férfi! Ha hozzám jönne feleségül, elvinném magammal vadászni. Nem kérek azokból az elkényeztetett lánykákból, akiket a szüleim szívesen látnának a feleségemként. De Ting kisasszony nagyon önálló, nem hiszem, hogy kellenék neki.

Di bíró felállt.

– Kérdezd meg tőle! – javasolta. – Meg fogod látni, nagyon szókimondó lány. Most már mennem kell, biztosan keres már a segédem.

Megpróbált barátságosan biccenteni a medvének, de az állat csak figyelte kicsi, gonosz szemével.

TIZENKETTEDIK FEJEZET

Amint Kuang becsukta az ajtót, Di bíró odalépett a szemben lévő szoba bejáratához. Nem volt kulcsra zárva. De amikor kitárta, látta, hogy nincs odabent senki. A bambuszasztalon gyertya pislákol, már majdnem leégett. A bevetett ágyon és a két széken kívül más bútor nem volt a szobában. Se ládák, se batyuk, se egyetlen ruhadarab a fafogason. Ha nincs ott a gyertya, senki sem gondolta volna, hogy van lakója a szobának.

A bíró kihúzta az asztal fiókját, de nem talált benne mást, csak port. Térdre ereszkedett, és benézett az ágy alá. Csak egy kiséger volt ott, de gyorsan el is iszkolt.

A bíró felállt, leporolta a térdét, kiment a folyosóra, és elindult Tao Gan szobája felé. Már jócskán elmúlt éjfél. Úgy gondolta, segédje biztosan megunta már, hogy a színészekkel múlassa az időt.

Tao Gant egyedül találta a hűvös, szinte üres szobában. A férfi a vaskályha fölé görnyedt, amelyben csak két-három széndarab izzott. Nem szeretett többet költeni a feltétlenül szükségesnél. Hosszú, komor arca felderült, amikor meglátta a bírót. Felpattant, és azt kérdezte gyorsan:

– Mi történt, bíró úr? Kerestelek mindenhol, de...

– Adj egy csésze forró teát! – szakította félbe a bíró. – Nincs itt véletlenül valami ennivaló?

Miközben Di bíró lehuppant a kis asztal melletti székre, Tao Gan nyomban keresgélni kezdett az útiládájában, és talált két avas zsiradékban kisült fánkféleséget. – Sajnálom, más nincsen... – mondta bizonytalanul, miközben odanyújtotta a bírónak a fánkokat.

Di bíró azonnal bekapta az egyiket.

– Ez remek! – állapította meg elégedetten. – Ez a vegetáriánus badarság... ezen a fánkon érződik a disznósír remek íze!

Miután mind a kettőt elfogyasztotta és megivott három csésze teát, nagyot ásított, majd megjegyezte:

– Semmi mást nem szeretnék, csak aludni egy jó nagyot. De – jóllehet néhány problémánk már megoldódott – még mindig van egy-két ügy, amivel foglalkoznunk kell. Például egy gyilkossági kísérlet! – Elmondta Tao Gannak, mi történt, azután beszámolt a Ting kisasszonnyal, illetve az állítólagos U-Jang kisasszonnyal folytatott beszélgetéséről. – Mint látod – mondta végül –, az istenfélő leányzó, Fehér Rózsa ügye lényegében lezártnak tekinthető. Holnap reggel, indulás előtt majd elbeszélgetek vele és Pao asszonnyal. De azt persze még nem tudjuk, hogy ki és miért ütött le engem.

Tao Gan mélyen elgondolkodott, s közben az arca bal felén lévő szemölcsből kinőtt szőrszálakat tekergette a mutatóujjával. Végül így szólt:

– Ting kisasszony azt mondta, hogy Mo Mo-te ismeri ezt a kolostort. Lehet, hogy vándorló taoista szerzetes? Azok a fickók ide-oda kóborolnak az országban, elmennek a híres taoista szent helyekre, kolostorokba, s közben mindenféle disznóságokat csinálnak. Mivel nem borotválják le a fejüket, mint a buddhisták, könnyen eljátszhatják, hogy világiak. Mo Mo-te járhatott már itt korábban, valószínűleg valami köze lehet az egyik vagy másik, vagy mindhárom lány halálához. A félkarú nő, akit láttál, talán egy újabb áldozata. Tegyük fel, hogy most visszajött színésznek öltözve, vagy azért, hogy elhallgattassa a félkarú nőt, vagy hogy megszarolja az itteni bűntársait.

– Van valami abban, amit mondasz, Tao Gan – felelte Di bíró tünődve. – Egybevág azzal a teóriával, amit magam is próbáltam megfogalmazni. Emlékszel, azt mondtad, hogy egy teríték hiányzott a díszvacsorán? Esetleg azért, mert Mo Mo-te csuhát öltött magára, hogy elvegyüljön a szerzetesek között. Ha van neki itt egy bűntársa, ezt gond nélkül meg tudja oldani. A kolostor lakói főleg álarcban látták, vagy pedig kifestett arccal. Ha tényleg csuhába bújt, már

érthető, miért nem találjuk sehol és miért üres a szobája. És ha kihallgatta a beszélgetésemet az apáttal, bizony könnyen lehet, hogy el akar távolítani az útból.

– De azért megölni egy járásfőnököt nem kis vállalkozás! – jegyezte meg Tao Gan.

– Pontosan ezért tűnik Mo Mo-te a legvalószínűbb gyanúsítottnak. Nem hiszem, hogy bárki a kolostorban élők közül merne ilyet tenni. Mindenki tudja, hogy egy császári hivatalnok meggyilkolása mozgásba lendíti az egész közigazgatási gépezetet, és pillanatokon belül nyomozók, kormányügynökök, fegyveresek lepik el a kolostort, és a szó szoros értelmében minden téglát felforgatnak, hogy megtalálják az elkövetőt. De Mo Mo-te kívülálló, azon nyomban eltűnik, hogy megtette, amiért idejött, és mit sem érdekl, mi történik azután a kolostorral meg a lakóival.

Tao Gan egyetértően bólintott. Némi hallgatás után azt mondta:

– Egy másik lehetőséget is figyelembe kell vennünk, uram. Azt mondtad, hogy a díszvacsora közben érdeklődtél az előző apát haláláról. Nos, tegyük fel, hogy tényleg nincs itt rendben valami, mégsem olyan békésen ment el az öregember. Valaki, aki érintett ebben a bűntényben, mondjuk, hallotta a kérdéseidet. Ebben az esetben nem arra lehet számítani, hogy mindenáron megpróbálja megakadályozni az esetleges nyomozást?

– Ez lehetetlen! Több mint tíz ember volt jelen, amikor a régi apát meghalt. Világosan megmondtam az apátnak, nem hiszem, hogy... – A bíró hirtelen elhallgatott. Majd lassan így folytatta: – Igen, teljesen igazad van. Azt is mondtam, hogy az erőszak nyomait gyakorta még egy bebalzsamozott testen is fel lehet fedezni. Valaki hallhatta ezt, és arra a téves következtetésre jutott, hogy egy halottkémi vizsgálat lehetőségét fontolgatom. – Di bíró megint elhallgatott. Öklével az asztalra csapott. – Cungnak mindent el kell mondania nekem az apát haláláról – mormogta. – Hol van az az átkozott költő?

– Amikor eljöttem Kuan Laitól, még vígan iszogattak. Cung Li valószínűleg most is ott van. Az irodában este a színészek megkapták a járandóságukat, és ezek népek szeretnek sokáig fent maradni.

– Rendben, menjünk oda. – Miközben felállt, a bíró hozzátette: – Vagy a fejemre kapott ütéstől, vagy azért, mert utóbb kénytelen voltam néhány órát pihenni, teljesen elmúlt a náthám! Tiszta a fejem, és úgy érzem, nincs lázam. Te hogy vagy?

– Ó – felelte Tao Gan majdnem mosolyogva –, én jól vagyok. Sosem alszom sokat. Általában úgy töltöm az éjszakát, hogy elszundikálok néha, és ezen-azon töröm a fejemet.

Di bíró kíváncsi pillantással nézett az idősebb férfira, aki éppen fürgén elcsippentette a gyertya lángját. Az évek során, mióta Tao Gan a segédjeként dolgozott, a bíró nagyon megkedvelte a különös, bús férfit. Azon tűnődött, vajon min járhat az esze éjszakánként. Kinyitotta az ajtót.

Abban a pillanatban selyem suhogását hallotta. Sötét alak sietett végig a folyosón.

– Te figyelj a lépcsőnél! – kiáltotta oda Tao Gannak. Elindult a sarok felé, mert ott tűnt el az ismeretlen, aki az ajtónál hallgatózhatott.

Tao Gan a lépcsőhöz szaladt, s közben a köntöse ujjából előhúzott egy tekercs fekete fonalat. Kifeszítette az első lépcsőfok felett körülbelül harminc centivel, és ravaszul mosolyogva azt mormogta: –

Hát, hát. Ha a látogatónk erre fog rohanni, félek tőle, hatalmasat esik majd!

Amikor éppen odaerősítette a fonál két végét a korláthoz, visszaért a bíró.

– Minden hiába! – mondta keserűen. – Van egy keskeny lépcső az épület másik oldalán!

– Hogy nézett ki, uram?

– Csak egy pillanatra láttam, amikor kiléptem a szobádból. Villámgyorsan befordult a sarkon, és amikor odaértem, már nem volt sehol. De ugyanez a gonosztevő támadott meg!

– Honnan tudod, bíró úr? – kérdezte Tao Gan izgatottan.

– Ugyanolyan édeskés parfümillat maradt itt utána, mint amelyet azelőtt éreztem, hogy leütöttek – felelte a bíró. Megrángatta a

szakállát, és így folytatta dühösen: – Nagyon elegendem van már ebből a bújócskából. Gyorsan tennünk kell valamit, mert könnyen lehet, hogy ez a gazember mindent hallott, amiről beszéltünk. Most irány Kuan szobája. Ha Cung Li nincs ott, akkor azonnal elmegyünk Szun mesterhez, és felébresztem. Csapatot szervezünk, és átkutatjuk minden zugát ennek a kolostornak, és oda is bemegyünk, ahová a látogatóknak tilos belépniük! Gyere, Tao Gan!

Bementek a színészek öltözőjébe, de csak az igazgatót és Cung Lit találták ott. Az asztal telis-teli volt üres boroskancsókkal. Kuan elszundikált: hangosan hortyogott, hátradőlve a székében. Cung Li az asztal fölé görnyedt, és különféle ábrákat rajzolt a kifolyt borba. Felállt volna, amikor meglátta a belépő bírót, de az rászólt:

– Maradj ülve!

Leült a fiatalember melletti székre, és így folytatta nyersen:

– Jól figyelj rám! Megpróbáltak meggyilkolni, és nagyon is lehetséges, hogy ez összefügg azzal, hogy beszéltél nekem az előző apát haláláról. Elegendem van abból, hogy a sötétben kell tapogatóznom. Itt és most hallani akarok mindent, amit tudsz erről az ügyről. Beszélj!

Cung Li végigsimított az arcán. A bíró és segédjének váratlan érkezése, és a kemény szavak mintha kijózanították volna valamelyest. Rosszkedvűen nézett a bíróra, megköszöri a torkát, és bizonytalanul azt mondta:

– Különös történet, uram, tényleg nem tudom, hogy...

– Elég legyen már ebből! Ne kerüljessük a forró kását! – csattant fel Di bíró. Tao Ganhoz fordult: – Nézd meg, hogy ez a két iszákos hagyott-e valami kis bort a kancsókban, és tölts nekem egy kupával. Segít ébren maradni.

Cung Li sóvárgó pillantással nézett a serlegre, amelybe Tao Gan bort töltött, de a férfi semmi jelét nem adta, hogy őt is meg szeretné kínálni. A költő nagyot sóhajtott, és belekezdett:

– Tudnod kell, hogy atyám közeli barátja volt Nefrittükörnek, az előző apátnak. Gyakran ellátogatott a kolostorba, és rendszeresen

leveleztek. Az utolsó levelében az apát az írta, hogy nem bízik Igaz Bölcsességben, a jelenlegi apátban, aki akkor házfőnök volt. Nefrittükör bizonyos szabálytalanságokra utalt homályosan, azokkal a lányokkal kapcsolatban, akik azért jöttek ide, mert apácák...

– Miféle szabálytalanságokra? – vágott közbe a bíró.

– Nem fejezte ki magát világosan, uram. Úgy tűnik, arra gyanakodott: a szerzetesek ráveszik a lányokat, hogy vegyenek részt titkos szertartásokon, afféle vallásos orgiákon. És a jelek szerint azt gondolta, hogy a házfőnök összejátszik a szerzetesekkel. Azt is megírta, hogy a házfőnök titokban ördögfüvet termeszt a kert egyik félreeső sarkában. Nefrittükör ezért arra gyanakodott, hogy meg akar mérgezni valakit.

Di bíró az asztalra csapta a kupáját.

– Miért nem jelentették ezt a járásfőnökségen? – kérdezte mérgesen. – Hogyan végezzük el a kötelességünket, ha az emberek titkolóznak előttünk, vagy csak féligazságokat közölnek velünk?

– Apám rendkívül lelkiismeretes ember volt, bíró úr – felelte a költő bocsánatkérően. – Eszébe sem jutott volna hivatalos lépéseket tenni, amíg meg nem győződik a tényekről. Mivel az itteni látogatásai során Nefrittükör sosem utalt ezekre az ügyekre, s mivel az apát már elmúlt hetvenéves, számolt azzal a lehetőséggel, hogy talán képzelődik; néha nem volt teljesen tiszta az elméje. Édesapám azt gondolta, semmi teendő nincs, amíg Nefrittükör állításai nem nyernek igazolást. Kézzelfogható bizonyíték nélkül még Szun mesterrel sem akart konzultálni. Sajnos apám ekkor megbetegedett, és meghalt, mielőtt bármit is tehetett volna. De a halálos ágyán megkért, hogy jöjjenek ide, és próbálják meg diszkréten tájékozódni.

Cung Li mélyet sóhajtott, aztán folytatta:

– Apám halála után hónapokig el voltam foglalva azzal, hogy rendbe tegyem a család ügyeit. Tudod, én vagyok a legidősebb fiú. Aztán vita alakult ki egy tulajdonunkban lévő földterülettel kapcsolatban, és a pereskedés hónapokig elhúzódott. Így eltelt egy év, mire idejöhöttem, hogy megkezdjem a nyomozást. Most már két hete folytatom, de nem állíthatom, hogy előbbre jutottam volna.

Három lány halt meg itt, de mint ahogy azt egészen biztosan te is tudod, a halálesetekre természetes magyarázat van. A legapróbb jele sincs annak, hogy ezeket a fiatal nőket szentségtelen kísérletekre használták volna. Ami Nefrittükör halálát illeti, nagyon megnehezíti a munkámat, hogy a templomtól északra eső terület zárva van a látogatók előtt. Én pedig legfőképpen a kriptát szeretném megnézni, hogy megvizsgálhassam a papírokat, amelyeket a halott apát hátrahagyott. Végül úgy döntöttem, megpróbálok ráijeszteni az apátra. Abban reménykedtem, hogy ha bűnös, esetleg elárulja magát, vagy elővigyázatlan lépéseket tesz. Ezért született a vers az „ördögfűnek gyilkos virágáról”, és a két apátról. Bizonyára észrevetted, uram, hogy az apát nagyon mérges lett.

– Ahogy én is – jegyezte meg a bíró szárazon –, és az én lelkiismeretemet nem terheli egy apát meggyilkolása. Igaz Bölcsesség felháborodása nem jelent semmit. – Rövidke gondolkodás után így folytatta: – A díszvacsora közben röviden beszámolt nekem arról, hogyan halt meg az apát. Mondj el mindent, amit tudsz erről!

Cung Li vágyakozó pillantást vetett a boroskupára, amelyet Di bíró a kezében tartott.

– Adj neki egy serleggel! – mondta a bíró savanyú ábrázattal Tao Gannak. – Száraz a kanóc, valószínűleg olaj kell a lámpásba.

A költő hálásan megragadta a kupát, ledöntött egy hatalmas kortyot a torkán, azután pedig folytatta:

– Mivel Nefrittükör halálát csodaszerű eseménynek tartották, minden részletet feljegyezték, hogy bekerülhessenek a kolostor történetébe. Körülbelül egy évvel ezelőtt, a nyolcadik hold tizenhatodik napján Nefrittükör egész délelőtt a szobájában maradt. Egyedül volt, és vélhetően szent szövegeket olvasott, ahogy azt gyakorta tette délelőttönként. Az ebédlőben fogyasztotta el az ebédjét, Igaz Bölcsesség, Szun Ming és a többi szerzetes társaságában. Aztán Igaz Bölcsességgel visszatért a szobájába egy csésze teára. Nem sokkal később Igaz Bölcsesség kijött a szobájából, és közölte a folyosón álló két szerzetessel, hogy az apát festésnek szenteli a délutánt, a macskáját szeretné megörökíteni.

– Szun mester megmutatta nekem ezt a festményt – mondta Di bíró. – A templom oldalfolyosóján lóg a falon.

– Igen, uram. Az előző apát nagyon szerette a macskákat, és szívesen készített róluk festményeket. Igaz Bölcsesség visszament a templomba. A két szerzetes tudta, hogy az apát nem szereti, ha zavarják festés közben. Mivel aznap ők teljesítettek szolgálatot az apát lakrészében, ott maradtak az ajtaja előtt, hogy kéznél legyenek, ha szükség lenne rájuk. Körülbelül egy órán keresztül hallották, hogy az apát a kedvenc egyházi énekeit dúdolgatja, ahogy azt gyakorta csinálta festés közben, ha jól ment a munka. Aztán hangosan kezdett beszélni, mintha vitatkozna valakivel. Egyre jobban felemelte a hangját, a szerzetesek aggódni kezdtek, és bementek. Az apát a karosszékében ült, arcán izgatott kifejezés. A festmény ott feküdt az asztalán, majdnem befejezve. Utasította a szerzeteseket, hogy menjenek el Szun mesterért, a házfőnökért, az alamizsnás szerzetesért és a tizenkét legidősebb szerzetesért. Azt mondta, fontos közlendője van a számukra. Amikor mindannyian összegyűltek az apát előtt, ő jókedvűen elmosolyodott, és bejelentette, hogy az ég felfedte előtte a Tao igazságának egy új értelmét, és szeretné továbbadni nekik. Ölében a macskájával kihúzta magát a székében, aztán villogó szemekkel előadott egy különös, rejtélyes prédikációt, furcsa, nehezen érthető nyelven. Az egyik szerzetes lejegyezte. Később a szöveget kiadták, a főapát részletes jegyzeteivel együtt. A főapát értelmezte a homályos kifejezéseket, és bebizonyította, hogy a prédikáció mesteri összefoglalása a legmélyebb rejtélyeknek. A prédikációt és a kiegészítő jegyzeteket alapvető szöveggként használják ennek a tartománynak a kolostoraiban. Az apát több mint két órán keresztül beszélt – folytatta Cung Li. – Aztán váratlanul lehunyta a szemét, és hátradőlt a székében. Nehezebben kezdte szedni a levegőt, majd nem lélegzett többé. Meghalt. Az összes jelenlévőt mélyen megindította, ami történt. Ritka az ilyen tökéletes példa arra, hogy egy taoista békésen átemeli magát a következő világba. A fővárosban a főapát kijelentette, hogy Nefrittükör szent ember. A testét bebalzsamozták, aztán egy három napig tartó szertartás keretében, amelyen több ezer ember vett részt, eltemették

a kriptában. – Cung Li lassan a mondandója végére ért. – Láthatod, uram – mondta leverten –, többtucatnyi tanú igazolhatja, hogy az apát természetes halállal halt meg, és egyszer sem utalt arra, hogy Igaz Bölcsesség vagy bárki más fenyegetné az életét. Egyre inkább hajlamos vagyok azt hinni, hogy amikor az öregember megírta az utolsó levelét, nem volt teljesen tiszta az elméje. Mint már említettem, elmúlt már hetvenéves, és köztudomásúan néha-néha kicsit furcsán viselkedett.

Di bíró nem szólt semmit. Hosszú ideig csöndben maradt, és a pofaszakállát simogatta. Szinte teljes volt a csönd a szobában: csak az igazgató halk horkolását lehetett hallani. A bíró végül azt mondta:

– Nem szabad elfelejtenünk valamit. Az előző apát azt írta a levelében, hogy Igaz Bölcsesség meg akar mérgezni valakit ördögfűvel, vagyis nadragulyával. Az orvosi könyvek szerint ennek a méregnek a hatására az áldozat rendkívül felfokozott hangulatba kerül, mielőtt elveszítené az eszméletét és meghalna. Ebből a szempontból is vizsgálhatjuk az apát viselkedését az utolsó óráiban. Elképzelhető, hogy az apát az égből érkezett sugallatokkal hozta összefüggésbe az állapotát, és elfeledkezett minden gyanújáról Igaz Bölcsességgel kapcsolatban. Csak az mond ellent ennek az elméletnek, hogy az apát, mielőtt magához hívatta volna a többieket, hogy előadja utolsó prédikációját, nagyjából egy órán keresztül festette a képet a macskájáról. Rögtön utánajárunk ennek. Tudod, hogy lehet bejutni a kriptába, Cung?

– Láttam egy vázlatos térképet, amit az apám készített egyszer, bíró úr. Tudom az utat, de azt is tudom, hogy az odavezető folyosón az összes ajtó zárva van.

– A segédem majd megoldja ezt a problémát – felelte Di bíró, és felállt. – Kuan úrnak nem fogunk hiányozni, induljunk!

– Ki tudja, lehet, hogy megtaláljuk Mo Mo-tét vagy a félkarú nőt a kolostor lezárt részében – mondta Tao Gan reménykedve.

Felvette a lámpást a sarokban álló asztról, és mindannyian kimentek. Kuan még mindig békésen hortyogott.

TIZENHARMADIK FEJEZET

A kései órán a kolostor elhagyatottnak tűnt. Senkivel sem találkoztak a földszinten, ahogy a templomcsarnok fölötti lépcsőfordulón sem.

Di bíró gyorsan végigpillantott a raktárhelyiséghez vezető átjárón, de nem látott senkit.

Cung Li az ellenkező irányba vezette őket, a délnyugati sarokban lévő torony felé, ahol Szun Ming lakrésze volt. Megérkeztek egy kisebb előtérbe, innen nyílt a lépcsőforduló Szun Ming könyvtára előtt. Cung Li kitarta a jobbra lévő keskeny ajtót, és elindult lefelé a lépcsőn. Tágas térben találták magukat. A költő rámutatott egy gazdagon díszített, fafaragásos, magas szárnyas ajtóra.

– Ez az Iszonyat Házának bejárata – suttogta. – Az a nagy lakat igencsak komolynak látszik!

– Láttam már rosszabbat is – horkant fel Tao Gan. Köntöse bő ujjából előhúzta szerszámos erszényét, és munkához látott. Cung Li tartotta neki a lámpást.

– Állítólag hónapok óta nem nyitották ki az Iszonyat Házát – jegyezte meg a bíró. – Viszont egy szem por sincs a keresztfán.

– Tegnap kinyitották, uram – felelte a költő. – Helyre kellett hozni egy szobrot, mert megrágták a férgek.

– Tessék! – mondta Tao Gan elégedetten. Kinyitotta a lakatot, és leemelte a keresztfát. A bíró és Cung Li bement. Tao Gan is követte őket, aztán behúzta az ajtót. Cung Li a magasba emelte a lámpást, és Di bíró végigpillantott a kiállított darabokon. Hideg és nyirkos volt a levegő. Összehúzta magán a köntösét.

– Visszataszító egy kiállítás, mint mindig – mormogta.

– Apám azon a véleményen volt, hogy ezeket be kellene zárni – mondta Cung Li.

– Milyen igaza volt! – jegyezte meg a bíró epésen.

Tao Gan is körülnézett.

– Nincs ennek semmi értelme! – mondta szipákolva. – Az emberek így is, úgy is elkövetnek mindenféle galádságot, hiába ijesztgetik őket. Ilyennek születnek.

A jobb oldali falat papírtekercsek borították, rajtuk taoista szövegek a bűnről és a büntetésről. De bal oldalon végig embernagyságú szobrok álltak: azt ábrázolták, milyen kínok várnak a bűnös lelkekre a taoista pokolban. Hátborzongató ördögök fűrészelték ketté egy vonagló embert; vigyorgó koboldok forró vízben főztek egy férfit meg egy nőt. Valamivel arrébb bika- és lófejű ördögök nőket és férfiakat a hajuknál fogva vonszoltak a pokol domborművön, de hosszú szakállal és igazi hajjal ábrázolt fekete bírāja elé. A szobrok élénk színekben játszottak; Cung Li lámpásának fénye rávetült a démonok vigyorgó maszkjára és áldozataik szörnyűségesen eltorzult arcára.

A három férfi gyors léptekkel haladt tovább, közel húzódva a jobb falhoz, hogy minél távolabb legyenek a borzalmaktól. Di bíró szeme megakadt egy nőn: anyaszült meztelenül feszítették ki egy sziklára, s egy kék ördög a keblének nyomta a lándzsáját. Hosszú haja eltakarta az arcát. Kezét és lábát levágták, a megrepedezett gipsztestet láncok fonták körbe; szinte trágár leplezetlenséggel mutatkozott meg minden részlet. A következő jelenet még borzalmasabb volt. Két, ősi harcosnak öltözött ördög, véres páncélban baltával darabokra aprított egy meztelen nőt meg férfit egy hatalmas tönkön. A férfiből már alig maradt valami, de az arccal a tönkön fekvő nőnek éppen a karját csapták le.

Di bíró felgyorsította a lépteit, és komoran így szólt Tao Ganhoz:

– Meg fogom mondani az apátnak, hogy távolítsa el a nőket ábrázoló szobrokat. Ezek a jelenetek kellően visszataszítók, semmi szükség nincs meztelen nőket mutogatni. Ezeknek a kísérteties,

hatásvadász szobroknak nincs helyük egy hivatalosan elismert kolostorban.

A folyosó végén lévő ajtó nem volt zárva. Meredek lépcsőn ereszkedtek le, és egy nagy, négyszögletű szobába jutottak.

– Most az északnyugati torony első emeletén vagyunk – mondta Cung Li. – Ha jól emlékszem az alaprajzra, az az ajtó nyílik arra a lépcsőre, amelyik a kriptába vezet.

Tao Gan dolgozni kezdett a záron.

– Ezt már jó ideje nem nyitották ki – állapította meg. – Csupa rozsdá.

Eltartott egy darabig, mire a kattanó hang jelezte, hogy Tao Gan megbirkózott a zárral. Benyomta a súlyos ajtót. Kellemetlen szag szállt fel a lenti sötétségből.

Di bíró elvette a lámpást Cung Litől, és óvatosan elindult lefelé a keskeny, egyenetlen lépcsőn. Amikor harmincig ért a számolásban, a lépcső elfordult jobbra.

A bíró ismét harminc lépcsőfokot számolt, amelyet egyenesen a sziklából vájtak ki. A gyertya fényét az útját álló vasajtóra irányította, amelyen egy lakattal megerősített lánc lógott. A bíró a nyirkos falhoz simult, hogy helyet csináljon Tao Gannak.

Miután ösztövére segédje ezt a zárat is kinyitotta, és eltávolította a láncot, a bíró belépett. Szárnycsapások zaja hallatszott a sötétebből. A bíró gyorsan visszahúzódott. Apró fekete árny suhant el a feje fölött.

– Denevérek! – utálkozott a bíró. Újra bement, és a feje fölé emelte a lámpást. A két másik mögötte maradt. Némán szemlélték a lenyűgöző látványt.

A kicsi, nyolcszögletű kriptá közepén díszes faemelvény állt. Rajta trónolt egy emberi alak vörösre lakkozott, magas faragott széken. Teljesen fel volt öltöztetve: aranydíszítésű brokátköntös, vörös selyemstóla a vékony vállon. Az aranyosan csillogó főveg alól barna, aszott arc bámult rájuk. Különös szeme inkább összeszűkültséget tett. Az állon bozontos fehér szakáll lógott, az egyik tincs

kihullott. A bal kezét a stóla alá rejtették, a másik hosszú botot markolt karomszerű ujjaival.

A bíró meghajolt. Két társa követte a példáját.

Azután a bíró tett egy lépést előre, és a fal felé irányította a gyertya fényét. A simára csiszolt kőbe taoista szövegeket véstek, és a betűk mélyedéseit aranylólakkal töltötték ki. A hátsó falnál nagyméretű vörös bőrláda állt, rajta rézrakat. Más bútor nem volt, de a földet vastag szőnyeg borította, az aranybarna színű gyapjúba kékekkel taoista jelképeket szőttek. A levegő száraz volt, és hűvös.

Miközben megkerülték az emelvényt, újabb denevérek röpködtek a lámpás körül. Di bíró elhessegette őket.

– Vajon honnan jönnek? – kérdezte Cung Li fojtott hangon.

Di bíró a mennyezeten lévő két nyílásra mutatott.

– Szellőzőnyílások – mondta. – A két apátról szóló versed valótlanságot állít, mert itt nincsenek férgek. Denevérek viszont annál inkább. De valószínűleg úgysem találtál volna még egy szót, ami erre rímel.

– A macskák nem jó rím – dörmögte a költő.

– Majd mindjárt rátérünk a macskákra! A néhai apát jó néhányat lefestett. Nyisd ki azt a ládát, Tao Gan! Biztosan benne vannak a festményei meg a kéziratok. Nem látom, hol máshol helyezhették volna el őket.

Di bíró és Cung Li várt, amíg Tao Gan kinyitotta a lakatot. A láda tele volt papír- és selyemtekerccsel. Tao Gan kigöngyöltetett néhányat a legfelül lévők közül. Kettőt átadott a bírónak.

Di bíró és segítői átvizsgálják a kriptát

– Itt van még néhány kép a szürke macskáról, bíró úr.

Di bíró futólag a képekre pillantott. Az egyiken a macska egy gombolyaggal játszott a földön, a másikon a fűben feküdt és felemelt mancsával egy pillangó után kapkodott. A bíró hirtelen megmerevedett. Néhány pillanatig ott állt mozdulatlanul, és maga elé meredt. Aztán visszatette a két festményt a ládába.

– Csukd be a ládát – mondta feszülten –, nincs szükségem több bizonyítékra! Az előző apát valóban gyilkosság áldozata lett!

Tao Gan és Cung Li kérdezni szerettek volna, de a bíró rájuk ripakodott:

– Igyekeztek azzal a ládával! Most megyünk, és szembesítjük aljas tetteivel a bűnözőt!

Tao Gan gyorsan visszatette a tekerceket, lecsukta a ládát, és szaladt a bíró után. Di bíró vetett még egy pillantást a széken ülő alak arcára. Aztán meghajolt, és ment tovább a kijárat felé.

– Az apát lakrésze, ugye, a negyedik kapu feletti épületben van? – kérdezte Cung Litől, miközben kapaszkodtak fel a lépcsőn.

– Igen, uram! Ha visszamegyünk a nyugati toronyba, a kelet felé vezető átjárón egyenesen odajuthatunk.

– Vigyél oda. Tao Gao, te fuss vissza az Iszonyat Házán keresztül a templomba, és hozd el a festményt, amelyik ott lóg a falon az oldalfolyosón, az oltár fölött. Aztán ébressz fel egy szerzetestanoncot, és mondd meg neki, hogy vezessen az apáthoz a megszokott úton.

Csöndben lépkedtek fel a lépcsőn az északnyugati toronyba. Onnan Tao Gan egyenesen továbbment, Cung Li pedig a balra lévő sötét átjáróba vitte a bírót. A csukott zsalukon keresztül megint hallották a szél és az eső zaját. Ahogy azt is, hogy cserepek potyognak le és törnek darabokra a belső udvar kövezetén.

– Az erős szél lefújja a cserepet a tetőről – jegyezte meg a költő. – Ez már a vége a viharnek. Mindig erős széllel kezdődik, és azzal is fejeződik be.

A két férfi megállt egy masszívnak tűnő ajtó előtt. Zárva volt.

– Ha jól emlékszem az alaprajzra, bíró úr – mondta Cung Li –, ez az apát hálósobájának hátsó ajtaja.

Di bíró hangosan megverte az ajtót az öklével. Odanyomta a fülét a sima felülethez. Mintha mozgolódást hallott volna odabentről. Megismételte a kopogást. Végre fordult a kulcs a zárban, és az ajtó résnyire kinyílt. A lámpás fénye egy félelemtől eltorzult, elgyötört arcra esett.

TIZENNEGYEDIK FEJEZET

Amikor az apát felismerte a bírót, nagyon megkönnyebbült, feszült arcvonásai megenyhültek valamelyest. Azt kérdezte akadozva:

– Mi... minek... köszönhetem... a megtiszteltetést, hogy...

– Menjünk be! – vágott közbe a bíró nyersen. – Egy halasztást nem tűrő ügyről akarok beszélni veled.

Az apát keresztülvezette őket az egyszerűen bebútorozott hálósobán az abból nyíló kényelmes könyvtárszobába. Di bíró rögtön megérezte a fura, édeskés illatot. Az asztal mellett álló nagy, régi füstölő felől jött. Az apát intett a bírónak, hogy foglaljon helyett az íróasztal melletti magas háttámlájú karosszékben. Ő maga az íróasztal mögött ült le, majd Cung felé fordult, és az ablaknál álló székre mutatott. Többször is kinyitotta a száját, de a jelek szerint még nem érzett annyi erőt magában, hogy meg is szólaljon. Úgy tűnt, súlyos megrázkódtatás érte.

A bíró hátradőlt a kényelmes karosszékben. Az apát rángatózó arcát figyelte egy ideig, majd így szólt nyájasan:

– Ezer bocsánat, hogy ilyen későn zavarlak – vagy inkább ilyen kora reggel! Szerencsére még ébren találtalak. Látom, fel vagy öltözve. Vársz valakit?

– Nem... Elszundítottam a karosszékemben a hálósobában – felelte az apát erőtlenül mosolyogva. – Néhány óra múlva vezetnem kell a hajnali imádságot, és... úgy tűnt, nincs már értelme átöltözni. Miért a hátsó ajtón jöttél, bíró úr? Azt hittem, hogy...

– Mit? Talán azt, hogy a régi apát felkelt a sírjából? – kérdezte Di bíró halkán. Látván, hogy Igaz Bölcsesség szeméből páni félelem árad, hozzátette: – Nem tud felkelni, mert halott. Ezt határozottan állíthatom neked, mert most jövök a kriptából.

Az apátnak sikerült összeszednie magát. Felegyenesedett, és azt kérdezte éles hangon:

– Miért voltál a kriptában? Megmondtam, hogy ilyen-kor...

– Igen, valóban megmondtad – szakította félbe a bíró. – De szükségesnek ítéltem megvizsgálni a papírokat, amelyeket az elődöd hagyott hátra. Most, amíg még élénkek az emlékeim, szeretnék néhány részletet tisztázni a halálával kapcsolatban. Ezért törtem rád ezen a szokatlan órán. Próbáld meg felidézni az elődöd életének utolsó napját. Együtt ebédeltél vele az ebédlőben. Délelőtt nem találkoztál vele, igaz?

– Csak a hajnali imádság közben. Utána Nefrittükör visszavonult a szobájába – történetesen ebbe a könyvtárba. Ez mindig az apátok magánlakrészéhez tartozott a kolostorban.

– Értem – mondta Di bíró. Megfordult a székében, és a mögötte lévő falon nyíló három magas ablakra nézett. – Gondolom, ezek a belső udvarra néznek.

– Igen – felelt nyomban az apát. – Napközben nagyon világos ez a helyiség, ezért szerette az elődöm. Alkalmassá tette a festésre. Ez volt az egyetlen kikapcsolódása.

– Igen, valóban nagyon alkalmas – jegyezte meg a bíró. Rövidke gondolkodás után folytatta: – Jut eszembe, amikor a fogadószobában beszélgettünk, benyitott egy színész, és te megjegyzést tettél arra vonatkozóan, hogy mindig illetlenül viselkednek. Láttad, hogy ki az, mielőtt becsukta volna az ajtót?

Az apát megint feszengeni kezdett.

– Nem... illetve de. A kardozó harcos volt az, Mo Mo-te.

– Köszönöm. – Di bíró mereven nézte az íróasztal mögött ülő rémült férfit, s közben lassú mozdulatokkal simogatta a szakállát.

Egy ideig néma csöndben ültek. Cung Li türelmetlenül mocrogni kezdett a székén. Di bíró nem mozdult, figyelte, mekkora zajjal csapódnak neki az esőcseppek a zsalugáternek. Mintha alábbhagyott volna kicsit az eső.

Kopogtattak. Tao Gan jött be, hóna alatt egy tekerccsel. Miután odaadta a bírónak, ott maradt az ajtóban.

Di bíró kigöngyölte a festményt, és a vendéglátója elé tette az íróasztalra.

– Úgy tudom, ez Nefrittükör utolsó festménye.

– Így igaz. Ebéd után ittam vele itt egy csésze teát. Aztán elküldött, mondván, annak akarja szentelni a délutánt, hogy lefesti a macskáját. A szegény állat ott ült az ébenfa asztalon. Én azonnal távoztam, mert tudtam, hogy Nefrittükör szeret egyedül lenni munka közben. Azt még láttam, hogy szétterít maga előtt egy üres lapot, és...

A bíró hirtelen felpattant, és az öklével rácsapott az íróasztalra.

– Hazudsz! – kiáltotta.

Az apát összehúzta magát a székében. Kinyitotta a száját, de a bíró kiabálni kezdett:

– Nézd meg ezt a festményt, az utolsó munkáját annak a nagyszerű embernek, akit aljas módon meggyilkoltál! Ördögfüvet tettél a teájába ebéd után, itt, ebben a könyvtárban! – Az asztal fölé hajolt, és rámutatott a képre. – Azt akarod elhíttetni velem, hogy valaki ilyen finom részletességgel meg tud festeni egy képet egyetlen óra alatt? Nézd meg az állat szőrét, az asztal faragását – micsoda gondos, alapos munka! Legalább két órájába telt. Délelőtt csinálta, még az ebéd előtt. Amikor azt állítod, hogy a te távozásod után kezdett festeni, hazudsz!

– Ne merészelj ilyet mondani! – csattant fel az apát mérgesen. – Nefrittükör képzett, gyakorlott festő volt, és mindenki tudja, hogy nagyon gyorsan dolgozott. Nem fogok...

– Nem tudsz becsapni! – vágott vissza Di bíró. – Ez az állat, az áldozatod macskája megtette utolsó szolgálatát a gazdájának. A macska egyértelműen bizonyítja, hogy hazudsz. Tessék, nézd meg a szemét! Nem látod, hogy tág a pupillája? Ha a festmény délben készült volna, nyáron, ebben a világos szobában, a pupillája csak egy keskeny rés lenne!

Remegés rázta meg az apát vékony testét. Elkerekedett szemmel bámult az előtte lévő festményre. Aztán végigsimított az arcán. Felnézett a bíró lángoló szemébe, és azt mondta színtelen hangon:

– Nyilatkozatot akarok tenni Szun Ming mester jelenlétében.

– Ahogy óhajtod – felelte Di bíró hűvösen. Összetekerte a festményt, és a köntöse zsebébe tette. Az apát levezette őket egy széles lépcsőn. Az aljánál ugyanazon a színtelen hangon ismét megszólalt:

– Vége a viharoknak. Keresztülvághatunk az udvaron.

A négy férfi átgyalogolt a törött cserepekkel teli, nedves, üres belső udvaron. Di bíró ment elől az apáttal, Tao Gan és Cung Li pedig szorosan a nyomukban.

Az apát a templomtól nyugatra lévő épület felé tartott. Kitárta az udvar sarkában lévő ajtót, és beléptek az ebédlő külső bejáratához vezető keskeny átjáróba. Amikor elindultak a délnyugati toronyba vezető csigalépcsőn, megszólalt egy mély hang:

– Mit csináltok itt az éjszaka közepén?

Szun Ming állt ott, kezében égő lámpással.

Di bíró válaszolt komoly hangon:

– Az apát nyilatkozatot kíván tenni, uram. Kifejezte abbéli óhaját is, hogy a te jelenlétedben.

Szun mester felemelte a lámpást, és elképedve nézett az apátra. Így szólt hozzá:

– Gyere fel a könyvtáramba, barátom, ez a huzatos hely nem alkalmas nyilatkozattételre. – A bíróhoz fordulva megkérdezte: – Annak a két embernek a jelenléte is szükséges?

– Attól tartok, hogy igen, uram. Fontos tanúk.

– Akkor inkább hozd te a lámpást – mondta Szun, és odaadta a lámpást a bírónak. – Mivel ismerem az utat, majd vezetek benneteket.

Elindult felfelé a lépcsőn, utána az apát Di bíróval, Tao Gan meg Cung rögtön utánuk. A bíró úgy érezte, mintha ólomból lenne a lába.

Úgy tűnt, sosem lesz vége a lépcsőnek.

Végre felértek a tetejére. Di bíró felemelte a lámpást, és látta, hogy Szun Ming a könyvtára előtti lépcsőfordulóra lép. Az apát követte. Amikor Di bíró feje egy vonalba ért a lépcsőfordulóval, hallotta, hogy Szun azt mondja:

– Figyelj, hová lépsz! – Váratlanul felkiáltott: – Vigyázz, barátom!

Ugyanabban a pillanatban rekedtes üvöltés hallatszott. Aztán borzalmas puffanás odalent a sötét mélységből.

TIZENÖTÖDIK FEJEZET

Di bíró azonnal fellépett a lépcsőfordulóra, s közben magasra tartotta a lámpást. Szun Ming megragadta a karját, és halálsápadtan bámult rá.

– Az a szerencsétlen fickó a korlátért nyúlt – mondta reszelős hangon –, de ott nincs korlát!

Elengedte Di bíró karját, és letörülte a verítéket az arcáról.

– Fuss le, és nézd meg! – utasította a bíró Tao Gant. Szun Mingnek pedig azt mondta: – Biztosan nem élte túl. Menjünk be, uram.

A két férfi belépett a könyvtárba. A költő Tao Gan után ment.

– Szegény nyomorult! – mondta Szun, miközben helyet foglalt az íróasztala mögött. – Mi ez az egész, Di?

Di bíró vele szemben ült le. A lába remegett a kimerültségtől. Elővette az összetekert festményt, és az íróasztalra tette. Aztán beszélni kezdett:

– Elmenteni a kriptába, uram, és megnéztem néhány festményt, amelyet Nefrittükör apát készített a macskájáról. Feltűnt, milyen alapos részletességgel festett. Az egyik képen a macska pupillája csak résnyi, így a festmény bizonyosan délben készült. Aztán eszembe jutott, hogy az utolsó festményén, amit mutattál a templomban, a macska pupillája egészen tág. Ez egyértelműen bizonyítja, hogy a festmény délelőtt készült, és nem délben, ahogy azt Igaz Bölcsesség mindig is állította.

Kigöngyölte a képet, és rámutatott a macska szemére.

– Nem tudom, mire akarsz kilyukadni, Di! – mondta Szun ingerülten. – Mi köze van ennek Nefrittükör halálához? Én magam is ott voltam, és elmondhatom, hogy békében ment el, nem...

– Engedd meg, kérlek – vágott közbe tisztelettudón Di bíró –, hogy megmagyarázzam. – Beszámolt arról, hogy az előző apát a Cung doktornak írt levelében említést tett a nadragulyáról; elmondta azt is, hogy az ördögfűmérgezés olyan tüneteket okoz, amelyek egybevágnak az apát különös viselkedésével az utolsó óráiban. Végül azt mondta kissé elfogódottan: – Ha nem haragszol meg ezért, uram, többször feltűnt már nekem, hogy a taoista szövegek nyelvezete meglehetősen homályos és kétértelmű. Könnyen elképzelhető, hogy az apát utolsó prédikációja valójában az emlékeiben élő különböző vallási szövegek zavaros egyvelege volt. Csak a főapát magyarázó jegyzeteivel nyert értelmet. Feltételezem, hogy kiválasztott néhány misztikus fogalmat az apát prédikációjából, és értelmes vita tárgyává tette azokat, vagy... – Elhallgatott, és aggó pillantással nézett Szunra.

De Szun mester nagyon meghökkent, kísérletet sem tett, hogy védelmébe vegye a taoista szövegeket. Csak ült a székén, és lassan csóválta nagy fejét. A bíró folytatta:

– Igaz Bölcsesség nagy adag mérget tett Nefrittükör teájába, amikor ebéd után együtt teáztak a könyvtárszobában. A festmény már majdnem kész volt akkor. Az apát egész délelőtt azon dolgozott, először a macskát festette meg, aztán a háttérrel és a részletekkel. Már csak a bambuszlevelek voltak hátra, amikor az ebéd miatt félbeszakította a munkát. Miután az apát ivott a mérgezett teából, Igaz Bölcsesség távozott, és közölte az odakint várakozó két szerzetessel, hogy nem szabad zavarni Nefrittükört, mert mindjárt festeni kezd. A mérgezés hatására az apát hamarosan felfokozott idegállapotba került, taoista énekeket dúdolt, aztán beszélni kezdett magában. Aligha kétséges, hogy azt hitte: égi ihletet kap. Eszébe sem jutott, hogy megmérgezték. Nyilván emlékszel rá, uram, egy szóval sem utalt rá, hogy az lenne az utolsó prédikációja, és azt sem mondta, hogy a prédikáció után távozni kíván ebből a világból. Miért is mondott volna ilyet? Hiszen ő csak továbbítani akarta a követőinek az égből érkezett bölcsességeket. Utána hátradőlt a székében, mert pihenni szeretett volna egy kicsit a hosszú beszéd után. De aztán jobblétre szenderült – boldog emberként.

– Te jóságos ég! – kiáltott fel Szun. – Biztosan igazad van, Di! De miért ölte meg Nefrittükört az a bolond? És miért ragaszkodott hozzá, hogy előttem tegyen vallomást?

– Azt hiszem – felelte Di bíró –, Igaz Bölcsesség aljas bűnöket követett el, és attól félt, hogy ez az apát tudomására jutott, aki arra készül, hogy leleplezze. Nefrittükör azt írta utolsó levelében Cung doktornak, hogy arra gyanakszik: erkölcstelen cselekedetekre kényszerítik azokat a lányokat, akik azért jönnek ide, mert apácaként kívánnak élni. Ha ez kiderül, Igaz Bölcsességnek vége.

Szun mester fáradtan a szeméhez emelte a kezét.

– Erkölcstelen cselekedetek – mormogta. – Az a bolond biztosan fekete mágiával foglalkozott, és a szertartásokon nők voltak a partnereik. Magasságos ég, én is felelős vagyok, Di! Nem lett volna szabad állandóan bezárkóznom a könyvtárba. Miért nem figyeltem oda, mi folyik itt? És bizonyos értelemben Nefrittükör is bűnös. Miért nem beszélt nekem egyszer sem a gyanújáról? Fogalmam sem volt róla, hogy...

Elhallgatott. Di bíró folytatta:

– Azt hiszem, Igaz Bölcsesség és egy gonosztevő, aki most Mo Mo-tének hívja magát, felelős a három lány haláláért. Kényszerítették őket, hogy vegyenek részt a szörnyűséges titkos szertartásokon, ahogy a többiek is, akik a néhai apát halála előtt érkeztek ide. Mo Mo-te most újra eljött ebbe a kolostorba, ezúttal Kuan szintársulatának tagjaként. Valószínűleg megfenyegette az apátot, és zsarolni próbálta; észrevettem, hogy az apát félt Mo Mo-tétől. Ez a körülmény, illetve Cung Li nyilvánosan elhangzott célzásai arra vonatkozóan, hogy az apátot ördögfü mérgével ölték meg, a kétségbeesésbe taszították Igaz Bölcsességet. Amikor a díszvacsora végén látta, hogy Cung Livel beszélgetek, s amikor nyomban ezután közöltem vele, hogy le akarok menni a kriptába, arra gondolhatott, hogy nyomozást készülok indítani. Egészen eszelőssé vált, és megpróbált megölni. Hátulról hatalmas ütést mért a fejemre, de még mielőtt elvesztettem volna az eszméletemet, megéreztem egy illatot – és a szobájában pontosan ilyen illatú füstölőt égetett. Normális

körülmények között az ember nem érezte a közelében, de amikor felemelte a karját, hogy leüssön, a köntöse redőiből kiáradt az illat. Később kihallgatta a beszélgetésemet a segédemmel, és amikor elmenekült, megint éreztem ezt a jellegzetes illatot. Azt hiszem, teljesen elvesztette a fejét.

Szun mester leverten bólogatott. Egy kis idő elteltével megkérdezte:

– De miért ragaszkodott hozzá, hogy előttem tegyen nyilatkozatot? Ha azt hitte, hogy kiállok mellette, akkor még annál is ostobább volt, mint hittem!

– Mielőtt válaszolnék erre, uram – mondta Di bíró –, szeretnék kérdezni valamit. Igaz Bölcsesség tudott róla, hogy a korlát egy darabja hiányzik a lépcsőfordulónál?

– Hát persze! – válaszolta Szun. – Én magam mondtam neki, hogy meg akarom javíttatni. Lelkiismeretes ember volt, ezt el kell ismerni.

– Ebben az esetben – jelentette ki Di bíró komoly arccal –, azt kell mondanom, hogy Igaz Bölcsesség öngyilkos lett.

– Badarság! Én magam láttam, hogy nyúl a korlát felé!

– Mindkettőnket bolonddá tett – állította a bíró. – Ne felejtse el, nem tudhatta, hogy ott leszel a lépcső aljánál. Azt hihette, hogy a könyvtárban vagy. Nem akart találkozni veled, pláne nem nyilatkozatot tenni. Csak fel akart jönni ide, mert tudta, hogy nincs tovább, és azt is tudta, hogy a lépcsőforduló a legalkalmasabb hely arra, hogy végezzen magával, mielőtt letartóztatom. Úgy tett, mintha baleset lenne, hogy megőrizze a jó hírét, és valószínűleg a családjára is gondolt. Most már sohasem tudhatjuk meg teljes bizonyossággal, milyen szerepe volt abban, ami történt a kolostorban. A te váratlan megjelenésed lényegében nem változtatott a tervén.

Ekkor belépett az ajtón Tao Gan és Cung Li.

– Kitérte a nyakát, uram – jelentette be a bíró segédje. – Egész biztosan nyomban meghalt. Szóltam a házfőnöknek, most viszik át a holttestet a templom oldalfolyosójára, hogy felravatalozzák a

hivatalos temetésig. Azt mondtam, hogy baleset történt. – Szun mester felé fordult: – A házfőnök beszélni szeretne veled, uram.

Di bíró felállt. Így szólt Szunhoz:

– Egyelőre maradjunk a baleset elméleténél. Lennél szíves megbeszélni a szükséges lépéseket a házfőnökkel? Gondolom, a lehető leghamarabb értesíteni kell a főapátot a fővárosban.

– Holnap reggel első dolgunk lesz futárt küldeni hozzá – válaszolta Szun. – Továbbá gondoskodnunk kell róla, hogy az utódlás a főapát úr akarata szerint történjen. Addig a házfőnök veheti át az ügyek irányítását.

– Bízom benne, hogy leszel olyan kedves, és holnap reggel majd segítesz elkészíteni a hivatalos jelentést – mondta a bíró. – A macskáról készült festményt itt hagyom, fontos bizonyíték.

Szun Ming bólintott. Fürkész tekintettel nézett a bíróra.

– Most menj, és aludj néhány órát, Di. Nem egészséges a színed.

– Még le kell tartóztatnom Mo Mo-tét, uram – válaszolta a bíró kedvetlenül. – Meg vagyok győződve róla, hogy ő az igazi bűnöző, bűne nagyobb, mint az apaté. Mo Mo-te vallomásától függ, hogy a jelentésben az apát halálát öngyilkossággként vagy végzetes kimenetelű balesetként határozzuk-e meg. És most, hogy az apát halott, Mo Mo-te az egyetlen ember, aki el tudja mondani nekünk, mi történt pontosan a három lánnyal.

– Hogy néz ki ez a fickó? – kérdezte Szun. – Azt mondd, színész? Az utolsó jelenetet kivéve az egész misztériumjátékot végignéztem.

– Mo Mo-te végig színpadon volt, ő játszotta a halál szellemét. De nem láthattad az arcát, uram, mert hatalmas faálarcot viselt. Én az utolsó jelenetben láttam, amikor kardozó harcosként lépett fel, de ki volt festve az arca. Az a gyanúm, hogy most szerzetesnek van öltözve. Magas, széles vállú ember, és általában elég morózusnak tűnik.

– Mint a legtöbb szerzetes – morogta Szun. – Gondolom, az étrendjük miatt. Hogy akarod megtalálni, Di?

– Ezt még ki kell gondolnom, uram – felelte Di bíró szomorúan mosolyogva. – Mo Mo-te vallomása nélkül nem tudom lezárni ezt az ügyet.

Mélyen meghajolt Szun mester előtt, és elindult kifelé. Amikor az ajtóhoz ért Tao Gannal és Cung Livel, belépett a házfőnök. Idegesebbnek tűnt, mint valaha.

TIZENHATODIK FEJEZET

Amikor a három férfi belépett a templomcsarnokba, az alamizsnás szerzetes fojtott hangon beszélt néhány szerzeteshez. Meglátta Di bírót, és nyomban elébe ment, majd csöndben az oldalfolyosóra vezette.

Az apát felravatalozott holttestét aranyszínű taoista jelképekkel díszített vörös brokátkendővel takarták le. A bíró felemelte a végét. Megnézte a halott mozdulatlan arcát. Amikor leengedte a kendőt, az alamizsnás szerzetes azt suttogta:

– Négy szerzetes fog imádkozni mellette egész éjszaka, bíró úr. A házfőnök valószínűleg néhány órán belül, a reggeli imádság közben jelenti be a halálát.

Di bíró kifejezte együttérzését, aztán visszament az előcsarnokba, ahol Tao Gan és Cung Li várt rá. A költő azt kérdezte félszegen:

– Meghívhatlak benneteket egy csésze teára a szobámba?

– Nem vagyok hajlandó több lépcsőt megmászni – jelentette ki a bíró határozottan. – Szólj az egyik szerzetesnek, hogy hozzon egy nagy kanna teát abba a szobába!

Azonnal be is ment az előcsarnok túlsó végéből nyíló parányi helyiségbe. Minden jel arra utalt, hogy fogadószobaként használják. Di bíró helyet foglalt a szantálfából faragott gyönyörű íróasztalnál. Intett Tao Gannak, hogy üljön le vele szemben. A bíró a taoista halhatatlanokról készült megsárgult festményeket tanulmányozta csöndben, amelyek a falon lógtak pazar keretekben. A fölöttük lévő keskeny nyíláson homályosan látta a gyéren megvilágított templomcsarnok oltárán álló díszes szobrokat.

Bejött Cung Li, a kezében egy nagy teáskannával, és telitöltött három csészét. A bíró szólt neki, hogy ő is üljön le.

Miközben a teát kortyolgatták, az oldalfolyosóról kiszűrődő monoton kántálást hallgatták. Az apát ravatalánál a szerzetesek imádkoztak a halottért.

Di bíró meg sem mozdult, hátradőlve, ernyedten ült a székében. Rettentően kimerült. Lába és háta tompán sajgott, fejében furcsa ürességet érzett. Megpróbálta gondolatban áttekinteni az előző apát meggyilkolásához és az Igaz Bölcsesség öngyilkosságához vezető körülményeket. Volt egy olyan homályos érzése, hogy néhány részletet még tisztázni kell; hogy vannak bizonyos tények, amelyeket ha helyesen tud értelmezni, sikerülne teljes képet alkotnia Mo Mo-téről. De zsibbadt aggyal képtelen volt világosan gondolkodni. Mo Mo-te sisakja jelent meg előtte újra és újra. Határozott érzése volt, hogy valami nincs rendjén azzal a sisakkal. Összezavarodtak a gondolatai, és hirtelen azt érezte, hogy a szerzetesek monoton kántálása pillanatokon belül álomba ringatja.

Elnyomott egy ásítást, és némi erőfeszítéssel kihúzta magát ültében. Rákönyökölt az asztalra, és két társára nézett. Tao Gan sovány arca éppen olyan szenttelen volt, mint máskor. Cung Li rettentő fáradtnak tűnt, arca megnyúlt. A bíró megállapította magában, hogy a kimerültség talán legyűrte a szemtelenséget, Cung Li már nem viselkedik pimasz módon, és valójában nem is olyan elviselhetetlen fiatalember. Di bíró felhörpintette az utolsó csepp teát is a csészéből, és így szólt a költőhöz:

– Most, hogy végrehajtottad néhai atyád utasítását, Cung Li, az volna a legbölcsebb, ha elmélyülten tanulmányozni kezdenéd a konfucianizmus klasszikusait, hogy felkészülj az irodalomvizsgádra. Nagyszerű édesapád méltó fia lehetsz. – Kedvetlenül nézett a fiatalemberre, aztán feltolta a füvegét a homlokából, és élénk hangon folytatta: – Most meg kell beszélnünk, hogyan tudjuk megtalálni Mo Mo-tét, illetve hogyan tudjuk megmenteni az utolsó áldozatát. El kell mondania, hová rejtette a félkarú nőt, és kicsoda ő.

– A félkarú nőt? – kérdezte Cung Li meglepetten.

– Igen – felelte Di bíró, éles pillantással nézve a fiatalemberre. – Láttál itt félkarú nőt?

Cung Li a fejét rázta.

– Nem, uram. Több mint két hete vagyok itt, de még csak nem is hallottam félkarú nőről. Hacsak – tette hozzá mosolyogva – nem arra a szoborra gondolsz az Iszonyat Házában, uram.

– Szoborra? – kérdezte Di bíró. Most rajta volt a sor, hogy meglepődjön.

– Igen, az, amelyikre láncokat tekertek. A bal karját megették a férgek, és leesett. De azt kell mondanom, hogy gyorsan megjavították. – A bíró feszült, merev pillantással nézett rá. – Az a meztelen nő – folytatta Cung Li –, akire a kék ördög támad lándzsával. Hallottam, amikor említetted Tao Gannak, hogy...

Di bíró ököllel az asztalra csapott.

– Te ostoba idióta! – kiabálta. – Miért nem mondtad ezt korábban?

– Azt hittem, hogy... amikor bementünk az Iszonyat Házába, említettem, hogy helyrehozzák a szobrot.

A bíró felpattant, és kezébe kapta a lámpást.

– Azonnal kövessetek! – kiabálta, és kirohant a szobából.

Úgy tűnt, teljesen elfeledkezett a fáradtságról. Kettesével szedve a lépcsőfokokat, felszaladt a templom fölötti lépcsőfordulóra. Tao Gan és Cung Li alig tudták tartani az iramot.

Di bíró zihálva átvezette őket a nyugati átjárón a toronyhoz, majd lefutott az Iszonyat Házának bejáratához. Berúgta az ajtót, aztán berohant. Megállt a kék ördög és a sziklára kifeszített meztelen nő előtt.

– Nézzétek, vérzik – mormogta.

Tao Gan és Cung Li döbbenetben bámult a vércsíkra, amely a lándzsa ejtette sebtől indult a nő keblén, és végigfolyt a megkeményedett festéken.

Di bíró odahajolt hozzá, és kisöpörte a haját az arcából.

– Fehér Rózsa! – mondta Cung Li elakadó lélegzettel. – Megölték!

– Nem – jelentette ki Di bíró. – Nézzétek, az ujjai rángatóznak.

A testet vékony réteg mézsfesték borította, de a kezét és a lábfejét feketére festették. A felületes szemlélő észre sem vette volna a sötétben.

A lány szemhéja megremegett. Fehér Rózsa fájdalomtól és félelemtől elgyötörve nézett rájuk, aztán a kékes szemhéj rögtön le is csukódott. Arcán keresztben bórszíz húzódott: nemcsak a szája volt kipeckelve, de a fejét is szorosan a falhoz rögzítették.

Cung Li kinyújtotta a kezét, hogy kivegye a szájpecket, de Di bíró durván félrelökte a költőt.

– Hozzá ne nyúlj! Lehet, hogy csak nagyobb bajt csinálnál, mint amekkora már van. Hagyd ezt ránk!

Tao Gan leoldotta a láncot a lány derekáról, karjáról és lábáról. Azt mondta:

– A vasak csak arra vannak, hogy elrejtsék a végtagjait leszorító pántokat, uram! – A fémhorgokra mutatott a lány bokája, combja, felső és alsó karja körül. Aztán gyorsan elővette köntöse ujjából a szerszámos erszényét.

– Várj! – parancsolta Di bíró.

Tüzetesen megvizsgálta a lándzsa hegyét. Azután óvatosan lenyomta körülötte a bőrt, amíg a hegy ki nem szabadult. A vér kifröccsent a lány testét borító mézsfestékre. Úgy tűnt, a sérülés nem súlyos, csak felszíni. Erős kezével a bíró meghajlította a lándzsát, hogy a hegye ne a lány teste felé álljon, aztán egy gyors mozdulattal elroppantotta a nyelét. A faördög keze eltört, és leesett a földre.

– Most láss munkához! – utasította Tao Gant, a lány lábára mutatva. – Adj egy fogót!

Miközben Tao Gan kilazította a lány lábát leszorító pántokat, a bíró megpróbálta eltávolítani a szájpecket. Miután kihúzta a falból a szíz két végét rögzítő szögeket, kivette a rongydarabot a lány szájából, aztán rendkívüli óvatossággal dolgozni kezdett a lány karjára szorított pánton, amely mélyen belevágott a húsába.

– Elsőrendű szakmunka – mormogta Tao Gan elismerően és irigykedve. A lány jobb combja köré fonódó pántot próbálta meglazítani.

Cung Li a kezébe temette az arcát. Görcsös zokogás rázta a testét. A bíró rárivallt:

– Gyere ide! Tartsd a fejét és a vállát!

A fiatalember a karjával átfogta a lány vállát, és megtartotta az erőtlen testet, miközben Di bíró segített Tao Gannak eltávolítani az utolsó pántot, amely a jobb kart fogta körbe. A három férfi leemelte a lányt a szikláról, és ráfektetten egy szőnyegre. Di bíró levette a nyaksálját, és a lány derekára tekerte. Cung Li leguggolt Fehér Rózsa mellé, az arcát simogatta, és becézgette. De a lány nem volt eszméleténél.

Di bíró és Tao Gan kihúzott egy-egy lándzsát a valamivel távolabb lévő két ördög kezéből. Egymás mellé fektették a lándzsákat a földre. Tao Gan kibújt a köntöséből, a két lándzsa nyeléhez erősítette. Az így összeszerelt kezdetleges hordágyra fektették a lányt. Tao Gan és Cung Li megragadta a lándzsák végeit.

– Vigyétek Ting kisasszony szobájába! – hangzott Di bíró utasítása.

TIZENHETEDIK FEJEZET

Di bírónak sokáig kellett kopogtatnia, míg Ting kisasszony végre ajtót nyitott. Csak egy vékony hálóruga volt rajta. Álmosan végigmérte a bírót, és azt mondta:

– Akár a férjem is lehetnél, olyan gyakran jársz a szobámba!

– Maradj csöndben, és állj félre az utamból! – mordult rá a bíró gorombán. Ting kisasszony hátralépett, és elképedve bámult a két férfira és a hordágyra. Miközben az eszméletlen lányt letették az ágyra, Di bíró kiadta a parancsot:

– Tegyéél a tűzre, csinálj meleget! Főzz egy kanna forró teát, és bírd rá, hogy igyon minél többet! Egy hideg és nyirkos helyiségben volt meztelenül órákon keresztül, és lehetséges, hogy nagyon súlyosan meghűlt. Továbbá a festék, ami, ha jól látom, egyszerű mészfesték, kimarhatta a bőrét. Mosd le minél hamarabb egy forró vízbe áztatott törülközővel. Légy óvatos, a keblén lévő sérülés csak felszíni ugyan, de a zúzódások a karján és a lábán esetleg súlyosabbak, mint amilyennek látszanak. Nézd meg, hogy nem sérült-e meg a háta is. Légtornász vagy, tudod, mi a teendő a megrándult izommal, a kifecamodott csonttal, nem igaz?

Ting kisasszony bólintott. Szánakozó pillantást vetett a mozdulatlanul fekvő lányra.

– Most hozok orvosságot és kötszert – tette hozzá a bíró. – Ez a két férfi őrt áll az ajtó előtt. Láss munkához!

Ting kisasszony nem tett fel kérdéseket, hanem nyomban fogott egy bambuszlegyezőt, hogy felélessze a tüzet. Di bíró kiment a szobából a segédjével és Cung Livel.

– Szóljatok Kang úrnak – mondta. – Ha Mo Mo-te felbukkana, azonnal tartóztasd le, Tao Gan! És ne bánj vele kesztyűs kézzel!

Felrohant a lépcsőn a második emeleten lévő saját lakrészébe.

Bekopogott, hogy felébressze a szolgálólányokat. Miután ajtót nyitottak, bement a hálósobába, ahol csak két gyertya pislákol. Az ágyfüggöny el volt húzva, s így a bíró látta, hogy feleségei egymáshoz bújva, békésen alszanak a hímzett paplan alatt.

Lábujjhegyen odament az orvosságos szekrényhez, és addig kutatott a fiókokban, amíg meg nem találta a kötszeres dobozt, meg a porokat és gyógykenőcsöket. Amikor megfordult, látta, hogy az első felesége felébredt. Az asszony felült az ágyban. Összehúzta magán a hálóruháját, és álmos szemmel nézett a férjére.

Di bíró megnyugtatón rámosolygott, aztán kiment a szobából.

Ting kisasszony ajtaja előtt Tao Gan jelentette, hogy Kang I-te szobája üres, és a medve sincs ott. A folyosón sem láttak senkit.

– Menj Pao asszony szobájába – utasította a segédjét Di bíró –, és hozd ide.

– Ki volt az az aljas gazember, aki megkínozta Fehér Rózsát, bíró úr? – kérdezte Tao Gan feszülten. Arcát eltorzította a düh és az aggodalom.

– Hamarosan megtudjuk! – felelte a bíró kurtán.

Tao Gan visszajött.

– Pao asszony szobájának ajtaja zárva van – közölte. Felfeszítette az ajtót, de nem volt senki odabent. Csak néhány ruhadarabot talált, mind Fehér Rózsáé. Pao asszony csomagjai sem voltak ott, és jól láthatóan egyik ágyban sem aludtak.

Di bíró nem szólt semmit. Hátratett kézzel járkálni kezdett a folyosón.

Hosszú idő telt el, mire Ting kisasszony kinyitotta az ajtót, és intett a bírónak.

– Majd szólok, ha kész vagyok – mondta Di bíró a két férfinak, és bement a lány után.

Odalépett az ágyhoz. Ting kisasszony felemelte a takarót. Miközben tartotta a gyertyát, Di bíró megvizsgálta a sérüléseket a

fehér testen. A lány eszméletlen volt, de amikor a bíró megérintette a pántok okozta mély vágásokat, megrándult az ajka. Di bíró kiegyenesedett, és előhúzott egy dobozkát a köntöse ujjából.

– Oldd fel a tartalmát egy csésze forró teában – rendelkezett. – Csillapítja a fájdalmat.

Tovább vizsgálta a lány testét. Még mindig kissé hevesen vert a szíve, de a bíró úgy gondolta, nincs belső sérülése. A lány szűz volt, és a bal halántékán lévő kék folttól eltekintve, semmi jele nem látszott, hogy megverték volna. Di bíró gyógykenőccsel bekente, majd olajos flastrommal leragasztotta a zúzódásokat. Elégedetten látta, hogy Ting kisasszony tojásártyát tett a szúrt sebre. Betakarta a lányt. A magával hozott másik dobozból csipetnyi port tett az orrlyukába.

Ting kisasszony odanyújtotta Di bírónak a csészét, benne a teában feloldott orvossággal. A bíró intett neki, mire ő megemelte Fehér Rózsa fejét. A lány prüszkölt, és kinyitotta a szemét. A bíró megitta vele az orvosságot, aztán hagyta visszafeküdni. A lány elkerekedett szemmel, értetlenül bámult rá.

– Hívd ide a két férfit! – utasította Ting kisasszonyt a bíró. – Fehér Rózsa hamarosan tud majd beszélni, és szükségem lesz rájuk mint tanúkra.

– Az állapota nem... nagyon súlyos? – kérdezte Ting kisasszony aggódva.

– Nem olyan vészes – felelte Di bíró. Rámosolygott a lányra, és megveregette a vállát. – Nagyon ügyes voltál. Most hívd azt a két fickót!

Miután Tao Gan és Cung Li bejött, a bíró így szólt halkán Fehér Rózsához:

– Most már biztonságban vagy, kedvesem. Mindjárt alhatsz egy nagyot.

Nem tetszett neki, hogy a lány furcsa, merev pillantással néz rá. – Beszélj hozzá! – utasította Cung Lit.

Cung Li a lány fölé hajolt, és halkán a nevéen szólította. Amaz mintha megértette volna. Ránézett a fiatalemberre, és azt kérdezte

alig hallható hangon:

– Mi történt? Rémálmom volt?

Di bíró ellentmondást nem tűrően intett Cung Linak. A költő letérdelt az ágy mellé, megfogta a lány kezét, és finoman simogatni kezdte.

– Bármi történt is – próbálta nyugtatni a lányt Di bíró –, már vége.

– De még mindig itt látok mindent magam előtt! – tört ki a lányból. – Azok a szörnyűséges, rémisztő arcok!

– Mondj el mindent! – bátorította a bíró. – Tudod, hogy van ez a rossz álmokkal. Ha beszélsz róluk, már nincs többé hatalmuk fölötted, örökre eltűnnek. Ki vitt fel az Iszonyat Házába?

Fehér Rózsa mély levegőt vett. Az ágyfüggönyre meredve lassan beszélni kezdett:

– Arra emlékszem, hogy miután láttam az előadást, teljesen összezavarodtam. Mindig is nagyon közel voltam a bátyámhoz. Rettenetesen megijedtem, amikor az a férfi mintha rá akart volna támadni a kardjával.

Elnézést kértem Pao asszonytól, otthagytam, és megkerestem a bátyámat a színpad mögött. Elmondtam neki, hogy rettenetesen nehéz helyzetben vagyok, és négyszemközt akarok vele beszélni. Azt felelte, hogy menjek fel a szobájába, és úgy öltözzem, hogy U-Jang kisasszonynak nézzenek. Biztosan tudod, hogy színésznőnek öltözve jött ide.

Kérdően nézett a bíróra.

– Igen, mindent tudok erről – válaszolta Di bíró. – Mi történt az után, hogy találkoztál velünk odafent, a folyosón?

– Amikor befordultam a sarkon, összetalálkoztam Pao asszonnyal. Nagyon mérges volt, szidott, átkozott, és szinte bevonszolt a szobánkba. Aztán elnézést kért, azt mondta, hogy felelős értem, és nem engedheti, hogy kapcsolatba kerüljek egy kétes hírű színésznővel. A goromba viselkedése miatt dühös lettem, és így volt elég bátorságom ahhoz, hogy megmondjam neki: már egyáltalán

nem vagyok biztos benne, hogy apáca akarok lenni. Hozzátettem, hogy ezt meg akarom beszélni U-Jang kisasszonnyal. Azt hazudtam, hogy a fővárosból ismerem. Pao asszony ezt egészen nyugodtan fogadta. Azt mondta, hogy természetesen nekem kell döntenem. De a kolostorban már elkezdtek az előkészületeket, és neki nyomban tájékoztatnia kell az apátot. Miután visszajött, közölte velem, hogy az apát látni akar.

A lány Cung Li felé fordult, és folytatta:

– Pao asszony átvitt a templomba. Felmentünk a jobbra lévő lépcsőn, aztán annak a tetejéről egy másikon le néhány lépcsőfokot, és egy kis öltözőszobába jutottunk. Pao asszony azt mondta, hogy apácaruhát kell felvennem, mert csak ilyen öltözetben jelenhetek meg az apát előtt. Ekkor értettem meg: erőszakkal akarnak apácává avatni. Nem voltam hajlandó átöltözni. Erre Pao asszony dührohamot kapott. Rá sem ismertem. Elmondott mindennek. Letépte rólam a ruhámat. Annyira megdöbbentem, hogy ilyen hihetetlen változáson ment át, hogy alig ellenkeztem. Meztelenül belökött a szomszédos szobába.

Szánnivaló volt, ahogy ránézett a bíróra. Az gyorsan töltött neki még egy csésze teát. A lány halk hangon folytatta:

Fiatal lány gonosz emberek kezében

– Egy hatalmas, fényűzően berendezett hálószobában találtam magam. A hátsó falnál pamlag állt, a sárga brokátfüggönyt félig behúzták. Fojtott hang szólalt meg a függöny mögül: „Gyere, menyasszonyom, most megtörténik az avatásod, ahogy kell!” Rögtön tudtam, hogy csapdába estem, amit gonosz emberek állítottak nekem, és meg kell próbálnom megszökni. Az ajtó felé fordultam, de Pao asszony megfogott, és gyorsan hátrakötözte a kezemet. Aztán a hajamnál fogva odavonszolt a pamlaghoz. Rúgkapáltam, és

üvöltöttem, ahogy a torkomon kifért. – Engedd el – mondta a hang. – Szeretném jól megnézni. – Pao asszony kényszerített, hogy térdeljek le a pamlag előtt, aztán hátralépett. Kuncogást hallottam az ágy felől. Olyan ijesztő volt, hogy elsírtam magam. – Így már jobb! – mondta Pao asszony. – Légy jó kislány, és csináld, amit mond. – Mire én azt kiabáltam neki, hogy akkor meg kell ölniük. – Hozzam a korbácsot? – kérdezte az az undorító nő. De a hang azt válaszolta: – Ne, azzal nem tudnánk megtörni ezt a szépséget. Kis időre van szüksége, hogy gondolkozhasson. Fektesse le aludni! – Pao asszony tett egy lépést felém, és halántékon ütött. Elájultam.

Cung Li mondani akart valamit, de a bíró felemelte a kezét. Rövid hallgatás után Fehér Rózsa folytatta:

– Arra tértem magamhoz, hogy irtózatossá vált a fájdalom hasít a hátamba. Félig feküdtem, félig lógtam valami kemény tárgy fölött. Nem láttam jól, mert a hajam belelógott az arcomba. Megpróbáltam kinyitni a számat, de betömték. A karomat és a lábamat pántok szorították, amelyek a legkisebb mozdulatra is belevágtak a húsomba. Fájt a hátam, megfeszült a bőröm, olyan érzés volt, mintha bevonták volna valamivel a testemet. Rettenetesen szenvedtem, de minden fájdalmat nyomban elfelejtettem, ahogy – bár csak homályosan a hajam miatt – azt láttam, hogy egy szörnyűséges kék arc vigyorog rám. Azt hittem, hogy meghaltam, és a másvilágon vagyok. A rémülettől elveszítettem az eszméletemet. Ismét a karomba és a lábamba hasító fájdalomtól tértem magamhoz. Többször is mély levegőt vettem az orromon keresztül, és így szét tudtam fújni a hajamat az arcom előtt. Ekkor már láttam, hogy az ördög, aki nekem nyomja a lándzsáját, valójában egy faszobor. Rájöttem, hogy az egyik szobor helyén vagyok az Iszonyat Házában, és hogy a testemet vékony festékréteg borítja. Bár megkönnyebbültem, hogy életben vagyok, rögtön újra rettenetesen megrémültem. Éreztem, hogy valaki áll mögöttem egy gyertyával. Milyen újabb kínzásokat terveznek, amikor ott fekszem védtelenül? Aztán kialudt a fény. Koromsötét volt. Halk lépteket hallottam távolodni. Iszonyatosan kínlódva megpróbáltam kinyitni a számat –

minden jobb, mint ott maradni a sötétben, egyedül, kifeszítve. A csöndet hamarosan futkorászó patkányok zaja törte meg.

Fehér Rózsa lehunyta a szemét, borzongás futott végig a testén. Cung Li sírni kezdett, könnyei a lány kezére hullottak. Fehér Rózsa kinyitotta a szemét, és a bíróra nézve, elgyötörten folytatta:

– Nem tudom, mennyi ideig lehettem ott. A fájdalom és a rettegés majd eszemet vette, és a nyirkos hideg átjárta minden porcikámat. Végre fényt láttam, és hangokat hallottam. Felismertem a tiédet, uram, és mindent elkövettem, hogy valamiképpen jelt adjak. Próbáltam mozgatni a lábamat és az ujjaimat, de teljesen elzsibbadtak. Hallottam, hogy azt mondod, helytelen meztelen nőket mutogatni, de... legalább egy ágyékkötő volt rajtam, ugye?

Szégyenlősen nézett a bíróra.

– Persze! – felelt gyorsan Di bíró. – A többi szobor viszont mind meztelen. Erre vonatkozott a megjegyzésem.

– Gondoltam – mondta a lány megkönnyebbülten. – De nem tudtam biztosan a festék miatt. Szóval... azután továbbmentetek. Tudtam, az az egyetlen reményem, ha valahogyan felhívom magamra a figyelmet, amikor jötök visszafelé. Minden erőmmel arra kényszerítettem magam, hogy világosan gondolkozzam. Egyszer csak rájöttem, hogy ha valamiképpen meg tudnám mozdítani a felsőtestemet, a keblemnek feszülő lándzsa hegye beleszúrna a húsba, a vér pedig tisztán látszana a fehér festéken, és így talán észrevennétek. Hihetetlen erőfeszítéssel sikerült kicsit mozdítanom a testemen. Az a fájdalom, amit a húsomba döfő lándzsa okozott, semmi sem volt ahhoz a borzalmas kínhoz képest, amit a hátamban meg a karomban éreztem. A festék miatt nem tudtam megállapítani, mennyi vér folyhatott szét a testemen. De aztán hallottam, hogy vér csöppen a földre. Tudtam, hogy sikerült, és ez erőt adott. Hamarosan ismét lépéseket hallottam. Valaki átszaladt az Iszonyat Házán, úgy rohant el mellettem, hogy rám se nézett. Tudtam, hogy te is jössz majd, de nagyon hosszú idő telt el, legalábbis én úgy éreztem. Végül...

– Nagyon bátor lány vagy – mondta Di bíró. – Csak két kérdést szeretnék feltenni, aztán pihened kell. Elmondad, Pao asszony hogyan vitt el abba a szobába, ahol várt rád az a férfi. Le tudnád írni részletesebben is, milyen úton jutottatok oda?

Fehér Rózsa a homlokát ráncolva próbált meg visszaemlékezni.

– Abban biztos vagyok – válaszolta –, hogy a szoba a templomtól keletre eső egyik épületben van. De mást nem tudok mondani... sosem voltam ott korábban, és olyan sokszor fordultunk el, hol jobbra, hol balra...

– Keresztülmentetek olyan lépcsőfordulón, amelynek a közepén négyszög alakú farács van?

Fehér Rózsa leverten rázta a fejét.

– Tényleg nem emlékszem – válaszolta.

– Nem baj. Csak azt mondd meg, hogy felismerted-e a hangot, amit abban a hálósobában hallottál. Lehet, hogy az apaté volt?

Fehér Rózsa megint a fejét rázta.

– Még most is itt van a fülemben az a gyűlöletes hang, de senki olyanéra nem emlékeztet, akit ismerek. És jó fülem van. – Erőtlen mosollyal tette hozzá: – Cung Liét rögtön felismertem, amikor először jöttetek be az Iszonyat Házába, bár csak távolról hallottam. A megkönnyebbülés, amikor...

– Cung Li adta az ötletet, hogy az Iszonyat Házában vagy – jegyezte meg Di bíró. – Ha ő nincs, nem talátlak volna meg.

Fehér Rózsa szeretettel az ágy mellett térdeplő fiatalemberre nézett. Aztán a bíró felé fordult, és így szólt alig hallható hangon:

– Most már békében a lelkem, és boldog vagyok. Sosem fogom tudni meghálálni, amit...

– Dehogynem! – közölte vele szárazon a bíró, és felállt. – Tanítsd meg ezt a legényt jobb verseket írni!

Halovány mosoly jelent meg a lány arcán. Szemhéja megrebbent – már hatni kezdett az altató. A bíró odafordult Ting kisasszonyhoz, és azt suttogta neki:

– Amint elaludt, dobd ki ezt a fiatalembert, és dörzsöld be Fehér Rózsa testét ezzel a balzsammal.

Kopogtattak. Kang I-te jött be, férfiruhában.

– Most vittem ki a medvét – mondta. – Mi volt ez a sok mozgolódás?

– Kérdezd meg Ting kisasszonyt! – felelte a bíró zsémbesen. – Nekem más dolgom van. – Intett Tao Gannak, hogy kövesse.

Ting kisasszony szájtátva bámult Kangra. Végül azt mondta levegőért kapkodva:

– Te férfi vagy!

– Ez valószínűleg megoldja a problémádat – mondta neki Di bíró. Kang csak a lányt látta, szinte észre sem vette a költőt és az ágyon mozdulatlanul fekvő alakot. Amikor kilépett a szobából, Di bíró visszapillantott: a férfi éppen átölelte Ting kisasszonyt.

TIZENNYOLCADIK FEJEZET

Odakint a bíró így szólt Tao Ganhoz savanyú ábrázattal:

– Azt hiszem, ott kellene hagynom a járásfőnökséget, hogy hivatasos házasságközvetítőnek álljak. Két fiatal párt is révbe juttattam, de képtelen vagyok megtalálni egy veszedelmes örültet. Menjünk a szobádba, tervet kell kovácsolnunk, méghezzá gyorsan!

Miközben végigyalogoltak a folyosón, Tao Gan azt mondta szomorúan:

– Rettenetesen sajnálom, uram, hogy amikor elküldtél a festményért a templomba, és végimentem az Iszonyat Házán, nem álltam meg, hogy jobban megnézzem azt a szegény meztelen nőt. Akkor észrevettem volna a vért, és...

– Nincs miért elnézést kérni – jegyezte meg a bíró egykedvűen. – Becsületedre válik. A meztelen nők bámulását hagyd a társadra, Ma Dzsungra.

Di bíró leült Tao Gan kis szobájában, és csöndben kortyolgatta a teát, amit segédje főzött. Aztán nagyot sóhajtott, és azt mondta:

– Nos, most már tudom, hogy az Iszonyat Házában kiállított félkarú faszobrot láttam Mo Mo-te titkos rejtekhelyén – a férfi biztos éppen arrébb tette. Tehát megtaláltuk a félkarú nőt, de még mindig nem értem, hogyan láthattam a faszobrot egy olyan ablakon keresztül, ami nincs! Mindegy, egyelőre tegyük félre ezt a problémát, és összpontosítsunk az új, szikár tényekre, amelyekről tudomást szereztünk. Mo Mo-te nyilvánvalóan Pao asszonyt használta kerítőnőnek, és az immáron halott apát tevékenyen közreműködött ezekben a sötét ügyekben. Mo Mo-te bizonyára úgy tervezte, hogy otthagyja Kang kisasszonyt egy időre az Iszonyat Házában. Még az érkezésünk előtt eltávolította a faszobrot, és valószínűleg

előkészítette a falhoz erősített vaspántokat. Ez az aljas gaztevő az orrom előtt művelte a gonoszságait! – A bíró dühösen rángatta a szakállát. – Amikor Pao asszony tájékoztatta Mo Mo-tét és az apátot, hogy Fehér Rózsa hajlamos meggondolni magát, és beszélni akar U-Jang kisasszonnyal, úgy döntöttek, gyorsan akcióba lépnek. Tudták, hogy a tervek szerint ma reggel elmegyek a kolostorból, s ha esetleg érdeklődnék Fehér Rózsa után, minden további nélkül azt mondhatják, hogy néhány napra visszavonult a kolostornak abba a részébe, amely zárva van a látogatók előtt. Azután úgy megkínózzák szegény lányt, hogy nem mer feljelentést tenni, és biztosan megtalálták volna a módját annak, hogy mindent elmagyarázzanak szépen U-Jang kisasszonynak, vagy inkább Kang I-tének és Cung Linek. Addigra már meggyalázták volna a lányt, és ő maga sem akart volna találkozni sem a bátyjával, sem a költővel. Alávaló gazemberek!

A bíró összevonta sűrű szemöldökét. Tao Gan a szemölcséből kinőtt szőrszálakat húzogatta. Nem létezett olyan emberi gonoszság, amin ő meglepődött volna. Di bíró folytatta:

– Az apát megmenekült a földi igazságszolgáltatástól, de Mo Mo-tét el fogjuk kapni, és ő itt az első számú bűnöző. Szerintem az apát túlságosan is gyáva volt. De Mo Mo-te egy könyörtelen, perverz, mániákus örült. Nincs veszteni való időnk, Tao Gan! Most megyek, és felébresztem Szun mestert. A kolostor összes lakóját a gyűlésterembe rendeljük, aztán Kuan Lai és Kang I-te egyenként megnéz mindenkit. Ha Mo Mo-te nincs közöttük, akkor átkutatjuk ennek az átkozott helynek minden létező zugát, ahogy eredetileg is terveztem!

Tao Gan kétkedve nézett rá.

– Attól félek, uram, ha az egész kolostort felverjük, akkor Mo Mo-te gyanakodni fog, hogy miatta van a nagy felfordulás. Pillanatok alatt elmenekülne. A viharnek vége, és csak a jó ég tudja, hány kijárata van ennek a labirintusnak. Ha pedig már a hegyekben van, nehéz elfogni. Persze egészen más volna a helyzet, ha itt lenne velünk Ma Dzsung, Csiao Tai meg a többiek, és még vagy húsz poroszló. De így, hogy csak ketten vagyunk...

Di bíró rosszkedvűen bólintott. Kénytelen volt elismerni, hogy segédjének igaza van. De akkor mit tegyenek? Szórakozottan a kezébe vett egy pálcikát, és megpróbálta egyensúlyozni rajta a teáscsészéje alját.

– Nagy kár, hogy nincs alaprajzunk a kolostorról – folytatta Tao Gan. – Ha lenne, valószínűleg rájönnénk, hol lehet az a hálószoza, ahová Pao asszony Fehér Rózsát vitte. Nem lehet messze a raktárhelyiségtől, ahol, ahogy azt te is láttad, bíró úr, Mo Mo-te elrejtette a meztelen nőt ábrázoló faszobrot. És akkor arról is meggyőződhetnénk, pontosan milyen vastagok a falak.

– Szun mester mutatott nekem egy ábrát – felelte Di bíró. – Egyfajta vázlatos terv, amely alapján a kolostor épült. – A csészét figyelte feszülten; úgy érezte, már majdnem tökéletesen áll a pálcika hegyén. – Nagy segítség volt, azóta jobban tájékozódok. De persze részleteket nem tudtam meg.

Elengedte a csészealjat, és ugyanabban a pillanatban felemelte a pálcikát. A csészealj leesett a kőpadlóra és apró darabokra tört.

Tao Gan lehajolt, felszedte a földről a darabkákat. Miközben megpróbálta összeilleszteni őket, azt kérdezte kíváncsian:

– Mivel próbálkoztál, uram?

– Ó – felelte a bíró kissé zavartan –, Ting kisasszonytól láttam ezt a mutatóváltást. A pálcika hegyén pörgette a csészealjat. Az meg nem tud lerepülni az alján lévő perem miatt. Nagyon ügyes trükk. Erről a pörgő csészealjról eszembe jutott a kör alakú taoista szimbólum, amelyet Szun mester az ábrája tetejére rajzolt: a két őserő, örökkévaló kapcsolatban egymással. Fura, hogy leejtettem. Amikor Ting kisasszony csinálta, olyan könnyűnek tűnt!

– A legtöbb trükk könnyűnek tűnik, ha jól csinálják – jegyezte meg Tao Gan egy félmosollyal. – Viszont rengeteget kell gyakorolni! Jól van, egyetlen darab sem hiányzik. Majd holnap rendbe hozom ezt a csészealjat, és még hosszú évekig lehet használni.

– Mitől lettél ilyen takarékos ember, Tao Gan? – kérdezte Di bíró őszinte kíváncsisággal. – Tudom, hogy nem szenvedsz hiányt

semmiben, és családról sem kell gondoskodnod. Ha nem figyelsz oda minden rezgásra, az még nem pazarlás.

Segédje ravasz pillantással nézett rá. Kissé szégyenlősen válaszolt:

– Az ég olyan sok jóval lát el minket, ráadásul ingyen! Fedél a fejünk fölé, étel a gyomrunkba, ruha a testünkre. Mindig attól félek, hogy lecsap ránk az ég haragja, amiért magától értődonek vesszük ezeket a dolgokat és felelőtlenül pazarlunk. Ezért aztán képtelen vagyok eldobni bármit, amit még valahogy fel lehet használni. Nézd, uram, csak ez a repedés lesz rajta, ami vízszintesen átvágja a virágot. De ezen nem lehet segíteni.

Di bíró felegyenesedett ültében. Meredten bámult az egymáshoz illesztett darabkákra Tao Gan tenyerében.

Hirtelen felpattant, és járkálni kezdett a kicsi szobában, s közben alig hallhatóan mormogott. Tao Gan felpillantott, aztán megint a törött csészealjra nézett. Azt próbálta kitalálni, vajon mit láthatott a bíró.

Di bíró megállt Tao Gan előtt.

– Kötzni való bolond vagyok, Tao Gan! – kiáltott fel izgatottan.
– Hagytam, hogy az orromnál fogva vezessenek. Ez történt, bizony! Semmi szükség összehívni a kolostor lakóit, tudom már, hol találom meg az emberünket. Gyere velem, Szun mester könyvtárába megyek. A templom fölötti lépcsőfordulóban várj meg!

Felkapta a lámpást, és kirohant a szobából, Tao Gan a nyomában.

Lesiettek a lépcsőn, aztán az üres udvaron szétváltak.

Di bíró a nyugati szárnyba ment, aztán felgyalogolt a lépcsőn Szun lakrészéhez.

Néhányszor kopogtatott a faragott ajtón, de hiába. Benyomta az ajtót – nem volt bezárva. Belépett a könyvtárba.

Félhomály volt, a gyertyák pislákolva égtek. A bíró odament az íróasztal mögötti ajtóhoz, amely valószínűleg Szun hálósobájába vezetett. Megint kopogtatott. Az ajtóra nyomta a fülét, de nem hallott semmit. Megpróbálta kinyitni az ajtót, de zárva volt.

Megfordult, és elgondolkodva körbepillantott a könyvtárban. Aztán odalépett a falon függő tekercsekhez, és megnézte a kolostor rajzát; feszült figyelemmel tanulmányozta a kör alakú szimbólumot, benne a két őserővel. Sarkon fordult, és kiment a könyvtárból. Rápillantott a kitört korlátra, majd elindult a keleti irányba, a templomcsarnok fölötti lépcsőfordulóhoz vezető átjárón.

Amikor odaért, alig hallhatóan, de felhallatszott odalentről a szerzetesek mormoló imádkozása. Tao Gan még nem érkezett meg. A bíró vállat vont, és elindult a raktárhelyiséghez vezető folyosón. A szoba ajtaja nyitva volt.

Bement, és magasra emelte a lámpását. A raktár éppen úgy nézett ki, mint amikor legutoljára ott járt, mert Mo Mo-tét kereste. De a sarokban álló szekrény ajtaja most tárva nyitva volt. Odaszaladt, belépett, és a szekrény hátsó falára faragott, két sárkányt ábrázoló képhez emelte a lámpást. A két fenevad közötti kör valóban taoista jelkép volt a két erőről, de az elválasztóvonal vízszintesen húzódott. Amikor erről kérdezte Szunt, elfelejtette, hogy itt látta az ekképpen elválasztott kört. Tao Gan megjegyzései és a törött csészealj juttatta eszébe az összefüggést.

Most látta azt is, amit korábban nem vett észre: hogy mindkét félkörben van egy apró pont, a csíra, amit Szun említett, amikor elmagyarázta a szimbólum jelentését. Közelebbről is megnézte a pontokat, s felfedezte, hogy valójában parányi lyukak a fába fúrva. Megkocogtatta a kört az öklével. Nem, nem fa volt, hanem egy vaskorong. És keskeny vájat választotta el a lakkozott fától, amely körülvette.

A bíró úgy gondolta, tudja, mit jelent, hogy két lyuk van egy fémkorongban. Levette a fövegét, és kihúzta a hajtút a kontyából. A hegyét beleillesztette az egyik lyukba, és megpróbálta balra elfordítani a korongot. Nem sikerült. Aztán az ellenkező irányba kísérelte meg, két kezével szorítva a hajtút. A korong most elfordult. Könnyedén el tudta fordítani ötször, aztán mintha megakadt volna. Némi nehézségek árán sikerült még négyet fordítania rajta. A szekrény hátsó falának jobb oldala megmozdult, aztán, mint egy ajtó, kitárult. A bíró halkán becsukta.

Kilépett a szekrényből a szobába, kiszaladt a folyosóra, egészen a lépcsőfordulóig. Tao Gan még mindig nem volt ott. Ebben az esetben kénytelen lesz tanú nélkül cselekedni. Visszament a raktárhelyiségbe, belépett a szekrénybe, és kinyitotta az ajtót.

Alig egy méter széles, keskeny átjárót látott, amely nagyjából másfél méteren keresztül húzódott a fal mentén. Két gyors lépéssel elért a végébe. Egy kis szoba tárult elé, az alacsony mennyezetről poros olajlámpa lógott, csak gyér fényt adott. Magas, széles vállú férfi hajolt az egész hátsó falat elfoglaló bambuszágy fölé, és egy ronggyal tisztogatta. A földön egy húsvágó bárd feküdt egy vértócsában.

TIZENKILENCEDIK FEJEZET

A férfi felegyenesedett, és megfordult. Amikor meglátta a bírót, így szólt nyájasan mosolyogva:

– Tehát megtaláltad a titkos szobát! Okos fickó vagy, Di! Foglald helyet, és mondd el, hogy csináltad. Ülhetsz nyugodtan az ágyra is, most tisztítottam meg. De vigyázz, véres a padló!

Di bíró a sarokban álló, életnagyságú faszoborra nézett. A gipszborítás már málladozott, és a bal kar helyén csak egy darab féregrágtá fa volt. Leült az ágyra a férfi mellé, és körbepillantott. A szoba alapterülete nem lehetett nagyobb öt négyzetméternél, és az ágyon kívül más bútor nem volt benne. A szemben lévő falon kör alakú nyílást pillantott meg, minden bizonnyal egy szellőzőnyílást. Jobbra sötét mélyedést látott.

Így szólt lassan:

– Gyanítottam, hogy van egy titkos szoba valahol az épület sarkában, de megnéztem a folyosón az ablakmélyedést, és a méretéből ítélve lehetetlennek tűnt. Biztos voltam benne, hogy nincs elég hely.

– Nincs is! – felelte Szun kuncogva. – De kívül, az épület sarkánál felhúztak egy vastag támfalat, és ez a kényelmes kis kuckó ezen a falon belül van. A kolostor mellett húzódó vízmosásból nem látszik, ahogy a szemben lévő keleti szárny ablakaiból sem. A régi építőmesterek értették a dolgukat! Miből gondoltad, hogy van itt egy titkos szoba, Di?

– Egy szerencsés véletlen az oka – felelte a bíró, nagyot sóhajtván. – Tegnap este, nem sokkal az érkezésem után, a szél kivágta az egyik ablakot, és egy szemvillanásnyi időre elém tárult ez a szoba. Éppen azt láttam, hogy arrébb teszed ezt a faszobrot, amit az Iszonyat

Házából hoztál ide. Csak a hátadat láttam, és a sima ősz hajadról azt hittem, hogy szorosan a fejre simuló sisak. Abban is biztos voltam, hogy a szobor egy élő nő. Ez volt az a hallucináció, amivel kapcsolatban a tanácsodat kértem.

– Lám, lám – mondta Szun némiképpen meglepve. – Akkor tulajdonképpen saját magaddal kapcsolatban kértél tőlem tanácsot. – Jóízűen nevetett.

– A jelenet hatására, aminek szemtanúja voltam – folytatta Di bíró szenvtelen arccal –, üldözni kezdtem a Mo Mo-te nevű színészt, aki egy hasonló régi sisakot viselt a színpadon. De azt nem értem, hogy az az ablak, ott jobbra, miért nem látszik kívülről. Pedig biztosan ezt az ablakot láttam.

– Valóban – felelte Szun. – De becsapós egy ablak ez. Sajnos nem dicsekedhetem vele, mert már akkor itt volt, amikor tavaly felfedeztem ezt a hasznos kis szobát. A zsalu, mint látod, belül van, és a kívülről felragasztott zsírpapír szinte egybefolyik a fallal, mert téglaszínűre van festve. De a festék áttetsző, így ha napközben kinyitjuk a zsalugátért, bejön a fény, ám ha valaki idenéz a túloldalról, nem lát semmit. – Elmélázva simogatta rövid kecskeszakállát, majd folytatta: – Igen, most már emlékszem, tegnap este kinyitottam az ablakot, hogy bejöjjön egy kis friss levegő. Az ablak védve van a szélről, tudod. Úgy gondoltam, veszélytelen, amit csinálok, ugyanis tudtam, hogy a túloldalon minden ablak zárva van a vihar miatt. Amikor hallottam, hogy az egyik kicsapódott, gyorsan becsuktam az enyémet, de a jelek szerint nem elég fürgén. Attól félek, kicsit gondatlan voltam.

– Aztán később még inkább gondatlan voltál. Amikor a könyvtáradban az ábráról beszéltél, azt állítottad, hogy a két erőt magába foglaló kör mindig függőlegesen van elvágva. Biztos voltam benne, hogy láttam valahol ezt a kört vízszintes választóvonallal, de képtelen voltam felidézni, hogy hol és mikor. Ha akkor azt mondd, hogy többféle választóvonal létezik, nem foglalkozom többet az üggyel, és elfelejtem az egészet.

Szun a térdére csapott, majd azt mondta mosolyogva:

– Igen, már emlékszem, hogy erről kérdeztél. Meg kell vallanom, eszembe sem jutott a titkos zár, amikor magyaráztam neked. Remek megfigyelő vagy, Di! De hogyan tudtad elfordítani a korongot? Egy függőlegesen álló rácsot mozgat, és az bizony nem fordul olyan könnyen. A zárhoz speciális kulcs kell. – Előhúzott a köntöséből egy vaskampót: egy vékony vasat a végén két kiálló pecekkel. A bíró látta, hogy a korongon lévő két lyukba illeszkednek.

– Rájöttem, hogy a hajtóm is megteszi – mondta a bíró. – Csak persze tovább tartott vele. De kanyarodjunk vissza ahhoz, amiről előbb beszéltünk. Szerintem harmadszor is gondatlan voltál: amikor bevitted Kang kisasszonyt az Iszonyat Házába. Nem tudta mozgatni a testét, a fejét, és okos húzás volt feketére festeni a kezét meg a lábfejét, de mivel annyi ember van ebben a kolostorban, még így is nagy esély volt arra, hogy felfedezik.

– Nem – mondta Szun rosszallón –, ebben súlyosan tévedsz, Di. Normális körülmények között nem lett volna semmi kockázat. Az Iszonyat Háza az évnek ebben az időszakában zárva van. És nagyon eredeti ötlet volt, nem gondolod? Szinte biztos vagyok benne, hogy a lányka igencsak kezes lett volna, miután eltölt ott egy éjszakát. Egyszer majd meg fogom ismételni a kísérletet. Bár meg kell mondanom, nem kis munka volt befesteni. De szeretek mindent rendesen megcsinálni. Te vállalkozó szellemű, ötletes fickó vagy, Di. Nagyon okos következtetésekre jutottál a macska szeme alapján. Amikor tanáccsal szolgáltam szegény barátunknak, Igaz Bölcsességnek, arra vonatkozóan, hogyan szabaduljon meg az apáttól, elfeledkeztem erről a részletről. Sajnálom, hogy ezt kell mondanom, de Igaz Bölcsesség nagyon gonosz ember volt, csak a gazdagság és a hatalom érdekelte, viszont hiányzott belőle az önállóság és az akaraterő, hogy mindezt maga szerezzék meg. Amikor még házfőnök volt, egyszer ellopotott egy nagyobb összeget a kolostor pénztárából. Ha nem húzom ki a slamasztikából, vége a pályafutásának. Így aztán kénytelen volt a segítségemre lenni, hogy zavartalanul hódolhassak a kedvtelésemmek. Ami viszont az előző apátot illeti, na, az egészen más ügy! Okos ember volt, vágott az esze, mint a borotva. Szerencsére akkorra már eljárt felette az idő, amikor

rájött, hogy valami történik a lányokkal, így aztán nyomban Igaz Bölcsességre gyanakodott. Pedig az a szegény nyomorult azt sem tudta, hogyan néz ki egy nő! Biztonságosabb megoldásnak tűnt arra utasítani Igaz Bölcsességet, hogy végezzen az öreg Nefrittükörrel, s aztán rávettem a főapátot, hogy nevezze ki Igaz Bölcsességet az utódjául.

Szun eltűnődve tépkedte a szemöldökét. Alattomos pillantással nézett a bíróra, és folytatta:

– Igaz Bölcsesség nagyon zaklatott volt az utóbbi időben. Állandóan aggódott annak a hitvány költőnek a burkolt vádaskodásai miatt, és váltig állította, hogy egy különös szerzetes bejutott a kolostorba, és kémkedik utána. Egy mogorva ábrázatú fickóról beszélt. Úgy gondolta, hogy látta már valahol. Valószínűleg ugyanarról az emberről van szó, akit te is el akartál kapni, Di! Botorság az egész, mondanom sem kell. Az érkezésed előtt fel kellett vinnem Igaz Bölcsességet a padlásszobámba, hogy hosszan elbeszélgessek vele. De hát a jelek szerint nem sok eredménnyel. Elvesztette a fejét, ezért próbált megölni téged az ostobája. Na persze csúnyán elszúrta – de ennek én nagyon örülök.

A bíró gondolkodott egy ideig, nem szólt semmit. Végül azt mondta:

– Igaz Bölcsesség okkal félt a mogorva szerzetestől. Hol találtad a Liu nevű lányt, aki itt halt meg, miközben te állítólag elhúzódó betegséggel kezelted?

– Elhúzódó betegség, ez a megfelelő kifejezés! – állapította meg Szun kuncogva. – Nos, Liu kisasszony különleges volt, Di! Erős, szépen fejlett lány, és igencsak tüzes. Egy csavargóbandához tartozott, és amikor csirkét loptak valahol egy tanyán a főváros közelében, letartóztatták. A jó Pao asszony megvesztegette a börtönőröket, és kihozta.

– Értem. A mogorva szerzetes, ahogy te nevezed, Liu kisasszony fivére. Valakitől azt hallottam, hogy a férfi neve esetleg Liu. Néha taoista vándorszerzetesként tengődött, és ebbéli minőségében járt már korábban a kolostorban. Arra gyanakodott, hogy a testvére

gyilkosság áldozata lett. Úgy tért vissza mint Mo Mo-te, a színész, hogy megtalálja a gyilkost és bosszút álljon. Az apátnak nagyon is igaza volt, hogy aggódott miatta, ugyanis remekül bánik a karddal, és te is tudod, hogy az efféle népek mindent elkövetnek, nehogy bárkinek is adósai maradjanak ilyen ügyekben.

– Hát – mondta Szun közönyösen –, az apát már halott, és mindent a nyakába varrunk, úgyhogy a te harcias Mo uraságod elégedett lesz. Ám azt meg kell mondanom, hogy a barátom, Igaz Bölcsesség csúnya hibát követett el, amikor az utolsó pillanatban be akart mártani – azt hitte, mentheti a bőrét.

Di bíró bólintott.

– Az apát természetesen nem lett öngyilkos. Rögtön gyanakodnom kellett volna. Te lökted le a lépcsőfordulóról!

– Így igaz! – felelte Szun derűsen. – Azt hiszem, páratlan lélekjelenlétről tettem tanúbizonyságot. Nagy hatással volt rám az érvelésed, Di! Olyan logikusan hangzott minden mondatod, hogy majdnem én magam is elhittem: a szerencsétlen nyomorult tényleg öngyilkos lett! Ne haragudj, nem tudlak teával kínálni. Sajnálatos módon hiányos a felszerelése ennek az amúgy nagyon kényelmes kis szobának.

– Más segítőid is voltak az apáton és Pao asszonyon kívül?

– Természetesen nem! Tapasztalt járásfőnökként te magad is nagyon jól tudod, hogy ha valamit titokban akarsz tartani, akkor nem beszélsz róla fűnek-fának.

– Felteszem, itt ölted meg Pao asszonyt. – Di bíró a földön heverő véres húsbárdra pillantott.

– Igen. Miután felfedeztem, hogy az Iszonyat Háza nyitva van, és Kang kisasszony eltűnt, nem akartam kockázatot vállalni. A meggyilkolása nem okozott különösebb gondot, ám beszuszakolni a szellőzőnyílásba, ami megmaradt belőle – na, az bizony kemény munkának bizonyult; mint te is tudod, testes asszonyság volt. De békében nyugszik, efelől semmi kétségem. A vízmosás mélyén van egy szakadék, ahol még senki sem járt. Egy kicsit bánom Pao asszony elvesztését, ugyanis nagyon hasznossá tette magát, és nekem

köszönhetően nagyon jó híre volt a fővárosban. De a jámbor özvegyasszonynak mennie kellett, ugyanis ő volt az egyetlen, aki tanúskodhatott volna ellenem, miután te keresztülhúztad a számításaimat Kang kisasszonnyal kapcsolatban. – Szun kurta mosollyal hozzátette: – Egy percig se gondold, hogy haragszom rád, Di! A magadfajta okos ellenfelekkel nagyon élvezem a harcot! Biztos vagyok benne, hogy remekül sakkozol. Játsszunk egy partit holnap. Sakkozol, ugye?

– Ritkán – felelte Di bíró. – A dominó a kedvenc játékom.

– Dominó? – kérdezte Szun csalódottan. – Hát, ízlésről nem kívánok vitatkozni. Ami Pao asszonyt illeti, hamarosan találok egy másik nőt, aki majd elvégzi helyette a munkát.

– Pao asszony valóban fontos tanú lett volna – mondta a bíró lassan formálva a szavakat. Megsimogatta az oldalszakállát, és elgondolkodva nézett vendéglátójára. Aztán folytatta:

– Mondd, miért jöttél el a fővárosból, és telepedtél le ebben a világtól távoli kolostorban?

Múltba révedő mosoly jelent meg Szun arcán. Megtapogatta a kerek fejét borító ezüstszerű haját, és azt mondta:

– Amikor az a megtiszteltetés ért, hogy a taoista hitről adhattam magyarázatokat őfelségének, a palotában sok hölgy érdeklődni kezdett a titkos szertartások iránt. Az egyik kamarás lányát nagyon csinosnak találtam, és micsoda lelkesedés buzgott benne! Sajnos az ostoba leányzó megölte magát. Természetesen sikerült elsimítani az ügyet, de kénytelen voltam távozni a palotából. Ezt a kolostort megfelelő helynek találtam arra, hogy folytassam a tanulmányaimat. Pao asszony három lányt hozott ide tavaly, hogy legyen társaságom. Mondhatom, a legnagyobb meglepedésemre. Sajnálatos módon mind a hárman meghaltak, ahogy ezt bizonyára pontosan tudod.

– Mi történt valójában azzal a lánnyal, aki leesett a toronyból – ahogy mondták, véletlenül?

– Fel sem ment a toronyba! Vagy legalábbis a halála napján bizonyosan nem. Az én különleges kis szobámban volt természetesen. Meg kellene nézned, Di, gyönyörű a sárga brokát! Azt

hiszem, Kang kisasszonynak is nagyon tetszett. De hogy visszatérjünk a másik lányra, Gao kisasszonyra, ő pontosan úgy távozott, ahogy Pao asszony nem olyan régen, de teszem hozzá, a saját szabad akaratából. Elhelyeztem ebben a szobában, és úgy döntöttem, néhány napra elfeledkezem róla, hadd okuljon egy kicsit. Valahogy sikerült neki átvergődnie a szűk szellőzőnyíláson. Tudod, nagyon karcsú lány volt.

– Ha a bíróságomon is ilyen készséggel vallasz majd – jegyezte meg Di bíró szárazon –, nagyon megkönnyíted a dolgom.

Szun felvonta bozontos szemöldökét.

– A bíróságon? – kérdezte meghökkenve. – Miről beszélsz te, Di?

– Nos – felelte a bíró –, öt gyilkosságot követtél el, és akkor még nem beszéltünk a nemi erőszakról és az emberrablásról. Azt hitted, hagyom, hogy megúszd szárazon?

– Drága barátom! – kiáltott fel Szun. – Természetesen hagyni fogod, hogy megússzam szárazon – ha már ragaszkodsz ehhez a közönséges kifejezéshez. Csak két tanúd volt ellenem, a jó apát és Pao asszony – de egyikük sincs már közöttünk. Miután tanulságos élményeim voltak a két lánnyal, még az előző apát idején, többé sosem mutatkoztam előttük, amíg nem sikerült lecsillapítani őket. Mindazokat a kellemetlenségeket, amelyek Kang kisasszonyt érték, Igaz Bölcsesség és Pao asszony számlájára írjuk. – Di bíró a fejét rázta határozottan, mire Szun felhördült: – Ugyan már, Di, azt hittem, eszes férfi vagy, ne okozz nekem csalódást! A napnál is világosabb, hogy nem tudsz vádat emelni ellenem. Mit gondolnának a magasabb hatóságok, ha megvádolnál engem, a híres taoista tudóst, az egykori császári tanítót, Szun Minget ezekkel az eszelős bűncselekményekkel, ráadásul úgy, hogy egy fia bizonyítékok sincs? Mindenki azt gondolná, Di, hogy elment az eszed. Vége lenne a pályafutásodnak! És én ezt őszintén sajnálnám, mert tényleg megkedveltelek.

– És ha a vádak alátámasztása végett elővonnák azt a kellemetlen ügyet a palotában, amit az előbb említettél?

Szun Ming úgy kacarászott, mint aki még sosem hallott ilyen mulatságos dolgot.

– Drága Di, hát nem érted, hogy ez a bizonyos kis baleset a palota féltve őrzött titka, amelyben illusztris személyek érintettek? Ha csak egy szót is kiejtesz erről, a következő pillanatban elküldenek valahová a világ végére, ha nem csuknak rögtön börtönbe, hogy az életed hátralévő részét magánzárkában töltsd.

Di bíró a szakállát simogatta komótosan, s közben gondolkodott.

– Igen – felelte, és nagyot sóhajtott –, attól félek, igazad van.

– Hát persze hogy igazam van! Rendkívüli módon élveztem ezt a beszélgetést, nagyon kellemes dolog, ha az ember a kedvteléseiről társaloghat egy ilyen megértő emberrel, mint te. De azt kell kérnem tőled, Di, hogy felejts el mindent. Úgy térhetsz vissza Han-jüanba, hogy azt mondhatod elégedetten: kibogoztál egy bonyolult ügyet, és Kang kisasszonyt illetően még túl is jártál az eszemen. Én meg élem tovább békés életemet itt, a kolostorban. Természetesen sem közvetve, sem közvetlenül nem próbálok meg akadályozni, hogy ezentúl is zavartalanul szórakozhassam. Sokkal okosabb vagy ennél, és minden bizonnyal tisztában vagy vele, hogy változatlanul erős befolyással bírok a fővárosban. Fontos felismeréssel lettél gazdagabb, Di: a törvények és a szokások csak a köznép számára érvényesek, a magamfajta magas rangú személyekre nem vonatkoznak. Kiválasztott emberek kis csoportjához tartozom, Di, azok közé, akik tehetségüknek és hatalmas tudásuknak köszönhetően felette állnak a közönséges szabályoknak, s nincsen olyan határ, amelyet ne léphetnének át. Mi már magunk mögött hagytuk az olyan konvencionális fogalmakat, mint „jó” és „rossz”. Ha a vihar romba dönt egy házat, és minden lakó meghal, nem idézed bíróság elé a vihart, jól mondom? Hasznodra válik majd, hogy mindezt megtudtad, Di, amikor majd magasabb beosztásba kerülsz a fővárosban – mert egész biztosan ez vár rád. Akkor majd eszedbe jut ez a beszélgetés, és nagyon hálás leszel nekem. – Szun felállt, és vállon veregette a bírót. – Most lemegyünk – jelentette ki határozottan. – A szerzetesek már készülődnek a reggelihez. Majd később rendet csinálok itt. Előbb szeretnék enni egy jót. Azt hiszem,

túlzás nélkül mondhatom, mindketten kimerítő éjszakán vagyunk túl.

Di bíró is felállt.

– Jó – mondta elgyötörten –, menjünk le. – Látván, hogy Szun megfogja a köpenyét, így szólt udvariasan:

– Hadd vigyem én, uram. Már kitisztult az idő.

– Köszönöm! – felelte Szun, és odaadta neki a köpenyt. –

Különös ez a hegyi vihar. Hirtelen kezdődik, hihetetlen erővel tombol egy ideig, aztán váratlanul abbamarad. De nem panaszkodom, mert az évnek csak ebben a részében fordul elő. Általában olyan az időjárás, ami tökéletesen megfelel nekem.

Di bíró felemelte a lámpást. A szekrényen keresztül visszamentek a szobába. Szun, miközben elfordította a korongot, hogy bezárja a titkos ajtót, a válla felett hátraszólt: – Azt hiszem, nem kell kicserélnem ezt a zárat! Nem sok olyan ember van, aki észrevenné, hogy a körben az elválasztóvonal szokatlan helyen van.

Csöndben mentek végig a folyosón, majd le a lépcsőn a templom bejáratához. Szun kipillantott az udvarra, és azt mondta elégedetten:

– Tényleg elállt az eső, és a szél sem fúj már. Az udvaron keresztül is átmehetünk az ebédlőbe.

A hajnali szürkületben kiléptek az udvarra.

– Mire használod azt a másik titkos szobát, uram? – kérdezte Di bíró. – Arra gondolok, amit ott van a raktárhelyiség felett. Láttam egy kicsi kerek ablakot, bár igaz, alig lehet észrevenni.

Szun megállt.

– Micsoda? – kiáltott fel meglepetten. – Erről nem tudok. Ezek a régi építésszek mi mindent ki nem találtak! Hasznomra válik, hogy itt vagy, Di! Mutasd meg, hol láttad azt az ablakot!

Di bíró odavezette a kapuhoz, amely kettéválasztotta a keleti szárny és a raktárhelyiség épülete közötti területet. Letette a lámpást és a köpenyt a földre, a fémhorogról leemelte a súlyos kereszttrudat, és kinyitotta az ajtót. Miután Szun bement, a bíró hátralépett, becsukta az ajtót, és visszatette kereszttrudat. Hallotta, hogy Szun

megkopogtatja a kémlelőt. Di bíró felemelte a lámpást, és elhúzta a kémlelő előtti lemezt. Szun megdöbbsent arcára irányította a fényt.

– Ezzel most mit akarsz, Di? – kérdezte értetlenül a férfi.

– Odabent vár rád az ítélet, Szun Ming. Sajnos igazad volt, amikor azt mondtad, hogy nincs esélyem ellened a bíróságon. Ezért most egy magasabb bíróságra hagyom a döntést. Az égben dől majd el, hogy öt aljas gyilkosság bosszút érdemel-e, vagy pedig rám vár pusztulás. Két lehetőség van, Szun, míg az áldozataidnak egy sem volt. Könnyen lehet, senki sem fogja észrevenni, hogy ott vagy. De lehetséges, hogy valamiképpen sikerül felhívnod a figyelmét annak az egyetlen embernek, aki megmentheti az életedet.

Szun arca elvörösödött a dühtől.

– Egyetlen embernek, te eszement idióta? Egy órán belül vagy száz szerzetes lesz az udvaron! Azonnal ki fognak szabadítani.

– Minden bizonnyal – ha még életben leszel akkor – hangzott az ünnepélyesen komoly válasz. – Van ott bent még valami rajtad kívül.

Szun körbepillantott. Furesza zajok hallatszottak a sötétből.

Szun megragadta a kémlelő rácsát, majd odanyomta eltorzult arcát, és azt üvöltötte:

– Mi ez, Di?

– Majd megtudod – felelte Di bíró, és visszahúzta a kémlelőnyílás fedelét.

Amikor belépett a templomba, iszonyatos, hátborzongató üvöltés hallatszott a háta mögül az udvar másik oldaláról.

HUSZADIK FEJEZET

Di bíró lassan baktatott fel a templom fölötti lépcsőfordulóra.

Tao Gan még mindig nem került elő. A bíró elindult a raktárhelyiséghez vezető folyosón, és kinyitotta a jobbra második ablakot. A mélyből erőtlen nyögdéssel és dühödte morgást hallott. Aztán reccsenő-roppanó hangokat, mint amikor a fa elhalt ágai letörnek. A szemben lévő épület ablakaira pillantott. A zsalugáter mindegyiken változatlanul csukva volt. Di bíró mélyet sóhajtott. Az ügy lezárult.

A párkányra tette Szun köpenyét, aztán gyorsan elfordult. A reggeli után majd elkészíti a jelentést a balesetről, amely Szun halálát okozta. A férfi a kellesténél jobban kihajolt az ablakon, miközben az odalent mozgó medvét figyelte.

Di bíró megint nagyot sóhajtott, és visszasétált a lépcsőfordulóhoz. Gyors lépéseket hallott, aztán már látta is, hogy Tao Gan siet felé a folyosó vége felől.

– Éppen indultam, hogy megkeresselek, uram! Már nem kell Mo Mo-te után kutatnunk. Elkaptam!

Átvitte a bírót a következő folyosóra. Csuhat viselő, erős testfelépítésű férfi feküdt a földön eszméletlenül, keze, lába szorosan megkötve. Di bíró lehajolt, és a fejéhez tartotta a lámpást. Felismerte a mogorva arcot. Ez volt az a magas, barátságtalan férfi, akivel a raktárhelyiségben találkozott annak az idősebb szerzetesnek a társaságában, akitől azt kérdezte, nem járt-e ott Mo Mo-te.

– Hol találtad meg? – kérdezte, és kiegyenesedett.

– Nem sokkal az után, hogy felmentél Szun mester könyvtárába, láttam, hogy fellopózik ide. Követtem, de ez egy minden hájjal megkent gaztevő. Eltartott egy ideig, mire sikerült úgy a háta mögé

lopóznom, hogy a nyakába dobhassam a viaszos hurkot. Addig húztam, amíg el nem ájult, aztán szépen összekötöttem.

– Akkor most szépen oldd el a kötelet – mondta a bíró kissé kényszeredetten. – Nem ő az emberünk. Tévedtem vele kapcsolatban. Az igazi neve Liu, és a húgával együtt egy csavargóbanda tagja volt. De a saját szakállára is dolgozik, néha kolduló szerzetes, néha meg színész. Minden valószínűség szerint dörzsölt gazember, de nemes cél hozta ide. Meg akarta bosszulni a testvére halálát. Miután kiszabadítottad, gyere, üljünk le a lépcsőfordulón. Fáradt vagyok.

Elindult, és otthagya megdőbbent segédjét. Leült a fapadra, fejét nekitámasztotta a falnak.

Amikor Tao Gan odajött, a bíró a maga mellett lévő helyre mutatott. Ott ültek egymás mellett a félhomályban, és Di bíró beszámolt arról, hogy megtalálta a titkos szobát, és összefoglalta a beszélgetést, amelyet Szun Minggel folytatott. Végül azt mondta:

– Nem hibáztatom magam, amiért Szun ezüstösen csillogó sima haját vassisaknak néztem. Semmi okom nem volt rá, hogy egy ilyen állítólagosan feddhetetlen és becsületes embert összekapcsoljak ezekkel a borzalmas bűntényekkel. De nyomban gyanakodnom kellett volna rá, amikor Igaz Bölcsesség beismerte bűnösségét, és ezáltal megerősítette azt a feltevést, hogy valóban szabálytalanságok történtek a nőkkal ebben a kolostorban.

Tao Gan tanácstalanul nézett rá. Kis idő elteltével azt kérdezte:

– Miért kellett volna ezért gyanakodnod Szun mesterre, uram?

– Mert ha gondolkodom, rájövök, hogy egy olyan okos és tapasztalt ember, mint Szun, egész biztosan észreveszi, hogy furcsa dolgok történnek itt. És még jobban kellett volna gyanakodnom, amikor Igaz Bölcsesség halála után azt hangsúlyozta, hogy mindig a könyvtárába húzódik és távol tartja magát mindattól, ami a kolostorban történik. Emlékeznem kellett volna arra, hogy Igaz Bölcsesség határozottan azt mondta, amikor először beszélgettünk: Szun mindig élénk érdeklődést mutat a kolostor ügyei iránt. Nem tudom, miért nem vált világossá a számomra, hogy Szunnak köze van

a gyilkosságokhoz, hogy az apát meg akarja vádolni mint a bűntársát, és ezért Szun lelökte a mélybe. Amikor ezután Cung Livel teáztunk, volt egy olyan homályos érzésem, hogy valami nincs rendjén, de nem sikerült rájönnöm az igazságra. Egy törött csészealjra volt szükségem, hogy minden a helyére kerüljön a fejemben.

A bíró lassan csóválta a fejét, s közben mély levegőt vett. Ásított, aztán folytatta:

– A taoizmus az élet és halál rejtélyeinek a mélyére hatol, de homályos, nehezen érthető igazsága azt a gonosz, barbár gőgöt hívhatja elő az emberből, amely kegyetlen szörnyé teszi. És a férfi és női jegyek kiegyensúlyozásáról megfogalmazott, mélyen filozofikus gondolatok eltorzulhatnak, és ezek a torz gondolatok vezetnek el a nőekkel rendezett embertelen szertartásokhoz. Az a kérdés, Tao Gan, hogy meg kell-e ismernünk az élet misztériumát, és vajon ez a felfedezés boldogabbá tesz-e bennünket. A taoizmusban sok emelkedett gondolatra lelhetünk, arra tanít, hogy a jót jóval jutalmazzuk, és a rosszat is jóval. De az a nemes elképzelés, hogy a rossznak is a jó legyen a jutalma, csak egy jobb korban lehet érvényes, mint amilyenben nekünk élni adatott, Tao Gan! Álom a jövőről, gyönyörűséges álom – de csak álom! Számomra vonzóbb Konfucius gyakorlatias bölcsessége: a mester arra tanít bennünket, milyen egyszerű, hétköznapi kötelességeink vannak embertársainkkal és a társadalommal szemben, és a jót jóval jutalmazzuk, a rosszat pedig az igazságszolgáltatás ítéletével. – Némi hallgatás után tovább szötte a szót: – Természetesen ostobaság lenne tudomást sem venni a misztikus, természetfeletti jelenségek létezéséről. Ám többségében mindaz, amit ekképpen határozunk meg, a lehető legtermészetesebb módon magyarázható. Amikor ott voltam az átjáróban, ahol Mo Mo-tét hagytad, azt hallottam, hogy a nevemet suttogják. Eszembe jutott a hátborzongató történet a legyilkolt emberek szelleméről, és azt hittem, figyelmeztetést kaptam, hogy közeleg a halálom órája. Ám amikor valamivel később bementem a raktárhelyiségbe, ott találtam Mo Mo-tét és egy másik szerzetest, a szövetségesét, aki minden bizonnyal segített neki levenni a harci jelmezét, hogy csuhát húzhasson. Most már tudom,

hogy biztosan rólam beszéltek, és a visszhang furcsa hatásai miatt hallhattam őket a következő folyosón.

– Így van! – szólalt meg egy rekedtes hang. – A barátom azt mondta, számoljak be neked a testvérem meggyilkolásáról. De nekem több eszem van ennél. A magadfajta öntelt hivatalnokok a kisujjukat sem mozdítják meg az egyszerű emberekért!

A jól megtermett Mo Mo-te állt előttük.

Di bíró felnézett a fenyegetőn fölé magasodó férfira.

– Bölcsőbb lett volna megfogadni a barátod tanácsát – mondta a bíró színtelen hangon. – Sok bajtól megkímélted volna magadat. És engem is.

Mo Mo-te szikrázó tekintettel nézett rá, miközben a nyakán húzódó vörös csíkot tapogatta. Közelebb lépett a bíróhoz. Föléje hajolt, és azt kérdezte mormogó hangon:

– Ki ölte meg a húgomat?

– Megtaláltam a gyilkosát – közölte vele kurtán Di bíró. – Vallomást tett, és én halálra ítéltém. A testvéred halála megbosszultatott. Csak ennyit kell tudnod.

Mo Mo-te villámgyorsan előkapott egy hosszú kést a köntöséből. Di bíró torkának szegezte, és azt sziszegte:

– Mondd meg, különben véged! Én akarom megölni a gyilkosát. A testvére vagyok. De te ki vagy?

Di bíró a köntöse ujjába dugta a karját. Felnézett a férfi izzó szemébe, és lassan azt mondta:

– Én képviselem a törvényt, Mo. Én vagyok az, aki bosszút áll. – Leengedte a tekintetét, és fáradt hangon hozzátette: – És én vagyok az, aki vállalja a felelősséget.

Lehunyta a szemét, és ismét a falnak támasztotta a fejét.

Mo Mo-te meredten bámult Di bíró színtelen arcába. Hatalmas keze megfeszült a kés nyelén, ujjpercei elfehéredtek. Veríték gyöngyözött a homlokán, zihálva szedte a levegőt. Tao Gan ugrásra készen figyelte a kést tartó kezét.

Ekkor Mo Mo-te elfordította a fejét. Komor pillantást vetett Tao Ganra, a kést visszadugta a köntösébe, és így szólt mogorván:

– Akkor nekem nincs itt semmi keresnivalóm.

Sarkon fordult, és bizonytalan léptekkel elindult a lépcső felé.

Kis idő elteltével Di bíró kinyitotta a szemét. Azt mondta kifejezéstelen hangon:

– Felejts el mindent, amit Szun Mingről és a gazzetteiről mondtam, Tao Gan. Kitartunk a történet mellett, hogy az apát és Pao asszony felelős a három lány haláláért, és ők kínozták meg Kang kisasszonyt. Szun halálát szerencsétlen baleset okozta. Három fiú maradt utána, és semmi szükség rá, hogy indokolatlanul tönkretegyük más emberek életét. Túl sokan munkálkodnak azon, hogy tönkretegyék a sajátjukat minden segítség nélkül!

A bíró és segédje hosszú percekig keresztül ült a padon. Csöndben hallgatták a templomból kiszűrődő kántálást, melyet ütemes gongszó kísért: a szerzetesek még mindig imádkoztak a ravatalnál. Di bíró ki tudta venni a konok állhatatossággal ismétlődő refrén szövegét:

*Meghalni annyi, mint hazatérni
Megtérni végül apánk otthonába
Ahogy a csepp a folyóba visszahull,
Az örökkön zúgó, nagy áradásba.^[4]*

Di bíró végül felállt. Így szólt:

– Menj most a raktárhelyiségbe, és gondoskodj róla, hogy az a rejtékszár többé ne működjék. A titkos szobában csak a meztelen nőt ábrázoló szobor van, és amúgy is meg fogom tiltani, hogy meztelen nőket állítsanak ki az Iszonyat Házában. A titkos szoba ne csábítson senkit gonosz cselekedetekre. A reggelinél találkozunk.

Elkísérte Tao Gant az első ablakig, ahol korábban hagyta Szun köpenyét, a baleset igazolására. Tao Gan továbbment, a bíró pedig kitárta a zsalut.

Teljes volt a csönd odalent. Sötét árny csapott le hirtelen a két épület között, majd követte egy másik. A hegyi keselyűk prédára lettek.

Di bíró visszasétált a lépcsőfordulóhoz, és legyalogolt a templomhoz vezető lépcsőn. Amikor kilépett a templomkapu elé, felnézett. A hajnal első vörös sugarai megjelentek a szürke égbolton.

Lement a széles lépcsőn, aztán elindult a keleti szárny főbejárata felé. Amikor elért a magas kapuhoz, amely elzárta a két épület között lévő kutat, hirtelen megállt. Egy kézre meredt, amely véres, törött ujjakkal kapaszkodott a kapu tetejébe. Egy rövidke pillanatig azt hitte, hogy Szun lóg a kapu túloldalán – a férfi tett még egy utolsó, kétségbeesett kísérletet a menekülésre. De aztán lecsapott egy keselyű, csőrébe kapta a kezét, és elrepült a hegyek felé.

A bíró lassan felkapaszkodott a második emeletre vezető lépcsőn. Minden lépés fájt, a háta is veszettül kínozta. A lépcsőfordulókon kénytelen volt pihenni kicsit. Amikor végre bekopogtatott a saját lakrésze ajtaján, szinte alig állt már a lábán.

Az öltözőszobában a szolgálók a vaskályha körül sürgölődtek, a reggeli rizst melegítették.

Di bíró és három asszonya

Amikor belépett a hálószobába, azt látta, hogy asszonyai éppen csak most keltek ki az ágyból. A függöny még nem volt elhúzva, és a gyertyák tompa fényében a szoba kellemesnek, barátságosnak tűnt. Első felesége meztelen felsőtesttel ült az öltözőasztalnál, a másik kettő pedig hálóköntösben segített neki a fésülködésben.

Di bíró elnyűtten leereszkedett egy székre a kis teázóasztal mellett. Levette a fövegét, aztán a borogatást is, és megtapogatta a

dudort a fején. Miközben óvatos mozdulattal visszatette a fejedőt, harmadik felesége kutatón figyelte, és azt mondta aggodalmaskodva:

– Remélem, jót tett a borogatás.

– Bizony, hogy jót! – felelte a bíró őszinte átérzéssel.

– Tudtam, hogy így lesz! – lelkesedett az asszony, és odanyújtott a bírónak egy csésze gőzölgő teát. – Elhúzom a függönyöket, és kinyitom a zsalut. Remélem, már vége a viharoknak.

Miközben lassan kortyolgatta a teát, a bíró azt nézte, ahogy első felesége kecses, méltóságtejes mozdulatokkal fésüli a haját, s feszülten figyeli az eredményt a kifényesített ezüstitükörben, amit a második asszony tartott elé. Di bíró a szeme elé emelte a kezét. A békés környezetben az elmúlt éjszaka borzalmai csak fura rémálmodoknak tűntek.

Első felesége az utolsó simításokat végezte a frizuráján. Megköszönte a másik asszony segítségét. Csupasz vállára húzta a köntösét, odament a teázóasztalhoz, és üdvözölte a férjét. A bíró elgyötört arcát látva, felkiáltott:

– Rettenetesen nézel ki! Mit csináltál egész éjszaka? Láttam, hogy egyszer bejöttél, és kivettél valamit az orvosságos szekrényből. Baleset történt?

– Valaki megbetegedett – hangzott a homályos válasz –, és szükség volt gyógyszerre. Aztán el kellett intézni egyet s mást. Most már minden a legnagyobb rendben van.

– Ilyen náthásan nem lett volna szabad egész éjszaka kódorognod! – feddte meg az asszony Di bírót. – Gyorsan főzünk neked egy tál forró zabkását, az majd jót fog tenni! – Amikor elment a nyitott ablak mellett, élénk hangon hozzátette: – Kellemes utunk lesz Han-jüanba. Gyönyörűnek ígérkezik az idő!

UTÓSZÓ

Di bíró valóságos személy volt, 630 és 700 között élt. Pályafutása korábbi szakaszában, amikor különböző körzetekben szolgált járásfőnökként, bűnügyek felderítésével tett szert hírnévre; később, amikor az udvarba került, kiváló államférfinak bizonyult, aki jelentős befolyást gyakorolt a Tang-birodalom kül- és belpolitikájára. A regényben megírt kalandok ugyanakkor a képzelet szülöttei, jóllehet a történet számos eleme eredeti kínai forrásokból származik. A macska szeméről szóló részletet például egy anekdotából kölcsönöztem, amely a tudós és művész U-Jang Hsziuról (1007–1072) szól. Az ő birtokában volt egy régi festmény, amely egy macskát ábrázolt bazsarózsák között. U-Jang egy alkalommal megjegyezte, hogy a festmény egész bizonyosan délben készült, mert a virágok fonnyadoznak és a macska pupillája szinte csak csíknyi.

Kínában három vallásnak hódoltak: a konfucianizmusnak, a taoizmusnak és a buddhizmusnak. Utóbbi Indiából érkezett az országba az I. században. Mivel a régi kínai detektívtörténetek javát konfuciánus tudósok írták, ezek a regények egyértelműen elfogultak a konfucianizmussal. Nincs ez másképpen az én Di bírótörténeteimben sem. A regényben megjelenített konfuciánus és taoista gondolatok eredeti kínai szövegekből származnak.

A rajzokat a 16. századi illusztrált könyvtekercek stílusában készítettem, főképpen az *Illusztris asszonyok életrajza* című munka kiváló Ming-kori kiadása alapján. Így tehát ezek a rajzok a Ming-kornak és nem a Tang-dinasztia idejének öltözködési szokásait ábrázolják.

Megjegyzendő, hogy Di bíró idejében a kínaiak nem hordtak lófarkat – ezt a szokást csak az 1644-es mandzsu hódítás után vették fel. Addig a férfiak hosszúra növesztették a hajukat, és kis kontyba

kötötték a fejük búbján. Szabadban és a házban egyaránt fejfedőt viseltek. A dohány és az ópium is csak sok évszázaddal később terjedt el Kínában.

>

Sorozat Könyvek Könyvkiadó, Budapest
Felelős kiadó Szurdi András
Felelős szerkesztő Borus Judit

Nyomta és kötötte az Alföldi Nyomda Zrt., Debrecen
Felelős vezető György Géza vezérigazgató

Megjegyzések

- [1] Upor László fordítása
- [2] Upor László fordítása
- [3] Upor László fordítása
- [4] Upor László fordítása